ច្បាប់ស្តីពី ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.–

ច្បាប់នេះគ្រប់គ្រងលើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ រួមបញ្ចូលទាំង គណនីធនាគារ និងប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់។

១- ឧបករណ៍អាចជួញដូរបានសំដៅដល់បញ្ជា ឬការសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ ដែលអាចផ្ទេរបានតាមរយៈការប្រគល់ ហើយកាលបើចាំបាច់ ក៏មានបិដ្ឋិលេខផងដែរ ។ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដែលគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់នេះ រួមមាន មូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ និងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

២- ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ដែលគ្រប់គ្រងនិងកំណត់ដោយច្បាប់នេះ ជាការផ្ទេរមូលនិធិរវាង ឬពីគណនីធនាគារ ។ ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់អាចជាការផ្ទេរឥណទាន ឬជាការផ្ទេរឥណពន្ធ ។ ប្រតិបត្តិការនេះ ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមឡើងតាមរយៈបញ្ជាទូទាត់ ដែលអាចត្រូវបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមអេឡិចត្រូនិក និងដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌខ្លះ ។

៣- ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ រួមមានស្ថាប័នឬយន្តការ ដែលសម្រួលដល់ការទូទាត់សងប្រាក់ជារូបិយវត្ថុ និងជាការផ្ទេរតម្លៃជារូបិយវត្ថុតាមរយៈប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។

មាត្រា ២.–

ពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើក្នុងច្បាប់នេះ មាននិយមន័យដូចតទៅ÷

១- **ករណីប្រធានស័ក្តិ** សំដៅដល់ព្រឹត្តិការណ៍ ដែលជាឧបសគ្គមិនអាចចៀសផុតបាន មិនអាចគ្រប់គ្រងបាន និងហួសពីលទ្ធភាពត្រួតត្រារបស់បុគ្គល ដែលត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ។

២- **ការចេញផ្សាយ** សំដៅដល់ការសរសេរ ចុះហត្ថលេខា និងប្រគល់

មូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ ឬប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទៅអ្នកកាន់ទីមួយ ។

៣- **ការចេញមូលប្បទានប័ត្រ ឬរូបិយាណត្តិ** សំដៅដល់ការសរសេរ និងចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ឬរូបិយាណត្តិ ។

៤- **ការទូទាត់** សំដៅដល់ការសងប្រាក់ ដើម្បីជម្រះកាតព្វកិច្ចលើបញ្ជាទូទាត់អន្តរធនាគារ ។

៥- **ការបង្ហាញ** សំដៅដល់ការប្រគល់មូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ ឬប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដើម្បីសុំឱ្យធ្វើស្ងីការចំពោះរូបិយាណត្តិ ឬទូទាត់សងប្រាក់ពីបហារិត ឬអ្នកចេញប័ណ្ណ ។

៦- **ការប្រតិបត្តិ** នៅក្នុងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ សំដៅដល់ការអនុវត្តបញ្ជា ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់ តាមរយៈការចេញបញ្ជាទូទាត់ពាក់ព័ន្ធទៅកាន់ធនាគារទទួល ។

៧- **ការផាត់ទាត់** សំដៅដល់ការប្តូរគ្នា និងដំណើរការជាអន្តរធនាគារលើបញ្ជាទូទាត់ ក្នុងគោលដៅគណនាចំនួនប្រាក់សុទ្ធ ជាទ្វេភាគីឬពហុភាគី ដែលធនាគារនីមួយៗជំពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងការទូទាត់រាល់បញ្ជាទូទាត់ដែលត្រូវបានបញ្ជូលមកក្នុងគ្រាផាត់ទាត់នីមួយៗ ។

៨- **ការផ្ទេរផ្ទៃក្នុង** សំដៅដល់ការផ្ទេរមូលនិធិ ពីអ្នកសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់ នៅក្នុងធនាគារជាមួយគ្នា ដោយមានបញ្ជាទូទាត់តែមួយ ។ អ្នកចូលរួមនៅក្នុងការផ្ទេរផ្ទៃក្នុងរួមមាន អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ធនាគារដែលដើរតួជាអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការផង និងជាធនាគារគោលដៅផង ហើយនិងអ្នកទទួល ។

៩- **ការផ្ទេរអន្តរធនាគារ** សំដៅដល់ការផ្ទេរមូលនិធិ ពីអ្នកសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់នៅធនាគារពីរផ្សេងគ្នា ដោយមានបញ្ជាទូទាត់យ៉ាងតិចចំនួនពីរ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរអន្តរធនាគារ :

ក. ធនាគារទទួលនីមួយៗ ដែលពុំមែនជាធនាគារគោលដៅ ប្រតិបត្តិតាមបញ្ជាទូទាត់នៃអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន តាមរយៈការចេញបញ្ជាទូទាត់ពាក់ព័ន្ធទៅកាន់ធនាគារទទួល ហើយបញ្ជាទូទាត់ចុងក្រោយត្រូវបានផ្ញើទៅធនាគារគោលដៅ

ខ. អ្នកចូលរួមនៅក្នុងការផ្ទេរអន្តរធនាគាររួមមាន អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ

ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ធនាគារគោលដៅ និងអ្នកទទួល ព្រមទាំងអាចមានធនាគារអន្តរការីមួយ ឬច្រើនផងដែរ

គ. នៅពេលណាដែលធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ពុំបានទូទាត់ដោយផ្ទាល់ជាមួយធនាគារគោលដៅទេ យ៉ាងហោចណាស់ ក៏ចាំបាច់ត្រូវមានធនាគារអន្តរការីមួយ ឬច្រើនផងដែរ

ឃ. សម្រាប់បញ្ជាទូទាត់អន្តរធនាគារនីមួយៗ ធនាគារផ្ញើទូទាត់ជាមួយធនាគារទទួល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០២នៃច្បាប់នេះ ។

១០- **ការផ្ទេរឥណពន្ធ** សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ផ្ដើមឡើងដោយអ្នកទទួលប្រាក់បញ្ជាទៅធនាគាររបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើការអនុញ្ញាតពីអ្នកសងប្រាក់ ឱ្យធ្វើការទារប្រាក់ពីគណនីអ្នកសងប្រាក់ ។

១១- **ការផ្ទេរឥណទាន** សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ផ្ដើមឡើងដោយអ្នកសងប្រាក់ដែលបានចេញបញ្ជាទូទាត់ឱ្យធនាគារផ្ទេរមូលនិធិចេញពីគណនីរបស់ខ្លួន ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់ ឬទៅក្នុងគណនីអ្នកទទួលប្រាក់ ។

១២- **កិច្ចព្រមព្រៀង** ក្នុងផ្នែកទី ៧ ជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះសំដៅដល់កិច្ចសន្យារវាងធនាគារ និងអតិថិជន ដែលអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការគណនី រួមទាំងបញ្ហានានា ដូចជារយៈពេលនៃប្រតិបត្តិការនោះ ការកែប្រែ និងបញ្ជាទូទាត់ ។

១៣- **គណនី** សំដៅដល់គណនីទាំងឡាយ ដែលបានបើកនៅក្រោមកិច្ចសន្យា រវាងអតិថិជន និងធនាគារ ទោះបីជាគណនីចរន្ត គណនីផ្ទេរប្រាក់ ឬគណនីផ្សេងទៀតក្ដី និងរួមទាំងគណនីនៅក្រោមទំនាក់ទំនងពិសេស ដែលបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងអនុវត្តប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តែមួយប៉ុណ្ណោះ ។

១៤- **គណនីទូទាត់** សំដៅដល់គណនីដែលធនាគារមួយ បានបើកនៅក្នុងបញ្ជីរបស់ធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជា សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ចូលនិងចេញ ។

១៥- **គណនីប្រាក់បញ្ញើមានសៀវភៅ** សំដៅដល់គណនីដែលត្រូវបានចុះឥណពន្ធ និងឥណទាន ដោយធនាគារ ដើម្បីកត់ត្រាប្រតិបត្តិការក្នុងសៀវភៅប្រាក់-បញ្ញើ ដែលធនាគារបានចេញឱ្យអតិថិជនតាំងពីដំបូង ហើយត្រូវបានយកមកឱ្យធនាគារកត់ត្រារាល់ប្រតិបត្តិការ ។

១៦- **តាមការប្រគល់សិទ្ធិ** សំដៅដល់ការប្រគល់សិទ្ធិ ដែលមានកម្រិត ដើម្បីទារប្រាក់ក្នុងនាមអ្នកផ្ទេរ ។

១៧- **តាមអេឡិចត្រូនិក** សំដៅដល់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ ភ្ជាប់ដោយប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ឬការបញ្ជូនជារូបវ័ន្ត ពុំមានការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ មានខ្សែអាត់ហ្វូណូក្រោម ឬឧបករណ៍ប្រហាក់ប្រហែលនេះ ។

១៨- **តម្លៃសម្រាប់ទារបំណុល** សំដៅដល់តម្លៃដែលត្រូវបានទទួល ដោយអ្នកផ្ទេរនៅពេលធ្វើបេឡានិច័យ ឬតម្លៃដែលទារមកវិញដោយអ្នកទទួលការផ្ទេរ នៅលើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ។

១៩- **តម្លៃសម្រាប់ធានា ឬ តម្លៃសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ** សំដៅដល់ការផ្ទេរដោយមានការធានា ឬការផ្ទេរក្នុងគោលបំណងបង្កើតអត្ថប្រយោជន៍នៃការធានា និងដែលមិនមែនជាការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ។

២០- **ថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ** សំដៅដល់ពេលវេលាមួយផ្នែក នៃថ្ងៃដែលក្នុងអំឡុងពេលនោះ ធនាគារបានបើកទ្វារ ដើម្បីទទួល ដំណើរការ បញ្ជូនបញ្ជាទូទាត់ និងសារផ្សេងៗដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។

២១- **ថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព** សំដៅដល់ថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ ដែលនៅក្នុងថ្ងៃនោះបញ្ជាទូទាត់ ត្រូវបានអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់អ្នកផ្ញើ ។

២២- **ធនាគារ** សំដៅដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារ ក្រោមច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រឹះស្ថាន ឬអង្គភាពណាមួយដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យទទួលប្រាក់បញ្ញើ ឬចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ លើគណនីរបស់អតិថិជន ។

សាខា ឬការិយាល័យដោយឡែករបស់ធនាគារ ត្រូវបានចាត់ទុកជាធនាគារដាច់ដោយឡែក សម្រាប់គោលបំណងនៃ (ក) ភារកិច្ចក្នុងការអនុវត្តប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ និង (ខ) ការគណនាពេលវេលាដែលក្នុងពេលនោះ ឬកំណត់កន្លែងដែលនៅទីនោះសកម្មភាព ឬសេចក្តីជូនដំណឹង ឬបញ្ជាត្រូវបានធ្វើ ។

២៣- **ធនាគារគោលដៅ** សំដៅដល់ធនាគារ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់នៅ

ក្នុងបញ្ជាទូទាត់ ដែលក្នុងនេះ ការទូទាត់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់ ក្នុងការផ្ទេរឥណទាន ត្រូវបានធ្វើឡើង ឬដែលមានគណនីរបស់អ្នកសងប្រាក់ក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ។ ធនាគារគោលដៅ ជាធនាគារដែលទទួលបញ្ជាទូទាត់ក្រោយគេបង្អស់ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន ធនាគារគោលដៅជាធនាគាររបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ធនាគារគោលដៅជាធនាគាររបស់អ្នកសងប្រាក់ ។

២៤- **ធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ** សំដៅដល់ធនាគារដែលទទួលបញ្ជា ទូទាត់ដែលផ្តើមឱ្យមានប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន ធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ ជាធនាគាររបស់អ្នកសងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ ជាធនាគាររបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ។

២៥- **ធនាគារទទួល** សំដៅដល់ធនាគារ ដែលបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ញើត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យទៅ ។

២៦- **ធនាគារអន្តរការី** សំដៅដល់ធនាគារទទួល ដែលស្ថិតនៅកណ្តាលធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ និងធនាគារគោលដៅ ។

២៧- **នីតិវិធីសុវត្ថិភាព** សំដៅដល់នីតិវិធីបង្កើតឡើង ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអតិថិជន និងធនាគារទទួល ក្នុងគោលបំណង ÷

- ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា បញ្ជាទូទាត់ ឬការបញ្ជាបញ្ឈប់ ពិតជាបញ្ជារបស់អតិថិជន ឬ
- រាវរកការភ័ន្តច្រឡំក្នុងការបញ្ជូន ឬក្នុងខ្លឹមសារនៃបញ្ជាសងប្រាក់ ឬបញ្ជាបញ្ឈប់ ។

នីតិវិធីសុវត្ថិភាព អាចទាមទារឱ្យមានការប្រើប្រាស់វិធាន លេខកូដ ឬលេខសម្ងាត់ ដែលបញ្ជាក់ពាក្យ ឬចំនួនប្រាក់ពាក្យមានន័យសម្ងាត់ នីតិវិធីសួរបញ្ជាក់ទៅវិញ ឬវិធីប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងទៀត ។ ការប្រៀបធៀបហត្ថលេខា នៅលើបញ្ជាទូទាត់ ឬទំនាក់ទំនងជាមួយអតិថិជន ដែលមានគំរូហត្ថលេខាប្រតិស្រុត ពុំមែនជានីតិវិធីសុវត្ថិភាពឡើយ ។

២៨- **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ** សំដៅដល់ការសន្យា ដែលអនុញ្ញាត

ឱ្យធ្វើឧបាស្រ័យទល់នឹងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដោយមិនតម្រូវឱ្យអ្នកកាន់ធ្វើវិវុទ្ធវាទ ។

២៩- **បញ្ជាទូទាត់** សំដៅដល់បញ្ជា ទៅធនាគារឱ្យធ្វើការសងប្រាក់ ឬទារប្រាក់មួយចំនួនចេញពីគណនី ដែលបានចង្អុលបង្ហាញឱ្យទៅ ឬសម្រាប់អ្នកទទួល ប្រាក់ ឬឱ្យទៅ ឬសម្រាប់គណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ និងរួមទាំងការកែប្រែណាមួយនៅលើបញ្ជាទូទាត់ផងដែរ ។ បញ្ជានោះអាចមានកំណត់ថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព ប៉ុន្តែមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌណាមួយ ក្រៅពីអ្វីដែលធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការបានព្រម-ព្រៀងអនុវត្តឡើយ ។ ភាគីនៃបញ្ជាទូទាត់ រួមមានអ្នកផ្ញើ និងធនាគារទទួល ។ នៅពេលណាដែលអ្នកផ្ញើជាធនាគារ នៅពេលនោះបញ្ជាទូទាត់ គឺជាបញ្ជាទូទាត់អន្តរធនាគារ ។

៣០- **បហារិក** សំដៅដល់បុគ្គលដែលចេញបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងមូលប្ប-ទានប័ត្រ ឬរូបិយាណត្តិ ។

៣១- **បហារិត** សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងមូលប្ប-ទានប័ត្រ ឬរូបិយាណត្តិ ។

៣២- **ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅដល់ការផ្ទេរមូលនិធិពីគណនីអ្នកសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់ ឬឱ្យទៅគណនីអ្នកទទួលប្រាក់ ។ ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ :

(ក) អាចជាការផ្ទេរឥណទាន ឬជាការផ្ទេរឥណពន្ធ

(ខ) ត្រូវបានផ្ដួចផ្ដើមឡើងដោយបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការទៅកាន់ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឱ្យអនុវត្តន៍ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នោះ

(គ) ត្រូវបានអនុវត្តដោយធនាគារអ្នកសងប្រាក់ ដោយការកត់ត្រាឥណពន្ធ លើគណនីរបស់អ្នកសងប្រាក់ ចំពោះធនាគាររបស់អ្នកទទួលប្រាក់វិញធ្វើការកត់ត្រាឥណទានលើគណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ឬដាក់មូលនិធិឱ្យស្ថិតនៅក្នុងការគ្រប់គ្រង និងសម្រាប់តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់អ្នកទទួលប្រាក់ ដូចដែលបានបញ្ជាដោយអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ

(ឃ) អាចជាការផ្ទេរមូលនិធិពីអ្នកសងប្រាក់ទៅអ្នកទទួលប្រាក់ ដែលអាចជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលមួយ ឬពីរផ្សេងគ្នា និង

(ង) អាចជាការផ្ទេរមូលនិធិ ដែលនៅក្នុងនោះអ្នកសងប្រាក់ត្រូវតែមានគណនី ហើយការទូទាត់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់អាចនឹងធ្វើឡើងនៅក្នុងធនាគារតែមួយជាមួយគ្នា ឬពីរផ្សេងគ្នា ។

៣៣- **បិដ្ឋិលេខ** សំដៅដល់ហត្ថលេខាលើខ្នងនៃឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដោយមាន ឬគ្មានពាក្យបញ្ជាក់ ។ ដើម្បីមានប្រសិទ្ធភាព បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានបំពេញបង្គ្រប់ដោយការប្រគល់ ។

៣៤- **បុគ្គល** សំដៅដល់នីតិបុគ្គល និងរូបវន្តបុគ្គល ។

៣៥- ***ភាពគ្រប់គ្រាន់នៃសមតុល្យ*** ចំពោះបញ្ជាទូទាត់ សំដៅដល់ការមានមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់ ពោលគឺ អត្ថិភាពនៃសមតុល្យគណនី ដែលមិនតិចជាងចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់ រួមមានសមតុល្យនៅពេលបិទបញ្ជី នាថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារថ្ងៃម្សិល **បូក** ខ្ទង់ឥណទាននៃការផ្ទេរប្រាក់ចូលក្នុងគណនីអ្នកសងប្រាក់នាថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារថ្ងៃនេះ ប្រាក់បញ្ញើនិងប្រាក់ផ្ទេរចូល **ដក** ការសងប្រាក់ចេញ ការដកប្រាក់ដែលកើតមានរួចហើយ នាថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារថ្ងៃនេះ និងសោហ៊ុយទាំងឡាយរបស់ធនាគារដែលអាចមាន ។ មូលនិធិដែលឆ្លុះបញ្ចាំងជាខ្ទង់ឥណទានបណ្ដោះអាសន្ន នៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកសងប្រាក់ មិនត្រូវបានបូកបញ្ចូលជាផ្នែកមួយនៃចំនួនប្រាក់ ដែលតម្រូវសម្រាប់ការទូទាត់នោះទេ ។

៣៦- **មូលនិធិ** សំដៅដល់សាច់ប្រាក់ និងប្រាក់បញ្ញើ ដែលបានដាក់ផ្ញើនៅក្នុងគណនីធនាគារ ។

៣៧- ***រូបិយបដិភោគ*** សំដៅដល់ការធានាទូទាត់សងប្រាក់ លើមូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ ឬប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

៣៨- ***រូបិយប័ណ្ណ*** សំដៅដល់រូបិយវត្ថុណាមួយ ក្រៅពីរូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក។

៣៩- ***រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក*** សំដៅដល់ប្រាក់រៀល ដែលជារូបិយវត្ថុផ្លូវការរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៤០- ***វិរុទ្ធវាទ*** សំដៅដល់ប្រតិវេទន៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងជាផ្លូវការនៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងឡាយ ដូចជា ការខកខាន ឬការបដិសេធមិនធ្វើស៊ីការ ការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ឬមិនផ្ដល់ទិដ្ឋាការ ដែលផ្ដល់សិទ្ធិដល់អ្នកកាន់ឱ្យធ្វើឧបាស្រ័យ

លើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ។ វិវុទ្ធវាទត្រូវតែបានធ្វើដូច និងនៅពេលដែលតម្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកនៃច្បាប់នេះ ។

៤១- **ស្វីការ** សំដៅដល់ការយល់ព្រមរបស់បហារិត នៃរូបិយាណត្តិ ដើម្បីអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់បហារ៉ក ។ ដើម្បីមានប្រសិទ្ធភាព ស្វីការត្រូវតែបានបំពេញបង្គ្រប់ ដោយការប្រគល់និងការជូនដំណឹង ។

៤២- **សម្រាប់បេឡានិច័យ** សំដៅដល់បិដ្ឋិលេខមួយដែលបង្ហាញថា បិដ្ឋិលេខនោះមិនមែនជាការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ប៉ុន្តែសម្រាប់គោលបំណងសម្រួលបេឡានិច័យ ឬទារមកវិញនូវចំនួនប្រាក់លើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដោយអ្នកទទួលការផ្ទេរ ក្នុងនាមអ្នកផ្ទេរ ។

៤៣- **អត្ថគាហក** នៅក្នុងជំពូកទី២ ទី៣ និងទី៤ នៃច្បាប់នេះ សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលផលពីការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ ឬប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា នៅពេលត្រូវបានចេញផ្សាយ ។

៤៤- **អតិថិជន** សំដៅដល់ឯកត្តជន ទោះបីជាមានប្រកបមុខរបរក្តី ឬពុំមានក្តី ឬនីតិបុគ្គលរួមទាំង ធនាគារផង ដែលមានគណនីនៅធនាគារមួយ ។

៤៥- **អន្តរាគមន៍ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅដល់នីតិវិធី ដែលភាគីមិនពាក់ព័ន្ធនឹងឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ចូលធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីធ្វើស្វីការ ឬទូទាត់សងប្រាក់ជួសភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។

៤៦- **អ្នកចេញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ឬអ្នកចេញប័ណ្ណ** សំដៅដល់បុគ្គលដែលធ្វើការសន្យាទូទាត់សងប្រាក់ នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

៤៧- **អ្នកផ្ញើ** សំដៅដល់បុគ្គល ដែលបញ្ជូនបញ្ជាទូទាត់ទៅធនាគារទទួល។

៤៨- **អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ** សំដៅដល់អ្នកធ្វើបញ្ជាទូទាត់ដំបូង ដែលផ្តើមឱ្យមានប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការជាអ្នកសងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការជាអ្នកទទួលប្រាក់ ។

៤៩- **អ្នកទទួល** សំដៅដល់អ្នកចូលរួម ដែលធនាគាររបស់ខ្លួន ជាអ្នកទទួលបញ្ជាទូទាត់ចុងក្រោយបង្អស់ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុង

ការផ្ទេរឥណទាន អ្នកទទួលជាអ្នកទទួលប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកទទួលជាអ្នកសងប្រាក់ ។

៥០- **អ្នកទទួលប្រាក់** នៅក្នុងជំពូកទី៥ នៃច្បាប់នេះ សំដៅដល់អ្នកចូល- រួមដែលនឹងត្រូវទទួលប្រាក់ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ និងនៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធអ្នកទទួលប្រាក់រាប់បញ្ចូលផងដែរ នូវអ្នកដែលត្រូវទទួលប្រាក់ ដោយការផ្ទេរដែលមានការប្រគល់សិទ្ធិ បើសិនជាមាន ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន អ្នកទទួលប្រាក់ជាអ្នកទទួល ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកទទួលប្រាក់ជាអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ។

៥១- **អ្នកសងប្រាក់** សំដៅដល់អ្នកចូលរួម ដែលត្រូវសងប្រាក់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន អ្នកសងប្រាក់ជា អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកសងប្រាក់ជាអ្នកទទួល ។

៥២- **ឥណទានវិបារូបន៍** សំដៅដល់ពិតាននៃឥណទាន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យខ្ចីមូលនិធិ ហើយការដក ឬការផ្ទេរមូលនិធិនោះត្រូវប្រើមូលប្បទានប័ត្រ ឬបញ្ជាទូទាត់ ។

៥៣- **ឥណប្រតិទាន** សំដៅដល់កាលបរិច្ឆេទ ដែលរូបិយាណត្តិ ឬប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវដល់កាលកំណត់សង ។

៥៤- **ឱបាស្រ័យ** សំដៅដល់សិទ្ធិប្ដឹងទារសំណងមកវិញ នូវការខូច ប្រយោជន៍ពីបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ លើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ។

ជំពូកទី ២

មូលប្បទានប័ត្រ

ផ្នែកទី ១

ការចេញនិងទម្រង់នៃមូលប្បទានប័ត្រ

មាត្រា ៣.-

មូលប្បទានប័ត្រ ជាបញ្ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌឱ្យទៅធនាគារ និងចុះហត្ថលេខា ដោយបុគ្គលជាអ្នកចេញបញ្ជា តម្រូវឱ្យធនាគារ

ទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ ឱ្យទៅ ឬតាមបញ្ជាបុគ្គលមួយទៀត ឬអ្នក កាន់ ។ មូលប្បទានប័ត្រត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ហើយស្រប តាមរាល់កាតព្វកិច្ច ដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកនេះ។

មាត្រា ៤._

មូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវបានសរសេរជាអក្សរខ្មែរ ឬជាអក្សរបរទេស និងត្រូវតែមាននិទ្ទេសទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ÷

- ពាក្យថា **មូលប្បទានប័ត្រ** ដែលចារឹកជាភាសាណាមួយ ដែលប្រើក្នុងការចេញឧបករណ៍នេះ
- បញ្ជាដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌឱ្យទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ
- ឈ្មោះរបស់បហារិតដែលជាធនាគារត្រូវទូទាត់សងប្រាក់
- កន្លែងដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់
- កាលបរិច្ឆេទ និងកន្លែង ដែលមូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានចេញ
- ហត្ថលេខារបស់បហារីក ដែលជាបុគ្គលចេញបញ្ជាលើមូលប្បទានប័ត្រ។

មាត្រា ៥._

ឧបករណ៍ដែលខ្វះនិទ្ទេសណាមួយ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៤ នៃច្បាប់នេះ ពុំមានសុពលភាពជាមូលប្បទានប័ត្រឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីទាំងឡាយ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងក្រោម ÷

១- បើគ្មានការបញ្ជាក់ជាពិសេសទេ កន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់បហារិត ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើមានកន្លែងច្រើនបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់បហារិត មូលប្បទានប័ត្រនោះអាចត្រូវទូទាត់សង ប្រាក់នៅកន្លែងដែលបញ្ជាក់មុនបង្អស់ ។

២- បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់ទាំងនេះ និងសេចក្តីបញ្ជាក់ណាមួយផ្សេងទៀតទេ មូលប្បទានប័ត្រអាចត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅកន្លែងដែលបហារិតមានទី-ស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ខ្លួន ។

៣- មូលប្បទានប័ត្រ ដែលមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវកន្លែងនៃការចេញ ត្រូវបានចាត់ទុកថាចេញនៅកន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់បហារីក ។

មាត្រា ៦.–

មូលប្បទានប័ត្រត្រូវតែបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ដោយធនាគារដែលបានទទួលរក្សាប្រាក់សម្រាប់ទុកសងក្នុងនាមបហារីក និងដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលមានចែង ឬបញ្ជាក់ឱ្យបហារីកមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ប្រាក់នោះតាមមូលប្បទានប័ត្រ ។ ទោះបីបដិញ្ញាខាងលើនេះ មិនបានប្រតិបត្តិតាមក្ដី ក៏ឧបករណ៍នេះនៅតែមានសុពលភាពជាមូលប្បទានប័ត្រដដែល ។

មាត្រា ៧.–

មូលប្បទានប័ត្រ មិនត្រូវបានធ្វើស្វីការទេ ។ សេចក្ដីបញ្ជាក់ពីស្វីការនៅលើមូលប្បទានប័ត្រ មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

មូលប្បទានប័ត្រ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាការផ្ទេរមូលនិធិ ក្នុងដៃរបស់បហារិត ដែលមានសម្រាប់ទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបហារិតនៃមូលប្បទានប័ត្រ ក៏មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកកាន់ឡើយ ។

មាត្រា ៨.–

មូលប្បទានប័ត្រអាចត្រូវបានចេញផ្សាយ ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ឱ្យទៅ ÷

- បុគ្គលដែលមានការបញ្ជាក់ដោយមាន ឬដោយគ្មានពាក្យថា**សងតាមបញ្ជា**
- បុគ្គលដែលមានការបញ្ជាក់ដោយពាក្យថា **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬដោយពាក្យផ្សេងៗទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា ឬអ្នកកាន់ ។

មូលប្បទានប័ត្រ ដែលអាចទូទាត់សងប្រាក់ឱ្យទៅបុគ្គល ដែលមានបញ្ជាក់ដោយពាក្យថា **ឬអ្នកកាន់** ឬពាក្យទាំងឡាយដែលមានន័យដូចគ្នានេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាមូលប្បទានប័ត្រ ដែលចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

មូលប្បទានប័ត្រ ដែលមិនបានបញ្ជាក់ឈ្មោះរបស់អត្ថគាហក ត្រូវបានចាត់ទុក ជាមូលប្បទានប័ត្រចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

មាត្រា ៩.–

មូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់តាមបញ្ជារបស់បហារីកខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

មូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវចេញជាប្រយោជន៍ឱ្យតតិយជន ។

មូលប្បទានប័ត្រ មិនអាចចេញដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ ដោយបហារីកខ្លួនឯងបានឡើយ លើកលែងតែការចេញនេះ ធ្វើឡើងដោយគ្រឹះស្ថានមួយ ទៅលើគ្រឹះស្ថានមួយទៀត ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់បហារីកដដែលនេះ ។

មាត្រា ១០.–

បដិញ្ញាណាមួយពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការតម្រូវឱ្យសងការប្រាក់ ដែលកំណត់នៅលើមូលប្បទានប័ត្រមិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

មាត្រា ១១.–

មូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ នៅទីស្នាក់ការរបស់តតិយបុគ្គល នៅកន្លែងដែលបហារិតមានទីស្នាក់ការ ឬនៅកន្លែងផ្សេងមួយទៀតឱ្យតែជានិច្ចកាលតតិយបុគ្គលនេះជាធនាគារ ។

មាត្រា ១២.–

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សង ដោយមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានសរសេរជាតួអក្សរផង និងជាតួលេខផង ហើយកាលបើមានលំអៀងគ្នា ចំនួនប្រាក់ជាតួអក្សរជាចំនួន ដែលត្រូវយកជាបានការ ។

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សង ដោយមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានសរសេរច្រើនដងជាតួអក្សរ ឬជាតួលេខ ហើយកាលបើមានចំនួនលំអៀងគ្នា ចំនួនប្រាក់ដែលតូចជាង ជាចំនួនត្រូវយកជាបានការ ។

មាត្រា ១៣.–

រាល់កាតព្វកិច្ចនៃបុគ្គលដទៃៗទៀត ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូល-ប្បទានប័ត្រ នៅតែមានតម្លៃដដែល ទោះបីមូលប្បទានប័ត្រនោះ មានហត្ថលេខារបស់បុគ្គលអសមត្ថភាព ឬហត្ថលេខាក្លែងបន្លំ ឬហត្ថលេខារបស់បុគ្គលតាមការ

ប្រឌិត ឬហត្ថលេខាដែលតាមហេតុផលផ្សេងទៀត មិនអាចធ្វើឱ្យបុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខា ឬបានចុះហត្ថលេខាជំនួសមានការទទួលខុសត្រូវ ។

មាត្រា ១៤.–

បុគ្គលណាដែលបានចុះហត្ថលេខា នៅលើមូលប្បទានប័ត្រ ក្នុងនាមបុគ្គលមួយទៀត ដែលខ្លួនគ្មានសិទ្ធិតំណាងឱ្យទាល់តែសោះ ត្រូវមានការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាភាគីមួយ លើមូលប្បទានប័ត្រនោះ ហើយបើខ្លួនបានទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវមានសិទ្ធិដូចគ្នានឹងបុគ្គល ដែលខ្លួនបានទទួលរ៉ាប់រងជួសឱ្យ ។ វិធានដូចគ្នា នេះក៏អនុវត្តទៅលើអាណត្តិជនដែលបានអនុវត្តហួសសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ១៥.–

បហារិកទទួលខុសត្រូវក្នុងការទូទាត់សងប្រាក់ ។ បដិញ្ញាណាមួយដែលធ្វើឱ្យបហារិករួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវនេះ មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

មាត្រា ១៦.–

បើមូលប្បទានប័ត្រ មានលក្ខណៈមិនពេញលេញនៅពេលចេញផ្សាយ ហើយត្រូវបានធ្វើឱ្យពេញលក្ខណៈតាមបែបផ្សេង ខុសពីការព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធការមិនគោរពតាមការព្រមព្រៀងនេះ មិនអាចយកជាមូលហេតុប្តឹងអ្នកកាន់បានឡើយ លើកលែងតែអ្នកកាន់នេះ បានទទួលមូលប្បទានប័ត្រមកដោយទុច្ចរិត ឬមានកំហុសដោយការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

ផ្នែកទី ២

បិដ្ឋិលេខមូលប្បទានប័ត្រ

មាត្រា ១៧.–

មូលប្បទានប័ត្រ ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ ដោយមាន ឬដោយគ្មានពាក្យថា **សងតាមបញ្ជា** អាចត្រូវផ្ទេរបានដោយបិដ្ឋិលេខ ។

មូលប្បទានប័ត្រ ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ ដោយមានពាក្យថា **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬពាក្យដែលមានន័យ

ដូចគ្នា អាចត្រូវបានផ្ទេរស្របតាមទម្រង់ និងមានសុពលភាពជាការផ្ទេរធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ ។

មូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទោះបីឱ្យទៅបហារិកក្តី ឬឱ្យទៅភាគីណាមួយផ្សេងទៀតនៃមូលប្បទានប័ត្រនោះក្តី ។ បុគ្គលទាំងនេះ អាចធ្វើបិដ្ឋិលេខមូលប្បទានប័ត្រនោះ បន្តទៀតបាន ។

មាត្រា ១៨.-

បិដ្ឋិលេខ ត្រូវតែបានធ្វើឡើងដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌ ។ ល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយ ដែលត្រូវបានដាក់ចេញជាកម្មវត្ថុ ចំពោះការធ្វើបិដ្ឋិលេខមូលប្បទានប័ត្រ មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

បិដ្ឋិលេខលើមួយផ្នែក នៃចំនួនប្រាក់ក្នុងមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឡើងដោយបហារិត ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឱ្យ**អ្នកកាន់** មានតម្លៃស្មើនឹងបិដ្ឋិលេខចំហ ។

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឱ្យបហារិត មានតម្លៃត្រឹមតែជាបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបហារិតមានគ្រឹះស្ថានច្រើនកន្លែង ហើយបិដ្ឋិលេខនេះត្រូវបានធ្វើជាប្រយោជន៍ឱ្យគ្រឹះស្ថានមួយទៀត ក្រៅពីគ្រឹះស្ថានដែលមូលប្បទានប័ត្រនោះ ត្រូវបានចេញ ។

មាត្រា ១៩.-

បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅលើខ្នងមូលប្បទាន-ប័ត្រ ឬនៅលើក្រដាសបិទភ្ជាប់បន្ថែមហៅថា **អនុប័ត្រ** និងត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

បិដ្ឋិលេខអាចមិនបញ្ជាក់ពីអត្ថគាហក ឬអាចមានតែហត្ថលេខារបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខប៉ុណ្ណោះ ហៅថា **បិដ្ឋិលេខចំហ** ។

មាត្រា ២០.-

បិដ្ឋិលេខផ្ទេរសិទ្ធិទាំងអស់ នៃមូលប្បទានប័ត្រឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

បើជាបិដ្ឋិលេខចំហ អ្នកកាន់អាច ៖

- បំពេញកន្លែងចំហ ឬដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬដោយឈ្មោះរបស់បុគ្គលដទៃទៀត
- ធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តមូលប្បទានប័ត្រជាចំហ ឬឱ្យបុគ្គលដទៃទៀត
- ផ្ទេរមូលប្បទានប័ត្រឱ្យទៅតតិយបុគ្គល ដោយមិនចាំបាច់បំពេញកន្លែងចំហ និងមិនចាំបាច់ធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

មាត្រា ២១.–

បើគ្មានបដិញ្ញាផ្ទុយទេ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការទូទាត់សងប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខអាចហាមឃាត់ ការធ្វើបិដ្ឋិលេខណាមួយបន្តទៀត ហើយក្នុងករណីនេះ បុគ្គលដែលបានហាមឃាត់ មិនទទួលខុសត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ទៅបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលមូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តឡើយ ។

មាត្រា ២២.–

ម្ចាស់មូលប្បទានប័ត្រ ដែលអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបាន ជាអ្នកកាន់ស្របច្បាប់ បើបុគ្គលនេះបានក្លាយជាម្ចាស់មូលប្បទានប័ត្រ តាមរយៈការធ្វើបិដ្ឋិលេខជាបន្តបន្ទាប់ ទោះបីបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយ ជាបិដ្ឋិលេខចំហក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ បិដ្ឋិលេខដែលលុបចោល មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។ កាលបើបិដ្ឋិលេខចំហ ត្រូវបានបន្តដោយបិដ្ឋិលេខមួយទៀត បុគ្គលដែលចុះហត្ថលេខាធ្វើបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយនេះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានទទួលមូលប្បទានប័ត្រ តាមរយៈបិដ្ឋិលេខចំហ ។

មាត្រា ២៣.–

បិដ្ឋិលេខនៅលើមូលប្បទានប័ត្រ ដែលចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់ នាំឱ្យអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនោះ មានការទទួលខុសត្រូវ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ប៉ុន្តែបិដ្ឋិលេខនេះ មិនប្រែក្លាយឧបករណ៍នោះ ទៅជាមូលប្បទានប័ត្រ **សងតាមបញ្ជា** ឡើយ ។

មាត្រា ២៤.-

នៅពេលដែលបុគ្គលណាមួយ បានបាត់បង់សិទ្ធិកាន់កាប់មូលប្បទានប័ត្រ ដោយមូលហេតុណាក៏ដោយ ទោះបីជាមូលប្បទានប័ត្រចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់ ក្តី ឬអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបានក្តី ដែលអ្នកកាន់មានសិទ្ធិជាម្ចាស់ ដូចមានចែងនៅក្នុង មាត្រា ២២ នៃច្បាប់នេះ អ្នកកាន់ដែលទទួលបានមូលប្បទានប័ត្រមកជាកម្មសិទ្ធិ មិនត្រូវបានបង្ខំឱ្យបោះបង់ចោលមូលប្បទានប័ត្រឡើយ លើកលែងតែមូលប្បទានប័ត្រនោះ បានមកដោយទុច្ចរិត ឬដោយមានកំហុសពីការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

មាត្រា ២៥.-

បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលប្តឹងអំពីមូលប្បទានប័ត្រ មិនអាចប្តឹងអ្នកកាន់ ដោយសំអាងលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន ជាមួយបហារ៉ក ឬជាមួយអ្នកកាន់មុនៗបាន ឡើយ លើកលែងតែក្នុងការទទួលមូលប្បទានប័ត្រ អ្នកកាន់បានដឹងច្បាស់ថា នឹង នាំឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុល ។

កថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តចំពោះមូលប្បទានប័ត្រ ដែល ចេញដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ទៅបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ ដែលក្នុងនោះមានពាក្យ ថា **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬប្រយោគណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។

មាត្រា ២៦.-

កាលបើបិដ្ឋិលេខមានពាក្យថា **តម្លៃសម្រាប់ទារបំណុល ឬសម្រាប់បេឡានិច័យ ឬតាមការប្រគល់សិទ្ធិ** ឬប្រយោគណាមួយផ្សេងទៀត ដែលបញ្ជាក់ពីការ ប្រគល់សិទ្ធិសាមញ្ញ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងអស់ នៃមូលប្បទានប័ត្រនោះ ប៉ុន្តែអ្នកកាន់នេះអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្ត ក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារតែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងករណីនេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយអាចប្តឹងអ្នកកាន់ ហើយអ្នកកាន់ នេះ ក៏អាចប្តឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខផងដែរ ។

ការប្រគល់សិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងបិដ្ឋិលេខ មិនអាចរលត់បានដោយ ហេតុផល នៃមរណភាពរបស់ភាគី ដែលបានផ្តល់ការប្រគល់សិទ្ធិ ឬដោយហេតុ ផលដែលបុគ្គលនេះ បានក្លាយជាអសមត្ថភាពនីត្យានុកូលឡើយ ។

មាត្រា ២៧.-

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឡើងក្រោយពីវិវុទ្ធវាទ ឬក្រោយពីការធ្វើប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬក្រោយពីផុតរយៈពេលកំណត់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់អាចនឹង ÷

- អនុវត្តបានតាមការផ្ទេរធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ
- មិនអនុវត្តក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិ ក្រោមមាត្រា ២២ មាត្រា ២៤ និង មាត្រា ២៥ នៃច្បាប់នេះឡើយ ។

បើគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយទេ បិដ្ឋិលេខដែលគ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទ ត្រូវចាត់ទុកថា បានធ្វើនៅលើមូលប្បទានប័ត្រ មុនពេលធ្វើវិវុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬនៅមុនផុតរយៈពេលកំណត់ យោងតាមកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ។

ផ្នែកទី ៣
វូបិយបដិភោគមូលប្បទានប័ត្រ

មាត្រា ២៨.-

ការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ អាចត្រូវបានធានាដោយវូបិយបដិភោគ នៅលើចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃមូលប្បទានប័ត្រ ។

ការធានានេះអាចត្រូវបានផ្តល់ ដោយតតិយបុគ្គលក្រៅពីបហារិត ឬដោយបុគ្គលណាមួយដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ។

មាត្រា ២៩.-

វូបិយបដិភោគអាចត្រូវបានធ្វើឡើង នៅលើមូលប្បទានប័ត្រផ្ទាល់ ឬនៅលើអនុប័ត្រ ។

វូបិយបដិភោគត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយពាក្យថា **យល់ព្រមធ្វើវូបិយបដិភោគ** ឬដោយរូបមន្តណាមួយផ្សេងទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា និងត្រូវតែចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកផ្តល់វូបិយបដិភោគហៅថា វូបិយបដិភោគី ។

ហត្ថលេខាធ្វើវូបិយបដិភោគ ត្រូវបានចុះនៅខាងមុខមូលប្បទានប័ត្រ។

វូបិយបដិភោគ ត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវបុគ្គលណាមួយ

ដែលជាអ្នកទទួលផលពីរូបិយបដិភោគនោះ ។ បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ រូបិយបដិភោគត្រូវបានចាត់ទុកថា ផ្ញើឱ្យបហារិក ។

មាត្រា ៣០.–

រូបិយបដិភោគីមានកាតព្វកិច្ច ដូចបុគ្គលដែលបានទទួលការធានាដែរ ។

ការចុះហត្ថលេខាធានានៅតែមានតម្លៃ ទោះបីកាតព្វកិច្ចដែលបានធានានោះ មិនត្រូវបានអនុវត្តតាម ដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ ក្រៅពីវិការៈខាងទម្រង់ក៏ដោយ ។

នៅពេលបានទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ រូបិយបដិភោគីមានសិទ្ធិទាំងឡាយ ដែលផ្តើមចេញពីមូលប្បទានប័ត្រនោះ ទល់នឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានធានា និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយបុគ្គលដែលត្រូវបានធានានេះ នៅលើមូលប្បទានប័ត្រ ។

ផ្នែកទី ៤
ការបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រនិងការទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ៣១.–

មូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ។ បដិញ្ញាណាមួយដែលមានន័យផ្ទុយពីនេះ មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

មូលប្បទានប័ត្រ ដែលបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទដែលជាថ្ងៃចេញផ្សាយ ត្រូវតែទូទាត់សងប្រាក់នៅថ្ងៃបង្ហាញ ។

មាត្រា ៣២.–

មូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវតែបានបង្ហាញដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយ(៦)ខែ គិតពីថ្ងៃចេញផ្សាយ ។

មាត្រា ៣៣.–

នៅពេលដែលមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានចេញនៅកន្លែងមួយ ហើយនឹងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ដែលមានប្រតិទិនខុសគ្នាថ្ងៃចេញផ្សាយ នឹងត្រូវបានប្រកាន់យកតាមថ្ងៃ ដែលត្រូវគ្នាក្នុងប្រតិទិនប្រចាំកន្លែង ដែល

ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។

មាត្រា ៣៤.-

ការបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រ នៅ ឬតាមរយៈសភាផាត់ទាត់ ឬតាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដូចដែលមានចែង នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទបញ្ជា ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ជាផ្លូវការ ។

មាត្រា ៣៥.-

ការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រអាចត្រូវជំទាស់ ដោយមិនធ្វើឱ្យខូចខាតដល់សិទ្ធិអ្នកកាន់ ។

បើការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ មិនត្រូវបានជំទាស់ទេ បហារិតនៅតែអាចទូទាត់សងប្រាក់បាន ទោះបីផុតរយៈពេលកំណត់ត្រូវបង្ហាញក៏ដោយ ។

មាត្រា ៣៦.-

មរណភាព ឬអសមត្ថភាពរបស់បហារីក ដែលកើតឡើងក្រោយការចេញផ្សាយមូលប្បទានប័ត្រ ពុំមានផលប៉ះពាល់ដល់មូលប្បទានប័ត្រឡើយ ។

មាត្រា ៣៧.-

បហារិតដែលទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ អាចតម្រូវឱ្យប្រគល់មូលប្បទានប័ត្រនោះឱ្យខ្លួន ក្រោយពីមានបញ្ជាក់ការទទួលប្រាក់ពីអ្នកកាន់ ។

បើមិនមានចំនួនប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ ក្នុងគណនីរបស់បហារីកទេ អ្នកកាន់អាចមិនបដិសេធការទូទាត់សងចំនួនប្រាក់មួយផ្នែក នៃមូលប្បទានប័ត្រ ។

ក្នុងករណី មានការទូទាត់សងប្រាក់មួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ បហារិតអាចទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ការសងប្រាក់មួយផ្នែកនោះ នៅលើមូលប្បទានប័ត្រ និងទាមទារបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ផងដែរ ។

មាត្រា ៣៨.-

បហារិតដែលទូទាត់សង មូលប្បទានប័ត្រមានបិដ្ឋិលេខ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រក្រតីភាព នៃលំដាប់បិដ្ឋិលេខ ប៉ុន្តែមិនផ្ទៀងផ្ទាត់ហត្ថលេខាអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឡើយ ។

មាត្រា ៣៩.-

រូបិយប័ណ្ណដែលត្រូវប្រើប្រាស់ សម្រាប់ទូទាត់សងប្រាក់លើមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ÷

១- មូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យបហារិត ដើម្បីទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណនៃគណនី ដែលមូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានចេញ ។

២- នៅពេលដែលមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានចេញជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងពីរូបិយប័ណ្ណនៃគណនី ចំនួនប្រាក់អាចត្រូវសងជារូបិយប័ណ្ណនៃគណនី ដោយបហារិត តាមតម្លៃនៃរូបិយប័ណ្ណនោះ នៅថ្ងៃទូទាត់សងប្រាក់ ។

៣- បើមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានចេញជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងពីរូបិយប័ណ្ណនៃកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ហើយមូលប្បទានប័ត្រនេះ មិនត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ អ្នកកាន់អាចតម្រូវឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធ ធ្វើការទូទាត់សងចំនួនប្រាក់នៃមូលប្បទានប័ត្រ ជារូបិយប័ណ្ណនៃកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ តាមអត្រាប្តូរប្រាក់នៅថ្ងៃបង្ហាញ ឬនៅថ្ងៃទូទាត់សងប្រាក់ តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ។

៤- ការប្រើប្រាស់កន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវអនុវត្តក្នុងការកំណត់តម្លៃរូបិយប័ណ្ណ ។ ប៉ុន្តែបហារីក អាចកំណត់ថា ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សង ត្រូវគណនាទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលបញ្ជាក់នៅលើមូលប្បទានប័ត្រ ។

៥- ទោះបីមានកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះក៏ដោយ មូលប្បទានប័ត្រចេញឱ្យទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណ ដែលត្រូវបានប្រើនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬបើនៅលើមូលប្បទានប័ត្រ បហារីកបានបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវតែធ្វើជារូបិយប័ណ្ណមួយច្បាស់លាស់ អ្នកកាន់អាចទាមទារ ពីភាគីពាក់ព័ន្ធណាមួយឱ្យទូទាត់សង ជារូបិយប័ណ្ណ ដែលបានបញ្ជាក់នោះ ។

៦- បើចំនួនប្រាក់នៃមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានបញ្ជាក់ជារូបិយប័ណ្ណដែលមាននាមចារឹកដូចគ្នា ប៉ុន្តែមានតម្លៃខុសគ្នា រវាងប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ និងប្រទេសចេញផ្សាយ ឬប្រទេសណាមួយផ្សេងទៀត លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ផ្សេងពីនេះ នៅពេលដែលរូបិយប័ណ្ណ ដែលបានបញ្ជាក់មិនមែនជារូបិយប័ណ្ណនៃ

គណនី ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅពេលណាដែលរូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ ពុំមាននាមចារឹកដូចគ្នា ការទូទាត់សងប្រាក់នៃមូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណ ដែលត្រូវបានប្រើយ៉ាងទូលំទូលាយនៅកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ។

ផ្នែកទី ៥
មូលប្បទានប័ត្រឆូតបន្ទាត់និងមូលប្បទានប័ត្រទូទាត់សងចូលក្នុងគណនី

មាត្រា ៤០.-

បហាវ៉ក ឬអ្នកកាន់អាចឆូតបន្ទាត់លើមូលប្បទានប័ត្រ ។

ការឆូតបន្ទាត់ មានរូបភាពជាបន្ទាត់ស្របគ្នាពីរ ដែលគូសនៅខាងមុខមូលប្បទានប័ត្រ ។ បន្ទាត់ឆូតអាចមានពីរបែប គឺបន្ទាត់ឆូតទូទៅ ឬបន្ទាត់ឆូតពិសេស ។

បន្ទាត់ឆូតទូទៅ មានបន្ទាត់គូសតែពីរ ឬនៅចន្លោះបន្ទាត់ទាំងពីរមានពាក្យថា **ធនាគារ** ឬពាក្យផ្សេងទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា ។ បន្ទាត់ឆូតពិសេសមានឈ្មោះរបស់ធនាគារនៅចន្លោះបន្ទាត់ទាំងពីរ ។

បន្ទាត់ឆូតទូទៅ អាចត្រូវប្តូរបានទៅជាបន្ទាត់ឆូតពិសេស ប៉ុន្តែបន្ទាត់ឆូតពិសេស មិនអាចត្រូវប្តូរមកជាបន្ទាត់ឆូតទូទៅវិញបានឡើយ ។

ការកោសលុបកែបន្ទាត់ឆូត ឬឈ្មោះរបស់ធនាគារ មិនអាចធ្វើបានឡើយ ។

មាត្រា ៤១.-

ចំពោះមូលប្បទានប័ត្រមានបន្ទាត់ឆូតទូទៅ បហារិតអាចទូទាត់សងឱ្យទៅធនាគារ ឬទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។

ចំពោះមូលប្បទានប័ត្រមានបន្ទាត់ឆូតពិសេស បហារិតអាចទូទាត់សងឱ្យទៅធនាគារដែលមានឈ្មោះនៅលើមូលប្បទានប័ត្រតែប៉ុណ្ណោះ ឬបើធនាគារនេះជាបហារិត អាចទូទាត់សងឱ្យទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះដែរ ។ ប៉ុន្តែ

ធនាគារដែលមានឈ្មោះលើមូលប្បទានប័ត្រ អាចធ្វើបេឡានិច័យតាមរយៈធនាគារមួយទៀត ។

ធនាគារអាចទទួលយកមូលប្បទានប័ត្រឆ្នូតបន្ទាត់ពីអតិថិជនរបស់ខ្លួន ឬពីធនាគារមួយផ្សេងទៀតតែប៉ុណ្ណោះ ។ ធនាគារមិនអាចធ្វើបេឡានិច័យមូលប្បទានប័ត្រឆ្នូតបន្ទាត់ ជាប្រយោជន៍ឱ្យបុគ្គលដទៃទៀត ក្រៅពីបុគ្គលដែលបានពោលខាងលើនេះឡើយ ។

ចំពោះមូលប្បទានប័ត្រដែលមានបន្ទាត់ឆ្នូតពិសេសច្រើន បហារិតមិនអាចទូទាត់សងប្រាក់បានឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបន្ទាត់ឆ្នូតតែពីរកន្លែង ដែលក្នុងនោះ បន្ទាត់ឆ្នូតមួយកន្លែងសម្រាប់ធ្វើបេឡានិច័យ តាមរយៈសភាផាត់ទាត់ ។

បហារិត ឬធនាគារ ដែលខកខានមិនបានគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការខូចខាត ដែលកើតឡើងរហូតដល់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់នៃមូលប្បទានប័ត្រ ។

មាត្រា ៤២.-

បហារិក ឬអ្នកកាន់មូលប្បទានប័ត្រអាចហាមឃាត់ការទូទាត់សងជាសាច់ប្រាក់ ដោយសរសេរអក្សរកាត់ទទឹងផ្ទៃមុខមូលប្បទានប័ត្រនោះថា **សម្រាប់ទូទាត់សងចូលក្នុងគណនី** ឬតាមសំនួនសេចក្តីដែលមានន័យដូចគ្នា ។

ក្នុងករណីនេះ មូលប្បទានប័ត្រអាចត្រូវបានទូទាត់ដោយបហារិត តាមរយៈកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យតែប៉ុណ្ណោះ ដោយការចុះឥណទានចូលគណនី ការផ្ទេរប្រាក់ពីគណនីមួយចូលទៅគណនីមួយទៀត ការកាត់កង ឬការទូទាត់តាមរយៈសភាផាត់ទាត់ ។ ការទូទាត់តាមកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យ មានន័យថា ជាការទូទាត់សងប្រាក់ ។

ការកោសលុបកែណាមួយចំពោះពាក្យថា **សម្រាប់ទូទាត់សងចូលក្នុងគណនី** មិនអាចធ្វើបានឡើយ។

បហារិតដែលខកខានមិនបានគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃមាត្រា នេះ

ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការខូចខាតដែលកើតឡើងរហូតដល់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់នៃមូលប្បទានប័ត្រ ។

ផ្នែកទី ៦
ឧបាស្រ័យចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ៤៣.-

អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ បហារ៉ក និងភាគីជាប់ពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត បើមូលប្បទានប័ត្រដែលត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ត្រឹមត្រូវនោះ មិនត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបើមានភស្តុតាងយ៉ាងហោចណាស់មួយ ដែលបង្ហាញពីការបដិសេធមិនទូទាត់សងប្រាក់ដូចខាងក្រោម ÷

- វិរុទ្ធវាទ ឬឧបករណ៍ផ្លូវការផ្សេងណាមួយ ឬ
- ប្រតិវេទន៍មានចុះកាលបរិច្ឆេទនិងបញ្ជាក់ដោយបហារិត អំពីថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬ
- ប្រតិវេទន៍មានចុះកាលបរិច្ឆេទ ធ្វើឡើងដោយសភាផាត់ទាត់ ដែលបញ្ជាក់ថាមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានប្រគល់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ និងមិនត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ ។

មាត្រា ៤៤.-

វិរុទ្ធវាទត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខាបញ្ជាក់ យថាភាពនៃឯកសារដោយមន្ត្រី ដែលទទួលសិទ្ធិស្របច្បាប់ ។ ដរាបណាពុំទាន់មានមន្ត្រី ដែលបានទទួលសិទ្ធិស្របច្បាប់នោះទេ មន្ត្រីនោះ ត្រូវតែបានតែងតាំងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ វិរុទ្ធវាទត្រូវមានច្បាប់ថតចម្លង ឬច្បាប់ដើមនៃមូលប្បទានប័ត្រភ្ជាប់ជាមួយ ហើយត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ អំពីបុគ្គលដែលធ្វើវិរុទ្ធវាទ កន្លែងនិងកាលបរិច្ឆេទ មូលហេតុនៃវិរុទ្ធវាទ សំណូមពរដែលលើកឡើង និងចម្លើយ ដែលផ្ដល់មកវិញបើមាន ឬអំពីការដែលរកមិនឃើញបហារិត ។ វិរុទ្ធវាទត្រូវបានធ្វើឡើងនៅកន្លែងនៃការបដិសេធ

មិនទូទាត់សង ឬមិនទទួលយក ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលស្ថិតក្នុងចម្ងាយមិនលើសដប់(១០)គីឡូម៉ែត្រ ពីកន្លែងនៃការបង្ហាញ និងនៃការបដិសេធមិនទូទាត់សងប្រាក់ ឬមិនទទួលយក ។

វិរុទ្ធវាទឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ត្រូវតែបានធ្វើឡើងនៅមុនពេលផុតកំណត់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។

បើមូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សង នៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃរយៈពេលកំណត់ វិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា អាចត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃធ្វើការទីមួយបន្ទាប់ពីរយៈពេលផុតកំណត់ ។

ក្រោយផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ធ្វើវិរុទ្ធវាទ ស្តីពីការមិនទូទាត់សងប្រាក់ អ្នកកាន់ត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ទល់នឹងភាគីពាក់ព័ន្ធលើមូលប្បទានប័ត្រនោះ ប៉ុន្តែអាចប្តឹងបហារីកក្រោមបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកស្តីពីកិច្ចសន្យា ហើយសំណងដែលបានមកវិញ ត្រូវកាត់សងលើការខូចខាត ដែលបង្កឡើងដោយអ្នកកាន់ចំពោះបហារីក ដោយសារតែខកខានមិនបានគោរពរយៈពេលកំណត់ ។

មាត្រា ៤៥.-

អ្នកកាន់ ត្រូវជូនដំណឹងពីការមិនទូទាត់សងប្រាក់ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងទៅបហារីកនៅក្នុងរយៈពេលបួន(០៤)ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលវិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នាត្រូវបានធ្វើ ឬនៅថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។ នៅក្នុងរយៈពេល ពីរ(០២) ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹង អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន អំពីសេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានទទួលដោយបញ្ជាក់ពីឈ្មោះនិងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ដែលបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងមុនៗជាលំដាប់លំដោយរហូតដល់បហារីកបានទទួល ។ រយៈពេលកំណត់ដែលបញ្ជាក់ខាងលើ ត្រូវគិតពីថ្ងៃទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងមុន ។

ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ នៅពេលដែល

សេចក្ដីជូនដំណឹងត្រូវបានផ្ដល់ទៅ បុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានបត្រ សេចក្ដីជូនដំណឹងដូចគ្នានេះ ក៏ត្រូវបានផ្ដល់ទៅបុរិយបដិភោគី នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ដូចគ្នា ។

កាលបើអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ មិនបានបញ្ជាក់អំពីអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួន ឬក៏បានបញ្ជាក់ដោយមិនច្បាស់ សេចក្ដីជូនដំណឹងដែលបានផ្ដល់ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមុនបន្ទាប់ គឺជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

បុគ្គល ដែលត្រូវផ្ដល់សេចក្ដីជូនដំណឹង អាចធ្វើសេចក្ដីជូនដំណឹងតាមរូបភាពណាមួយក៏បាន ទោះបីត្រឹមតែបញ្ជូនមូលប្បទានបត្រត្រឡប់វិញក៏ដោយ ។

បុគ្គល ដែលត្រូវផ្ដល់សេចក្ដីជូនដំណឹងត្រូវបង្ហាញភស្ដុតាងថា ខ្លួនបានជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលកំណត់ ។ រយៈពេលកំណត់នេះ នឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានគោរពតាម បើលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមប្រៃសណីយ៍ក្នុងរយៈពេលកំណត់នោះ។

បុគ្គល ដែលមិនបានផ្ដល់សេចក្ដីជូនដំណឹង ក្នុងរយៈពេលកំណត់ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាត ដែលកើតឡើងដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន បើមាន ប៉ុន្តែចំនួនប្រាក់ដែលទទួលខុសត្រូវ មិនត្រូវលើសពីចំនួនប្រាក់នៃមូលប្បទានបត្រឡើយ ។

មាត្រា ៤៦.-

តាមរយៈបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្ដីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ហើយដែលបានសរសេរ និងមានចុះហត្ថលេខានៅលើមូលប្បទានបត្រ បហារិក អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬបុរិយបដិភោគី អាចឱ្យអ្នកកាន់មិនចាំបាច់ធ្វើវិរុទ្ធវាទឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ។

បដិញ្ញានេះ មិនអាចឱ្យអ្នកកាន់រួចផុតពីការបង្ហាញមូលប្បទានបត្រនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ ឬពីការតម្រូវឱ្យមានរាល់សេចក្ដីជូនដំណឹងបានឡើយ ។ សោហ៊ុយ ដែលកើតឡើងពីការបង្ហាញភស្ដុតាង នៃការមិនគោរពតាមរយៈពេលកំណត់ ដោយអ្នកកាន់ ជាបន្ទុករបស់បុគ្គលដែលបានប្ដឹងទល់នឹងអ្នកកាន់នោះ ។

បើបដិញ្ញាត្រូវបានសរសេរដោយបហារ៉ក បដិញ្ញានេះត្រូវអនុវត្តបានទៅលើបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ។ បើបដិញ្ញាត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឬបិយបដិភោគី បដិញ្ញានោះត្រូវអនុវត្តបានចំពោះតែអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬបិយបដិភោគីនោះតែប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីជាបដិញ្ញាសរសេរដោយបហារ៉កក្តី បើអ្នកកាន់ធ្វើវិរុទ្ធវាទឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា អ្នកកាន់នេះត្រូវទទួលរ៉ាប់រងលើសោហ៊ុយទាំងអស់ដែលកើតមាន ។ កាលបើបដិញ្ញាកើតចេញអំពីអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬបិយបដិភោគី សោហ៊ុយនៃវិរុទ្ធវាទ ឬនៃប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា បើមានអាចត្រូវបានទារពីបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ។

មាត្រា ៤៧.–

រាល់បុគ្គលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងមូលប្បទានប័ត្រ មានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាចំពោះមុខ អ្នកកាន់ ។

អ្នកកាន់មានសិទ្ធិប្តឹងទល់នឹងបុគ្គល ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងមូល-ប្បទានប័ត្រ ជាឯកត្តជន ឬរួមគ្នា ដោយមិនគិតដល់លំដាប់លំដោយ ដែលបុគ្គលទាំងនេះចូលមកជាប់ពាក់ព័ន្ធឡើយ ។

សិទ្ធិដូចគ្នានេះត្រូវមានចំពោះបុគ្គលណា ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ហើយបានទទួលយកមូលប្បទានប័ត្ររក្សាទុក និងបានទូទាត់សងប្រាក់ ។

រាល់ការប្តឹងទល់នឹងភាគីមួយនៃភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ មិនរារាំងការប្តឹងទល់នឹងបុគ្គលដទៃៗទៀតឡើយ ទោះបីបុគ្គលដទៃទាំងនេះទាក់ទិនបន្តបន្ទាប់ពីបុគ្គលដែលបានទទួលរងការប្តឹងទីមួយនោះក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៨.–

អ្នកកាន់អាចទាមទារពីភាគី ដែលខ្លួនបានអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ នូវចំនួនប្រាក់ដែលមិនត្រូវបានទូទាត់សងការប្រាក់ ដែលគណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គិតពីថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ និងសោហ៊ុយទាំង

ឡាយដែលកើតមាន ។

មាត្រា ៤៩.-

ភាគីដែលទទួលនិងទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ អាចទាមទារមកវិញពីភាគីទាំងឡាយ ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនូវចំនួនប្រាក់ទាំងស្រុងដែលបានទូទាត់សង ការប្រាក់លើចំនួនប្រាក់ដែលបានទូទាត់សង គណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គិតពីថ្ងៃដែលបានទូទាត់សងប្រាក់ និងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលកើតមាន ។

មាត្រា ៥០.-

ភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗដែលទទួលរងការអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ អាចទាមទារដោយប្តូរនឹងការទូទាត់សងប្រាក់ ឱ្យប្រគល់មកខ្លួននូវមូលប្បទានប័ត្រ រួមជាមួយវិរុទ្ធវាទឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា និងបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗ ដែលបានទទួលនិងបានទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ អាចលុបចោលបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបន្ទាប់តាមក្រោយបាន ។

មាត្រា ៥១.-

កាលបើការបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬវិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ក្នុងរយៈពេលកំណត់ ត្រូវបានរាំងស្ទះដោយឧបសគ្គមិនអាចឆ្លងផុតបាន ដែលជាករណីប្រធានស័ក្តិ រយៈពេលកំណត់នេះត្រូវបានពន្យារ ។

អ្នកកាន់មានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងភ្លាម អំពីករណីប្រធានស័ក្តិឱ្យទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងត្រូវធ្វើប្រតិវេទន៍អំពីសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ដោយចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាលើមូលប្បទានប័ត្រ ឬលើអនុប័ត្រ ។ ចំពោះប្រការផ្សេងៗទៀត ត្រូវអនុវត្តទៅតាមមាត្រា ៤៥ នៃច្បាប់នេះ ។

នៅពេលដែលករណីប្រធានស័ក្តិបានចប់ អ្នកកាន់ត្រូវបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រភ្លាម ដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបើចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬធ្វើប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ។

បើករណីប្រធានស័ក្តិនៅតែបន្តកើតមានលើសពីដប់ប្រាំ(១៥)ថ្ងៃ ក្រោយ

កាលបរិច្ឆេទដែលអ្នកកាន់បានជូនដំណឹងអំពីករណីប្រធានស័ក្តិនោះ ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិ-លេខរបស់ខ្លួន ទោះបីនៅមុនផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្តី ឧបាស្រ័យអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ហើយទាំងការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ទាំងការធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា មិនចាំបាច់ធ្វើឡើយ ។

រាល់អំពើដែលមានលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួនសុទ្ធសាធរបស់អ្នកកាន់ ឬរបស់បុគ្គលដែលបានទទួលសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រឬធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬធ្វើប្រតិ-វេទន៍ដែលសមមូលគ្នា មិនត្រូវបានចាត់ទុកជាករណីប្រធានស័ក្តិឡើយ ។

ការទទួលខុសត្រូវលើមូលប្បទានប័ត្រ ដែលត្រូវបានបាត់បង់ឬបំផ្លាញ អាចអនុវត្តបានលុះណាតែមានការធានាពីភាគីអនុវត្តមូលប្បទានប័ត្រ ដែលសងការខូចខាតទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ ចំពោះការទាមទាររបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត លើមូល-ប្បទានប័ត្រតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ បើអ្នកកាន់បានទទួលមូលប្បទាន-ប័ត្រមកដោយសុចរិត ។

ផ្នែកទី ៧
បេឡានិច័យមូលប្បទានប័ត្រ

មាត្រា ៥២.-

បេឡានិច័យមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅដូចខាងក្រោមនេះ ÷

១- កាលបើមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យធនាគារ ដើម្បីចុះឥណទានគណនីអតិថិជនតាមចំនួនប្រាក់ នៃមូលប្បទានប័ត្រ ធនាគារទទួលបានសិទ្ធិ និងអំណាចទាំងអស់របស់អ្នកកាន់មូលប្បទានប័ត្រ ។

២- លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ការចុះឥណទានគណនីនេះមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ហើយធនាគារអាចចុះឥណពន្ធគណនី ឬម៉្យាងទៀតអាចធ្វើឧបាស្រ័យទាមទារពីអតិថិជនវិញបាន បើមូលប្បទានប័ត្រមិនត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ទេនោះ ។ លើកលែងតែបានព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ការដកប្រាក់ចេញពីគណនីឥណទានបណ្តោះអាសន្នអាចធ្វើបាន លុះណាតែមានការសម្រេចរបស់ធនាគារតែប៉ុណ្ណោះ និងជាកម្មវត្ថុនៃការសងវិញ ឬការធ្វើឧបាស្រ័យពីអតិ-ថិជន បើមូលប្បទានប័ត្រមិនត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ទេ ។

៣- ដោយមិនគិតដល់ការខ្វះខាត ការខុសឆ្គង ការរិតត្បិតឬការកម្រិត ឬទម្រង់ ឬប្រភេទនៃបិដ្ឋិលេខរបស់អតិថិជន សិទ្ធិរបស់ធនាគារក្រោមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ គឺជាម្ចាស់នៃមូលប្បទានប័ត្រដែលអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបានអនុលោមតាមមាត្រា ២២ ទោះបីមានមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ ដែលអនុវត្តផ្សេងពីនេះក៏ដោយ ។

មាត្រា ៥៣.–

នៅពេលដែលមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យធនាគារធ្វើបេឡានិច័យ មូលប្បទានប័ត្រនោះ ជាបញ្ញាទូទាត់ដែលគ្រប់គ្រងដោយជំពូកទី ៥ ស្តីពីប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីមិនមានសង្គតភាពអំពីមូលប្បទានប័ត្ររវាងបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ និងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះត្រូវយកជាបានការ ។

ផ្នែកទី ៨
ការកែលើមូលប្បទានប័ត្រ

មាត្រា ៥៤.–

ក្នុងករណីមានការកែលើខ្លឹមសារនៃមូលប្បទានប័ត្រ រាល់ភាគីដែលបានចុះហត្ថលេខាបន្ទាប់ពីការកែនោះ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដែលបានកែ ។ ភាគីទាំងឡាយដែលបានចុះហត្ថលេខាមុនការកែ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដើមនៃមូលប្បទានប័ត្រ ។

ផ្នែកទី ៩
រយៈពេលកំណត់នៃការធ្វើឧបាស្រ័យ

មាត្រា ៥៥.–

រាល់ការធ្វើឧបាស្រ័យ ដោយអ្នកកាន់ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ បហារ៉ក និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃៗទៀត មានរយៈពេលប្រាំមួយ(០៦)ខែ បន្ទាប់ពីការផុតកំណត់រយៈពេលបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។

រាល់ការធ្វើឧបាស្រ័យដោយភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃៗទៀត អំពីការទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ ទល់នឹងភាគីជាប់ពាក់ព័ន្ធផងគ្នា មានរយៈពេលប្រាំមួយ(០៦)ខែ

គិតពីថ្ងៃដែលភាគីពាក់ព័ន្ធបានទូទាត់សងមូលប្បទានប័ត្រ ឬបានទទួលរងការប្តឹង ។

មាត្រា ៥៦.-

ការកំណត់រយៈពេលធ្វើឧបាស្រ័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ មានសុពលភាពទៅលើតែបុគ្គលណាមួយ ដែលរយៈពេលនោះត្រូវបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។

ផ្នែកទី ១០

ការគណនារយៈពេលកំណត់

មាត្រា ៥៧.-

ការបង្ហាញមូលប្បទានប័ត្រឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬការធ្វើវិរុទ្ធវាទអាចប្រព្រឹត្តទៅបាននៅក្នុងថ្ងៃធ្វើការ តែប៉ុណ្ណោះ ។

កាលបើថ្ងៃចុងក្រោយនៃរយៈពេលដែលបានកំណត់ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយទាក់ទងទៅនឹងមូលប្បទានប័ត្រ ជាពិសេសចំពោះការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬការធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ត្រូវចំថ្ងៃឈប់សម្រាកជាផ្លូវការ រយៈពេលកំណត់នេះ ត្រូវបានពន្យាររហូតដល់ថ្ងៃធ្វើការទីមួយបន្ទាប់ពីផុតរយៈពេលកំណត់ ។ ថ្ងៃឈប់សម្រាកក៏ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងការគណនារយៈពេលកំណត់ទាំងនោះផងដែរ ។

មាត្រា ៥៨.-

រយៈពេលកំណត់ទាំងឡាយដែលចែងក្នុងជំពូកនេះ នឹងមិនរាប់បញ្ចូលផងទេ នូវថ្ងៃដែលរយៈពេលនោះចាប់ផ្តើម ។

មាត្រា ៥៩.-

ទោះបីតាមផ្លូវច្បាប់ក្តី ឬតាមផ្លូវតុលាការក្តី ពុំអនុញ្ញាតឱ្យមានរយៈពេលអនុគ្រោះឡើយ ។

ជំពូកទី ៣

រូបិយាណត្តិ

ផ្នែកទី ១
ការចេញផ្សាយនិងទម្រង់នៃរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ៦០.-

រូបិយាណត្តិ ជាបញ្ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌ ចេញដោយបុគ្គលមួយឱ្យទៅបុគ្គលដទៃ ចុះហត្ថលេខាដោយបុគ្គលជាអ្នកចេញបញ្ជា តម្រូវឱ្យបុគ្គល ជាអ្នកទទួលបញ្ជាទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ ឱ្យទៅ ឬតាមបញ្ជាបុគ្គលមួយទៀត ឬអ្នកកាន់ ។ រូបិយាណត្តិត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ហើយស្របតាមរាល់កាតព្វកិច្ចដែលមានចែងក្នុងជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៦១.-

រូបិយាណត្តិជាឧបករណ៍ឥណទាន ។ រូបិយាណត្តិអាចត្រូវបានសរសេរជាអក្សរខ្មែរ ឬអក្សរបរទេស ហើយត្រូវតែមាននិទ្ទេសទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ÷

- ពាក្យថា **រូបិយាណត្តិ** ដែលចារឹកជាភាសាណាមួយប្រើក្នុងការចេញឧបករណ៍នេះ
- បញ្ជាដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌឱ្យទូទាត់សងនូវចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ
- ឈ្មោះរបស់បហារិតដែលជាបុគ្គលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់
- រយៈពេលកំណត់ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់
- កន្លែងដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់
- ឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ ឬឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលមានបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ចំពោះខ្លួន
- កាលបរិច្ឆេទ និងកន្លែង ដែលរូបិយាណត្តិត្រូវបានចេញផ្សាយ
- ហត្ថលេខារបស់បហារិកដែលជាបុគ្គលចេញបញ្ជាលើរូបិយាណត្តិ។

មាត្រា ៦២.-

ឧបករណ៍ដែលខ្វះនិទ្ទេសណាមួយដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦១ នៃច្បាប់នេះ ពុំមានសុពលភាពជារូបិយាណត្តិឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីទាំងឡាយដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌដូចខាងក្រោម ÷

១- រូបិយាណត្តិ ដែលមិនបានបញ្ជាក់រយៈពេលកំណត់ទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានចាត់ទុកថាត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ។

២- បើគ្មានការបញ្ជាក់ជាពិសេសទេ កន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់បហារិត ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ និងជាលំនៅរបស់បហារិតផងដែរ ។

៣- រូបិយាណត្តិ ដែលមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់នូវកន្លែងនៃការចេញផ្សាយ ត្រូវបានចាត់ទុកថាចេញ នៅកន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់បហារ៉ក ។

៤- រូបិយាណត្តិ អាចត្រូវចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ទៅអ្នកកាន់បាន ។ រូបិយាណត្តិ ដែលគ្មានឈ្មោះបុគ្គល ដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ ឬឈ្មោះបុគ្គលដែលមានបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ចំពោះខ្លួន ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជារូបិយាណត្តិទូទាត់សងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកកាន់។

មាត្រា ៦៣.‒

រូបិយាណត្តិ អាចត្រូវបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់តាមបញ្ជារបស់បហារ៉ក ។ រូបិយាណត្តិ អាចត្រូវបានចេញទៅលើបហារ៉កខ្លួនឯងផ្ទាល់ឬជាប្រយោជន៍ដល់តតិយបុគ្គល ។

មាត្រា ៦៤.‒

រូបិយាណត្តិ អាចត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់នៅលំនៅរបស់តតិយបុគ្គល នៅលំនៅរបស់បហារិត ឬនៅកន្លែងដទៃទៀត ។

មាត្រា ៦៥.‒

ចំពោះប្រភេទរូបិយាណត្តិដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ឬត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញបហារ៉កអាចចែងល័ក្ខខ័ណ្ឌថា ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សងត្រូវមានការប្រាក់ ។ ក្នុងករណីនៃរូបិយាណត្តិផ្សេងពីខាងលើ បដិញ្ញានេះមិនត្រូវចាត់ទុកជាបានការឡើយ ។

អត្រាការប្រាក់ ត្រូវតែបានបញ្ជាក់នៅលើរូបិយាណត្តិ ។ បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ បដិញ្ញាខាងលើនេះ មិនត្រូវចាត់ទុកជាបានការឡើយ ។

ការប្រាក់ត្រូវបានគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយរូបិយាណត្តិ លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ពីកាលបរិច្ឆេទផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៦៦.-

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សងដោយរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានសរសេរជាតួអក្សរផង និងជាតួលេខផង ហើយកាលបើមានលំអៀងគ្នាចំនួនប្រាក់ជាតួអក្សរជាចំនួនដែលត្រូវយកជាបានការ ។

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សងដោយរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានសរសេរច្រើនដងជាតួអក្សរ ឬជាតួលេខ ហើយកាលបើមានចំនួនលំអៀងគ្នាចំនួនប្រាក់ដែលតូចជាងជាចំនួនត្រូវយកជាបានការ ។

មាត្រា ៦៧.-

រាល់កាតព្វកិច្ចនៃបុគ្គលដទៃៗទៀត ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយា-ណត្តិនៅតែមានតម្លៃដដែល ទោះបីរូបិយាណត្តិនោះ មានហត្ថលេខារបស់បុគ្គលអសមត្ថភាព ឬហត្ថលេខាក្លែងបន្លំ ឬហត្ថលេខារបស់បុគ្គលតាមការប្រឌិត ឬហត្ថលេខាដែលតាមហេតុផលផ្សេងទៀត មិនអាចធ្វើឱ្យបុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខា ឬបានចុះហត្ថលេខាជំនួស មានការទទួលខុសត្រូវ ។

មាត្រា ៦៨.-

បុគ្គលណា ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅលើរូបិយាណត្តិ ក្នុងនាមបុគ្គលមួយទៀត ដែលខ្លួនគ្មានសិទ្ធិតំណាងឱ្យទាល់តែសោះ ត្រូវមានការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាភាគីមួយលើរូបិយាណត្តិនោះ ហើយបើខ្លួនបានទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវមានសិទ្ធិដូចគ្នានឹងបុគ្គល ដែលខ្លួនបានទទួលរ៉ាប់រងជួសឱ្យ ។ វិធានដូចគ្នានេះក៏ អនុវត្តទៅលើអាណត្តិជន ដែលបានអនុវត្តហួសសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ៦៩.-

បហារីកធានាលើស្វីការនិងការទូទាត់សងប្រាក់ ។

បហារីកអាចរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវលើស្វីការ ប៉ុន្តែមិនអាចរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ លើការទូទាត់សងប្រាក់ឡើយ ។

មាត្រា ៧០.-

បើរូបិយាណត្តិ មានលក្ខណៈមិនពេញលេញនៅពេលចេញផ្សាយ ហើយត្រូវបានធ្វើឱ្យពេញលក្ខណៈ តាមបែបផ្សេងខុសពីការព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធការមិនគោរពតាមការព្រមព្រៀងនេះ មិនអាចយកជាមូលហេតុប្តឹង អ្នកកាន់បានឡើយ លើកលែងតែអ្នកកាន់នេះ បានទទួលរូបិយាណត្តិមកដោយទុច្ចរិត ឬមានកំហុសដោយការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

ផ្នែកទី ២
បិដ្ឋិលេខរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ៧១.-

រូបិយាណត្តិដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់-លាស់ ដោយមានឬគ្មានបញ្ជាក់ពាក្យថា **សងតាមបញ្ជា** អាចត្រូវបានផ្ទេរដោយបិដ្ឋិលេខ ។

នៅពេលដែលបហារិកបានបញ្ចូលក្នុងរូបិយាណត្តិ ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់នូវពាក្យ **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬពាក្យដែលមានន័យដូចគ្នា រូបិយាណត្តិនោះ អាចត្រូវបានផ្ទេរស្របតាមទម្រង់ និងមានសុពល-ភាពជាការផ្ទេរធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ ។

រូបិយាណត្តិអាចត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទោះបីឱ្យទៅបហារិតក្តី ឬឱ្យទៅភាគីណាមួយផ្សេងទៀតនៃរូបិយាណត្តិនោះក្តី ។ បុគ្គលទាំងនេះ អាចធ្វើបិដ្ឋិលេខរូបិយាណត្តិនោះបន្តទៀតបាន ។

មាត្រា ៧២.-

បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានធ្វើឡើងដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌ ។ ល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយដែលត្រូវបានដាក់ចេញជាកម្មវត្ថុ ចំពោះការធ្វើបិដ្ឋិលេខរូបិយាណត្តិ មិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

បិដ្ឋិលេខលើមួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ក្នុងរូបិយាណត្តិ ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឱ្យអ្នកកាន់ មានតម្លៃស្មើនឹងបិដ្ឋិលេខចំហ ។

មាត្រា ៧៣.-

បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅលើខ្នងរូបិយាណត្តិ ឬនៅលើក្រដាសបិទភ្ជាប់បន្ថែម ហៅថា **អនុប័ត្រ** ហើយត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

បិដ្ឋិលេខអាចមិនបញ្ជាក់ពីអត្ថគាហក ឬអាចមានតែហត្ថលេខារបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខប៉ុណ្ណោះ ហៅថា **បិដ្ឋិលេខចំហ** ។

មាត្រា ៧៤.-

បិដ្ឋិលេខផ្ទេរសិទ្ធិទាំងអស់នៃរូបិយាណត្តិឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

បើជាបិដ្ឋិលេខចំហ អ្នកកាន់អាច ÷

- បំពេញកន្លែងចំហ ឬដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬដោយឈ្មោះរបស់បុគ្គលដទៃទៀត
- ធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តរូបិយាណត្តិជាចំហ ឬឱ្យបុគ្គលដទៃទៀត
- ផ្ទេររូបិយាណត្តិឱ្យទៅតតិយបុគ្គល ដោយមិនចាំបាច់បំពេញកន្លែងចំហ និងមិនចាំបាច់ធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

មាត្រា ៧៥.-

បើគ្មានបដិញ្ញាផ្ទុយទេ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការទូទាត់សងប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ អាចហាមឃាត់ការធ្វើបិដ្ឋិលេខណាមួយបន្តទៀតបាន ហើយក្នុងករណីនេះ បុគ្គលដែលបានហាមឃាត់ មិនទទួលខុសត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ទៅបុគ្គលទាំងឡាយណា ដែលរូបិយាណត្តិត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តឱ្យទៅនោះឡើយ។

បិដ្ឋិលេខលើរូបិយាណត្តិចំពោះអ្នកកាន់ នាំឱ្យអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមានការទទួលខុសត្រូវស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ប៉ុន្តែរូបិយាណត្តិនោះ មិនអាចប្រែក្លាយទៅជារូបិយាណត្តិ **សងតាមបញ្ជា** បានឡើយ ។

មាត្រា ៧៦.-

ម្ចាស់រូបិយាណត្តិដែលអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបាន ជាអ្នកកាន់ស្របច្បាប់ បើ

បុគ្គលនេះ បានក្លាយជាម្ចាស់រូបិយាណត្តិតាមរយៈការធ្វើបិដ្ឋិលេខជាបន្តបន្ទាប់ ទោះបីបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយជាបិដ្ឋិលេខចំហក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ បិដ្ឋិលេខដែលលុបចោលមិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។ កាលបើបិដ្ឋិលេខចំហ ត្រូវបានបន្តដោយបិដ្ឋិលេខមួយទៀត បុគ្គលដែលចុះហត្ថលេខាធ្វើបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានទទួលរូបិយាណត្តិតាមរយៈបិដ្ឋិលេខចំហ ។

នៅពេលដែលបុគ្គលណាមួយ បានបាត់បង់សិទ្ធិកាន់កាប់រូបិយាណត្តិដោយមូលហេតុណាក៏ដោយ ទោះបីជារូបិយាណត្តិចេញផ្សាយឱ្យទៅអ្នកកាន់ក្តី ឬអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបានក្តី ដែលអ្នកកាន់មានសិទ្ធិជាម្ចាស់ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ អ្នកកាន់ដែលទទួលបានរូបិយាណត្តិមកជាកម្មសិទ្ធិ មិនត្រូវបានបង្ខំឱ្យបោះបង់ចោលរូបិយាណត្តិឡើយ លើកលែងតែរូបិយាណត្តិនោះបានមកដោយទុច្ចរិត ឬដោយមានកំហុសពីការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

មាត្រា ៧៧.-

បុគ្គលទាំងឡាយដែលប្តឹងអំពីរូបិយាណត្តិ មិនអាចប្តឹងអ្នកកាន់ដោយសំអាងលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយបហារីក ឬជាមួយអ្នកកាន់មុនៗបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងការទទួលរូបិយាណត្តិ អ្នកកាន់បានដឹងច្បាស់ថា នឹងនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុល។

កថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តចំពោះរូបិយាណត្តិ ដែលចេញផ្សាយដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ទៅបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ ដែលក្នុងនោះមានពាក្យថា **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬប្រយោគណាមួយ ដែលមានន័យដូចគ្នាបានឡើយ ។

មាត្រា ៧៨.-

កាលបើបិដ្ឋិលេខមានពាក្យថា **តម្លៃសម្រាប់ទារបំណុល ឬសម្រាប់បេឡានិច័យ ឬតាមការប្រគល់សិទ្ធិ** ឬប្រយោគណាមួយផ្សេងទៀត ដែលបញ្ជាក់ពីការប្រគល់សិទ្ធិសាមញ្ញ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងអស់នៃរូបិយាណត្តិនោះបាន ប៉ុន្តែអ្នកកាន់នេះ អាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបានក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារតែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងករណីនេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយអាចប្តឹងអ្នកកាន់បាន ហើយ

អ្នកកាន់នេះ ក៏អាចប្តឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបានផងដែរ ។

ការប្រគល់សិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងបិដ្ឋិលេខ មិនអាចរលត់បានដោយហេតុផលនៃមរណភាពរបស់ភាគី ដែលបានផ្តល់ការប្រគល់សិទ្ធិ ឬដោយហេតុផលដែលបុគ្គលនេះ បានក្លាយជាអសមត្ថភាពនីត្យានុកូលឡើយ ។

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យធនាគារធ្វើបេឡានិច័យរូបិយាណត្តិនោះ ជាបញ្ហាទូទាត់ដែលគ្រប់គ្រងដោយជំពូកទី ៥ ស្តីពីប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីមិនមានសង្គតភាពអំពីរូបិយាណត្តិរវាងបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះនិងជំពូក ទី ៥ នៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះត្រូវយកជាបានការ ។

មាត្រា ៧៩.-

កាលបើបិដ្ឋិលេខមួយមានសេចក្តីបញ្ជាក់ថា **តម្លៃសម្រាប់ធានា ឬតម្លៃសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ** ឬសេចក្តីបញ្ជាក់ណាផ្សេងទៀត ដែលមានន័យថា សម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងអស់នៃរូបិយាណត្តិនោះបាន ប៉ុន្តែបិដ្ឋិលេខដែលខ្លួនបានធ្វើឡើង មានប្រសិទ្ធភាពត្រឹមតែជាបិដ្ឋិលេខដោយភ្នាក់ងារតែប៉ុណ្ណោះ ។

បណ្តាភាគីដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចប្តឹងអ្នកកាន់ ដោយសំអាងលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងការទទួលរូបិយាណត្តិ អ្នកកាន់បានដឹងច្បាស់ថា នឹងនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុល ។

មាត្រា ៨០.-

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឡើងក្រោយពីវិរុទ្ធវាទ ឬក្រោយពីការធ្វើប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬក្រោយពីផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ អាចនឹង ÷

-អនុវត្តបានតាមការផ្ទេរធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ

-មិនអនុវត្តក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិក្រោមមាត្រា ៧៦ និងមាត្រា ៧៧ នៃច្បាប់នេះឡើយ ។

បើគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយទេ បិដ្ឋិលេខដែលគ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទ ត្រូវចាត់ទុក

ថាបានធ្វើនៅលើរូបិយាណត្តិមុនពេលធ្វើវិវុទ្ធវាទឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬមុនផុតរយៈពេលកំណត់ ដែលបានយោងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ។

ផ្នែកទី ៣
ស្វីការរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ៨១.-

រហូតដល់ពេលឥណប្រតិទាន អ្នកកាន់ ឬបុគ្គលដែលមានរូបិយាណត្តិ អាចបង្ហាញរូបិយាណត្តិបាន នៅលំនៅរបស់បហារិត ដើម្បីឱ្យធ្វើស្វីការ ។

មាត្រា ៨២.-

ចំពោះប្រភេទរូបិយាណត្តិណាក៏ដោយ បហារិកអាចចែងល័ក្ខខ័ណ្ឌថា រូបិយាណត្តិនោះ ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការដោយមាន ឬដោយគ្មានកំណត់ពេល ។

បហារិកអាចហាមឃាត់ ការបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការបាន លើកលែងតែក្នុងករណី ដែលរូបិយាណត្តិត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅអាសយដ្ឋានរបស់តតិយភាគី ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ក្រៅពីលំនៅរបស់បហារិត ឬលើកលែងតែក្នុងករណីដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ ។

បហារិកក៏អាចចែងល័ក្ខខ័ណ្ឌថា ការបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការនេះ មិនប្រព្រឹត្តទៅនៅមុនកាលបរិច្ឆេទ ដែលបានកំណត់នោះឡើយ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗអាចចែងល័ក្ខខ័ណ្ឌថា រូបិយាណត្តិត្រូវបានបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការដោយមាន ឬដោយគ្មានរយៈពេលកំណត់ លើកលែងតែបហារិកបានហាមឃាត់ការធ្វើស្វីការនោះរួចហើយ ។

មាត្រា ៨៣.-

រូបិយាណត្តិទាំងឡាយ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវតែបានបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការនៅក្នុងរយៈពេលមួយ(០១)ឆ្នាំ គិតពីកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយ ។

បហារីកអាចបង្រួញឬពន្យាររយៈពេលកំណត់នេះ ។

រយៈពេលកំណត់ទាំងនេះ ក៏អាចត្រូវបានបង្រួញដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយផងដែរ ។

មាត្រា ៨៤.–

បហារិតអាចស្នើសុំឱ្យធ្វើការបង្ហាញរូបិយាណត្តិបានជាលើកទីពីរ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីការបង្ហាញលើកទីមួយ ។ ភាគីទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចតវ៉ាថាការស្នើសុំនេះមិនត្រូវអនុវត្តតាមនោះបានឡើយ លើកលែងតែការស្នើសុំនេះ ត្រូវបានចែងនៅក្នុងវិរុទ្ធវាទ ។

អ្នកកាន់មិនត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅបហារិត នូវរូបិយាណត្តិដែលបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការឡើយ ។

មាត្រា ៨៥.–

ស្វីការត្រូវបានសរសេរនៅលើរូបិយាណត្តិដោយប្រើពាក្យថា **បានធ្វើស្វីការ** ឬពាក្យផ្សេងទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយបហារិត ។ ហត្ថលេខាសាមញ្ញរបស់បហារិតនៅខាងមុខនៃរូបិយាណត្តិបង្កើតបានជាស្វីការ ។

កាលបើរូបិយាណត្តិ ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងរយៈពេលណាមួយក្រោយការបង្ហាញ ឬត្រូវតែបានបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយ ដោយអនុលោមតាមបដិញ្ញាពិសេស ស្វីការនោះត្រូវតែបានចុះកាលបរិច្ឆេទនៅថ្ងៃដែលបានធ្វើ លើកលែងតែអ្នកកាន់ទាមទារថា ថ្ងៃនោះជាថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើស្វីការនោះ គ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទទេ អ្នកកាន់ ដើម្បីរក្សាសិទ្ធិឧបាស្រ័យទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ និងទល់នឹងបហារីក ត្រូវធ្វើឱ្យស្របច្បាប់ចំពោះកំហុសភ្លេចភ្លាំងនោះ ដោយវិរុទ្ធវាទដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងពេលវេលាសមស្រប ។

មាត្រា ៨៦.–

ស្វីការពុំមានល័ក្ខខ័ណ្ឌទេ ប៉ុន្តែបហារិតអាចទាមទារការធ្វើស្វីការទៅលើតែមួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់សង ។

រាល់ការកែប្រែផ្សេងទៀត ដែលអ្នកធ្វើស្ទីការ បានធ្វើលើខ្លឹមសារនៃរូបិយាណត្តិ គឺជាការបដិសេធមិនធ្វើស្ទីការ ។ ប៉ុន្តែអ្នកធ្វើស្ទីការត្រូវទទួលខុសត្រូវស្របតាមខ្លឹមសារនៃស្ទីការដែលខ្លួនបានកែប្រែ ។

មាត្រា ៨៧.-

កាលបើបហារិកនៃរូបិយាណត្តិបានបញ្ជាក់កន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ក្រៅពីលំនៅរបស់បហារិត ដោយគ្មានបញ្ជាក់ពីអាសយដ្ឋានរបស់តតិយភាគី ដែលជាកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ បហារិតអាចបញ្ជាក់ឈ្មោះតតិយភាគីនេះនៅក្នុងពេលធ្វើស្ទីការតែម្តង ។ បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ អ្នកធ្វើស្ទីការត្រូវបានចាត់ទុកថាបានយល់ព្រមទូទាត់សងរូបិយាណត្តិនោះ ដោយខ្លួនឯងនៅកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់។

បើរូបិយាណត្តិត្រូវបានទូទាត់សងនៅលំនៅរបស់បហារិត អាសយដ្ឋានដែលជាកន្លែងជាមួយគ្នានឹងកន្លែងដែលធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានបញ្ជាក់នៅពេលបហារិតធ្វើស្ទីការ ។

មាត្រា ៨៨.-

រូបិយាណត្តិមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាការផ្ទេរមូលនិធិក្នុងដៃរបស់បហារិតដែលមានសម្រាប់ទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបហារិតនៃរូបិយាណត្តិដែលមិនព្រមធ្វើស្ទីការ មិនទទួលខុសត្រូវលើរូបិយាណត្តិឡើយ ។

តាមរយៈស្ទីការ បហារិតទទួលទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ។

បើពុំមានការទូទាត់សងប្រាក់ទេ អ្នកកាន់ ទោះបីខ្លួនជាបហារិកក្តីមានសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យផ្ទាល់អំពីរូបិយាណត្តិទល់នឹងអ្នកធ្វើស្ទីការចំពោះអ្វីៗ ដែលអាចត្រូវបានទាមទារ អនុលោមតាមមាត្រា ១០៦ និងមាត្រា ១០៧ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៩.-

កាលបើបហារិតដែលបានធ្វើស្ទីការនៅលើរូបិយាណត្តិ បានលុបស្ទីការនោះនៅមុនពេលមានបដិទានរូបិយាណត្តិមកវិញ ស្ទីការនេះត្រូវបានចាត់ទុកថា បានបដិសេធចោល ។ ក្នុងករណីដែលគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយពីនេះ ការលុបចោល ត្រូវបានចាត់ទុកថា ធ្វើឡើងនៅមុនពេលរូបិយាណត្តិត្រូវបានធ្វើបដិទាន ។

បើបហារិតបានជូនដំណឹងពីស្នីការរបស់ខ្លួនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឱ្យទៅអ្នកកាន់ ឬឱ្យទៅភាគីណាមួយដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏បហារិតត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះភាគីទាំងនេះ ស្របតាមខ្លឹមសារនៃស្នីការរបស់ខ្លួន។

ផ្នែកទី ៤
រូបិយបដិភោគរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ៩០.–

ការទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ អាចត្រូវបានធានាដោយរូបិយបដិភោគនៅលើចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃរូបិយាណត្តិ ។

ការធានានេះអាចត្រូវបានផ្តល់ដោយតតិយបុគ្គល ឬដោយបុគ្គលណាមួយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ។

មាត្រា ៩១.–

រូបិយបដិភោគអាចត្រូវបានធ្វើឡើង នៅលើរូបិយាណត្តិផ្ទាល់ ឬនៅលើអនុប័ត្រ ។

រូបិយបដិភោគត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយពាក្យថា **យល់ព្រមធ្វើរូបិយបដិភោគ** ឬដោយរូបមន្តណាមួយផ្សេងទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា និងត្រូវតែចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកផ្តល់រូបិយបដិភោគហៅថា **រូបិយបដិភោគី** ។

រាល់ហត្ថលេខា ដែលបានចុះនៅខាងមុខរូបិយាណត្តិ ក្រៅពីហត្ថលេខារបស់បហារិត ឬរបស់បហារ៉ក ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាហត្ថលេខាធ្វើរូបិយបដិភោគ។

រូបិយបដិភោគ ត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវបុគ្គលណាមួយដែលជាអ្នកទទួលផលពីរូបិយបដិភោគនោះ ។ បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ រូបិយបដិភោគត្រូវបានចាត់ទុកថា ធ្វើឱ្យបហារ៉ក ។

មាត្រា ៩២.–

រូបិយបដិភោគីមានកាតព្វកិច្ចដូចបុគ្គល ដែលបានទទួលការធានាដែរ។

ការចុះហត្ថលេខាធានានៅតែមានតម្លៃ ទោះបីកាតព្វកិច្ចដែលបានធានា

នោះ មិនត្រូវបានអនុវត្តតាម ដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ ក្រៅពីវិការៈខាងទម្រង់ក៏ដោយ ។

នៅពេលបានទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ រូបិយបដិភោគីមានសិទ្ធិទាំងឡាយនៃរូបិយាណត្តិនោះ ទល់នឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានធានា និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយបុគ្គលដែលត្រូវបានធានានេះ នៅលើរូបិយាណត្តិ ។

ផ្នែកទី ៥
ឥណប្រតិទានរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ៩៣.-

រូបិយាណត្តិអាចត្រូវបានចេញដើម្បី ÷

- ទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយការបង្ហាញ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយ ឬ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ។

រូបិយាណត្តិអាចត្រូវបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ជាច្រើនដំណាក់កាល ដែលដំណាក់កាលនីមួយៗ ត្រូវធ្វើនៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ដោយមានល័ក្ខខ័ណ្ឌថា ក្នុងករណីខកខានទូទាត់សងប្រាក់នៅដំណាក់កាលណាមួយចំនួនប្រាក់ដែលនៅសល់ត្រូវដល់កាលកំណត់សងទាំងស្រុង ។

រូបិយាណត្តិទាំងឡាយដែលមានឥណប្រតិទានផ្សេងពីនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៩៤.-

រូបិយាណត្តិទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ។ រូបិយាណត្តិនេះ ត្រូវតែបានបង្ហាញនៅពេលណាមួយក្នុងរយៈពេលមួយ(០១)ឆ្នាំ គិតពីកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយ ។ បហារ៉ក អាចបង្រួញ ឬពន្យាររយៈពេលនេះ ។ រយៈពេលកំណត់នេះ ក៏អាចត្រូវបានបង្រួញដោយអ្នកធ្វើ

បិដ្ឋិលេខផងដែរ ។

បហារិកអាចបញ្ជាក់ថា រូបិយាណត្តិទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ មិនត្រូវបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅមុនថ្ងៃកំណត់ឡើយ ។ ក្នុងករណីនេះ រយៈពេលកំណត់សម្រាប់បង្ហាញ ត្រូវចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃកំណត់នោះ ។

មាត្រា ៩៥.-

ឥណប្រតិទាននៃរូបិយាណត្តិទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយការបង្ហាញត្រូវបានកំណត់ដោយកាលបរិច្ឆេទធ្វើស្នីការ ឬកាលបរិច្ឆេទធ្វើវិរុទ្ធវាទ ។

បើគ្មានវិរុទ្ធវាទទេ ស្នីការដែលពុំបានចុះកាលបរិច្ឆេទ ដោយអ្នកធ្វើស្នីការ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើនៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃរយៈពេលកំណត់បង្ហាញឱ្យធ្វើស្នីការ ។

មាត្រា ៩៦.-

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងរយៈពេលមួយខែ ឬច្រើនខែ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញផ្សាយ ឬក្រោយការបង្ហាញរូបិយាណត្តិមានឥណប្រតិទាននៅកាលបរិច្ឆេទ ដែលត្រូវគ្នានៅក្នុងខែដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើគ្មានកាលបរិច្ឆេទត្រូវគ្នាទេ រូបិយាណត្តិមានឥណប្រតិទាននៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃខែនោះ ។

កាលបើរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងរយៈពេលមួយខែកន្លះ ឬច្រើនខែកន្លះ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញផ្សាយ ឬក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលពេញលេញនៃខែទាំងនោះ ត្រូវតែបានយកមកគិតជាមុន ។

បើឥណប្រតិទានត្រូវបានកំណត់នៅដើមខែ ពាក់កណ្តាលខែ ឬនៅដំណាច់ខែ ត្រូវយកថ្ងៃទីមួយ ថ្ងៃទីដប់ប្រាំ ឬថ្ងៃដាច់ខែមកគិត ។

ពាក្យថា **ប្រាំបីថ្ងៃ ឬដប់ប្រាំថ្ងៃ** មិនមានន័យថា មួយសប្តាហ៍ ឬពីរសប្តាហ៍ទេ គឺជារយៈពេល ប្រាំបីថ្ងៃ ឬដប់ប្រាំថ្ងៃពិតប្រាកដ ។

ពាក្យថា **កន្លះខែ** មានន័យថាដប់ប្រាំថ្ងៃ ។

មាត្រា ៩៧.-

កាលបើរូបិយាណត្តិ ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ នៅកន្លែងដែលមានប្រតិទិនខុសពីប្រតិទិននៃកន្លែងចេញផ្សាយ ថ្ងៃឥណប្រតិទានត្រូវបានកំណត់ទៅតាមប្រតិទិន នៃកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ។

កាលបើរូបិយាណត្តិចេញរវាងកន្លែងពីរ ដែលមានប្រតិទិនខុសគ្នាត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយថ្ងៃចេញផ្សាយត្រូវបានគិតតាមថ្ងៃ ដែលត្រូវគ្នានឹងប្រតិទិននៃកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ហើយឥណប្រតិទានក៏ត្រូវកំណត់ស្របទៅតាមនោះដែរ ។ រយៈពេលសម្រាប់បង្ហាញរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានគណនាទៅតាមវិធាននេះ ។

វិធានទាំងនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តទេ បើមានបដិញ្ញា ឬខ្លឹមសារចែងអំពីវិធានផ្សេងពីនេះ ។

ផ្នែកទី ៦
ការទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ៩៨.-

អ្នកកាន់រូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ឬនៅក្នុងពេលកំណត់មួយក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយ ឬក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវបង្ហាញនៅថ្ងៃទូទាត់សងប្រាក់ ឬនៅថ្ងៃណាមួយរវាងពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ ។

ការបង្ហាញរូបិយាណត្តិតាមរយៈសភាផាត់ទាត់ ឬតាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទបញ្ញាដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ជាផ្លូវការ ។

មាត្រា ៩៩.-

បហាវិតដែលទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ អាចតម្រូវឱ្យប្រគល់រូបិយាណត្តិនោះឱ្យខ្លួន ក្រោយពីមានបញ្ជាក់ការទទួលប្រាក់ពីអ្នកកាន់ ។

អ្នកកាន់អាចមិនបដិសេធការទូទាត់សងប្រាក់មួយផ្នែក នៃចំនួនប្រាក់រូបិយាណត្តិ ។

ក្នុងករណីមានការទូទាត់សងប្រាក់មួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ បហារិតអាចទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ការសងប្រាក់មួយផ្នែកនោះ នៅលើរូបិយាណត្តិ និងទាមទារបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ផងដែរ ។

មាត្រា ១០០.-

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ មិនត្រូវបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលដែលកំណត់ដោយមាត្រា ៩៨ នៃច្បាប់នេះ កូនបំណុលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតម្កល់ចំនួនប្រាក់នោះ នៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច តាមការកំណត់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រោមការទទួលខុសត្រូវ និងហានិភ័យរបស់អ្នកកាន់។

មាត្រា ១០១.-

អ្នកកាន់រូបិយាណត្តិ មិនអាចត្រូវបានបង្ខំឱ្យទទួលយកការទូទាត់សង-ប្រាក់ នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានឡើយ ។

បហារិតដែលទូទាត់សងប្រាក់មុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ត្រូវទទួលរងហានិភ័យ ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

បហារិតដែលទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ត្រូវបានរួចផុតយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន លើកលែងតែមានកំហុស នៃការក្លែងបន្លំ ឬនៃការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។ បហារិត ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រក្រតីភាពនៃលំដាប់បិដ្ឋិលេខ ប៉ុន្តែមិនផ្ទៀងផ្ទាត់ហត្ថលេខាអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឡើយ ។

មាត្រា ១០២.-

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានចេញជារូបិយប័ណ្ណ ដែលមិនមែនជារបស់កន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ចំនួនប្រាក់អាចត្រូវទូទាត់សង ជារូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសជាកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់នៅថ្ងៃឥណប្រតិទាន ។ បើការទូទាត់សងប្រាក់មិនត្រូវបានធ្វើនៅពេលបង្ហាញ អ្នកកាន់អាចស្នើសុំឱ្យការទូទាត់សងចំនួនប្រាក់នៅលើរូបិយាណត្តិនោះ ធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណរបស់ប្រទេសជាកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់នៅថ្ងៃឥណប្រតិទាន ឬនៅថ្ងៃទូទាត់សងប្រាក់តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ។

រាល់ការប្រើប្រាស់កន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ នឹងត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់

កំណត់តម្លៃរូបិយប័ណ្ណ ។ ប៉ុន្តែបហារីកអាចចែងលក្ខខណ្ឌថា ចំនួនប្រាក់ដែលទូទាត់សងនឹងត្រូវគណនាទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលបញ្ជាក់នៅលើរូបិយាណត្តិ ។

វិធានទាំងឡាយខាងលើនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តចំពោះរូបិយាណត្តិ ÷

- ដែលចេញជារូបិយប័ណ្ណដែលមានការទទួលយក នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ដែលក្នុងនោះ បហារីកបានបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវតែធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណណាមួយច្បាស់លាស់ ។ ក្នុងករណីខាងលើនេះ រូបិយាណត្តិនឹងត្រូវទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណ ដែលបានបញ្ជាក់ ។

បើចំនួនប្រាក់នៃរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានបញ្ជាក់ជារូបិយប័ណ្ណដែលមាននាមចារឹកដូចគ្នា ប៉ុន្តែមានតម្លៃខុសគ្នា រវាងប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ និងប្រទេសចេញផ្សាយ ឬប្រទេសណាមួយផ្សេងទៀត លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះ ចំនួនប្រាក់ក្នុងរូបិយាណត្តិ ត្រូវចាត់ទុកថា បានទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅពេលណាដែលរូបិយប័ណ្ណ នៃប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់មិនមាននាមចារឹកដូចគ្នា ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយ នៅកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ។

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានទូទាត់សងនៅធនាគារ ការចង្អុលបង្ហាញគណនី ដែលត្រូវចុះឥណពន្ធតាមចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សងត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យទូទាត់សង ជារូបិយប័ណ្ណនៃគណនី ។

ផ្នែកទី ៧
ឧបាស្រ័យចំពោះការមិនធ្វើសុីការឬការមិនទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ១០៣.-

អ្នកកាន់រូបិយាណត្តិ អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹង

អ្នកធ្វើបិផ្លិលេខទាំងឡាយ បហារ៉ក និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃៗទៀត ÷

១- នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន បើការទូទាត់សងប្រាក់មិនត្រូវបានធ្វើ ឬ

២- ទោះបីនៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានក្តី :

- បើមានករណីមិនព្រមធ្វើស្វីការចំពោះចំនួនប្រាក់ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនៃរូបិយាណត្តិ

- ក្នុងករណីធនក្ស័យរបស់បហារិត ទោះបីជាមាន ឬគ្មានធ្វើស្វីការ ក្តី ឬក្នុងករណីបញ្ឈប់បហារិត មិនឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ដោយគ្មានសេចក្តីសម្រេចពីតុលាការ ឬនៅពេលណាដែលការអនុវត្តរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ របស់បហារិតពុំបានសម្រេច

- ក្នុងករណីធនក្ស័យរបស់បហារ៉ក នៃរូបិយាណត្តិ ដែលមិនធ្វើស្វីការ ។

មាត្រា ១០៤.–

វិរុទ្ធវាទអាចត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចតទៅ ÷

១- ការខកខានមិនបានធ្វើស្វីការ ឬមិនបានទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវតែបានបង្ហាញភស្តុតាងដោយវិរុទ្ធវាទតាមច្បាប់ ។

២- វិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនធ្វើស្វីការ ត្រូវតែបានធ្វើនៅក្នុងរយៈពេល កំណត់បង្ហាញឱ្យធ្វើស្វីការ ។ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៨៤ នៃច្បាប់នេះ បើការបង្ហាញលើកទីមួយ ត្រូវបានធ្វើនៅថ្ងៃចុងក្រោយ នៃរយៈពេលកំណត់នោះ វិរុទ្ធវាទអាចធ្វើឡើងនៅថ្ងៃបន្ទាប់ ។

៣- វិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញផ្សាយ ឬក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវតែបានធ្វើនៅថ្ងៃណាមួយ ក្នុងរវាងពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីថ្ងៃ ដែលរូបិយាណត្តិនោះត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងករណីនៃរូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញវិរុទ្ធវាទត្រូវតែបានធ្វើក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើស្តីពីវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនធ្វើស្វីការ ។

៤- វិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនធ្វើស៊ីការ អាចធ្វើបានដោយមិនបាច់បង្ហាញរូបិយាណត្តិឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ និងបង្ហាញវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ។

៥- បើបហារិតត្រូវបានបញ្ឈប់ មិនឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ទោះបីមាន ឬគ្មានស៊ីការក្តី ឬបើការអនុវត្តវិបអូសទ្រព្យសម្បត្តិមិនបានសម្រេច អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យបាន តែនៅក្រោយការបង្ហាញរូបិយាណត្តិ ឱ្យទៅបហារិតធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ និងនៅក្រោយពេលដែលវិរុទ្ធវាទត្រូវបានធ្វើ ។

៦- បើបហារិតត្រូវបានប្រកាសថា ធនក្ស័យទោះបីបាន ឬមិនបានធ្វើស៊ីការក្តី ឬបើបហារកនៃរូបិយាណត្តិ ដែលមិនធ្វើស៊ីការ ត្រូវបានប្រកាសថាធនក្ស័យ ការបង្ហាញសាលក្រម ឬសាលដីការបស់តុលាការដែលប្រកាសពីធនក្ស័យនោះ មានតម្លៃគ្រប់គ្រាន់ឱ្យអ្នកកាន់ អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យបាន ។

៧- វិរុទ្ធវាទត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខា បញ្ជាក់យថាភាពនៃឯកសារ ដោយមន្ត្រីដែលទទួលសិទ្ធិស្របច្បាប់ ។ ដរាបណាពុំទាន់មានមន្ត្រី ដែលបានទទួលសិទ្ធិស្របច្បាប់នោះទេ មន្ត្រីនោះត្រូវតែបានតែងតាំងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ វិរុទ្ធវាទត្រូវមានច្បាប់ថតចម្លង ឬច្បាប់ដើមនៃរូបិយាណត្តិភ្ជាប់ជាមួយ និងត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីបុគ្គល ដែលធ្វើវិរុទ្ធវាទនោះ កន្លែងនិងកាលបរិច្ឆេទមូលហេតុនៃវិរុទ្ធវាទ សំណូមពរដែលលើកឡើង និងចម្លើយដែលផ្តល់មកវិញបើមាន ឬអំពីការដែលរកមិនឃើញបហារិត ឬអ្នកធ្វើស៊ីការ ។ វិរុទ្ធវាទត្រូវបានធ្វើឡើង នៅកន្លែងនៃការបដិសេធមិនទូទាត់សងប្រាក់ ឬមិនធ្វើស៊ីការ ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលស្ថិតក្នុងចម្ងាយ មិនលើសដប់(១០)គីឡូម៉ែត្រពីកន្លែងនៃការបង្ហាញ និងនៃការបដិសេធមិនទូទាត់សងប្រាក់ ឬមិនធ្វើស៊ីការ ។

៨- វិរុទ្ធវាទអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយប្រតិវេទន៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានចុះហត្ថលេខារបស់បហារិត បញ្ជាក់ច្បាស់អំពីព័ត៌មានទាំងឡាយ ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៧នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១០៥.-

អ្នកកាន់ត្រូវជូនដំណឹង ពីការមិនធ្វើស៊ីការ ឬមិនទូទាត់សងប្រាក់ទៅ

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន បបហារិក និងរូបិយបដិភោគីណាមួយ នៃអ្នកធ្វើស៊ីការនៅក្នុងរយៈពេលបួន(០៤)ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីថ្ងៃធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬនៅថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។ នៅក្នុងរយៈពេលពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹង អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួនអំពីសេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានទទួល ដោយបញ្ជាក់ពីឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ដែលបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងមុនៗ ជាលំដាប់លំដោយរហូតដល់បបហារិកបានទទួល ។ រយៈពេលកំណត់ដែលបញ្ជាក់ខាងលើ ត្រូវគិតពីថ្ងៃទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងមុន។

ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ នៅពេលដែលសេចក្តីជូនដំណឹង ត្រូវបានផ្តល់ទៅបុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ សេចក្តីជូនដំណឹងដូចគ្នានេះ ក៏ត្រូវបានផ្តល់ទៅរូបិយបដិភោគីនៅក្នុងពេលកំណត់ដូចគ្នា ។

កាលបើអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ មិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ នូវអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួន ឬក៏បានបញ្ជាក់ដោយមិនច្បាស់ សេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានផ្តល់ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមុនបន្ទាប់ គឺជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

បុគ្គលដែលត្រូវផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹង អាចធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងតាមរូបភាពណាមួយក៏បាន ទោះបីត្រឹមតែបញ្ជូនរូបិយាណត្តិត្រឡប់វិញក៏ដោយ ។

បុគ្គលដែលត្រូវផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹង ត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងថា ខ្លួនបានជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលកំណត់ ។ រយៈពេលកំណត់នេះនឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានគោរពតាម បើលិខិតជូនដំណឹង ត្រូវបានផ្ញើតាមប្រៃសណីយ៍ ក្នុងរយៈពេលកំណត់នោះ ។

បុគ្គលដែលមិនបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹង ក្នុងរយៈពេលកំណត់ខាងលើ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាត ដែលកើតឡើងដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន បើមាន ប៉ុន្តែចំនួនប្រាក់ដែលទទួលខុសត្រូវ មិនត្រូវលើសពីចំនួនប្រាក់នៃរូបិយាណត្តិឡើយ ។

មាត្រា ១០៦.-

តាមរយៈបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិវុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយ ដែលមានន័យដូចគ្នា ហើយដែលបានសរសេរ និងមានចុះហត្ថលេខានៅលើរូបិយាណត្តិ បហារ៉ក អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគី អាចឱ្យអ្នកកាន់មិនចាំបាច់ធ្វើវិវុទ្ធវាទ ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ។

បដិញ្ញានេះមិនអាចឱ្យអ្នកកាន់រួចផុត ពីការបង្ហាញរូបិយាណត្តិ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ ឬពីការតម្រូវឱ្យមានរាល់សេចក្តីជូនដំណឹងឡើយ ។ សោហ៊ុយដែលកើតឡើងពីការបង្ហាញភស្តុតាង នៃការមិនគោរពតាមរយៈពេលកំណត់ដោយអ្នកកាន់ ជាបន្ទុករបស់បុគ្គលដែលបានប្តឹងទល់នឹងអ្នកកាន់ ។

បើបដិញ្ញាត្រូវបានសរសេរដោយបហារ៉ក បដិញ្ញានេះត្រូវអនុវត្តបានទៅលើបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ។ បើបដិញ្ញាត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគី បដិញ្ញានោះ ត្រូវអនុវត្តបានចំពោះតែអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគីប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីបដិញ្ញាសរសេរដោយបហារ៉កក៏ដោយ បើអ្នកកាន់ធ្វើវិវុទ្ធវាទ អ្នកកាន់នេះត្រូវទទួលរ៉ាប់រង លើសោហ៊ុយទាំងអស់ដែលកើតមាន ។ កាលបើបដិញ្ញាកើតចេញអំពីអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគី សោហ៊ុយនៃវិវុទ្ធវាទបើមាន អាចត្រូវបានទារពីបុគ្គលទាំងឡាយដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ។

មាត្រា ១០៧.-

រាល់បហារ៉ក អ្នកធ្វើស្វីការ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬបុគ្គលធានាដោយការធ្វើរូបិយបដិភោគ នៃរូបិយាណត្តិ មានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាចំពោះអ្នកកាន់ ។

អ្នកកាន់មានសិទ្ធិប្តឹងទល់នឹងបុគ្គលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងរូបិយាណត្តិ ជាឯកត្តជន ឬរួមគ្នា ដោយមិនគិតដល់លំដាប់លំដោយ ដែលបុគ្គលទាំងនេះចូលមកជាប់ពាក់ព័ន្ធឡើយ ។

សិទ្ធិដូចគ្នានេះ ត្រូវមានចំពោះបុគ្គលណា ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ហើយបានទទួលយករូបិយាណត្តិរក្សាទុក និងបានទូទាត់សងប្រាក់ ។

រាល់ការប្តឹងទល់នឹងភាគីមួយ នៃភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ មិនរារាំងការប្តឹងទល់នឹងបុគ្គលដទៃៗទៀតឡើយ ទោះបីបុគ្គលដទៃទាំងនេះទាក់ទិនបន្តបន្ទាប់ពីបុគ្គលដែលបានទទួលរងការប្តឹងទីមួយនោះក៏ដោយ ។

មាត្រា ១០៨.-

អ្នកកាន់អាចទាមទារពីបុគ្គលដែលខ្លួនអនុវត្តសិទ្ធិឧបាស្រ័យ នូវចំនួនប្រាក់នៃរូបិយាណត្តិដែលមិនបានធ្វើស្វីការ ឬមិនបានទូទាត់សងដោយមានការប្រាក់បើការប្រាក់នោះមានចែងលើរូបិយាណត្តិ ការប្រាក់ដែលគណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន និងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលកើតមាន ។

បើសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ត្រូវបានអនុវត្តមុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ចំនួនប្រាក់នៃរូបិយាណត្តិត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើអប្បហារ ។ អប្បហារនេះត្រូវបានគណនាទៅតាមអត្រាអប្បហារជាផ្លូវការ របស់ធនាគារនៅថ្ងៃធ្វើឧបាស្រ័យនៅកន្លែងស្នាក់នៅរបស់អ្នកកាន់ ។

មាត្រា ១០៩.-

ភាគីដែលបានទទួលយក និងទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ អាចទាមទារមកវិញពីភាគីទាំងឡាយ ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយ នូវចំនួនប្រាក់ទាំងស្រុងដែលបានទូទាត់សង ការប្រាក់លើចំនួនប្រាក់ដែលបានទូទាត់សង គណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គិតពីថ្ងៃបានទូទាត់សងប្រាក់ និងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលកើតមាន ។

មាត្រា ១១០.-

ភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ដែលទទួលរងការអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ អាចទាមទារដោយប្តូរនឹងការទូទាត់សងប្រាក់ ឱ្យប្រគល់មកខ្លួន នូវរូបិយាណត្តិរួមជាមួយនឹងវិរុទ្ធវាទ និងបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗ ដែលបានទទួលយក និងបានទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ អាចលុបចោលបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបន្ទាប់

តាមក្រោយ ។

មាត្រា ១១១.-

នៅក្នុងករណីដែលការអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ បន្ទាប់ពីការធ្វើស្វ័ការតែលើមួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ ភាគីដែលទូទាត់សងចំនួនប្រាក់លើរូបិយាណត្តិដែលមិនត្រូវបានធ្វើស្វ័ការនោះ អាចទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ការទូទាត់សងប្រាក់មួយផ្នែកនេះនៅលើរូបិយាណត្តិ និងទាមទារយកបង្កាន់ដៃក្នុងការទូទាត់សងប្រាក់នេះផង ។ អ្នកកាន់ក៏ត្រូវតែប្រគល់ឱ្យអ្នកទូទាត់សងប្រាក់នេះ នូវច្បាប់ចម្លងមានវិញ្ញាបនកម្មនៃរូបិយាណត្តិ រួមជាមួយនឹងវិរុទ្ធវាទ ដើម្បីអាចអនុវត្តសិទ្ធិឧបាស្រ័យជាបន្តទៀត ។

មាត្រា ១១២.-

ក្នុងករណីដែលគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះទេ រាល់បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ អាចទូទាត់សងប្រាក់ដោយខ្លួនឯង តាមមធ្យោបាយនៃរូបិយាណត្តិថ្មីមួយទៀត ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញឱ្យទៅភាគីណាមួយដែលជំពាក់ខ្លួន និងដែលត្រូវទូទាត់សងនៅលំនៅនៃភាគីនោះ ។

ជាបន្ថែមលើចំនួនប្រាក់នានា ដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០៨ និងមាត្រា ១០៩ នៃច្បាប់នេះ រូបិយាណត្តិថ្មី មានបញ្ចូលនូវកម្រៃជើងសា និងថ្លៃតែមប្រិ៍ផងដែរ ។

បើរូបិយាណត្តិថ្មីត្រូវបានចេញដោយអ្នកកាន់ ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សងត្រូវបានកំណត់ទៅតាមអត្រាការប្រាក់ សម្រាប់រូបិយាណត្តិទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ នៅកន្លែងដែលរូបិយាណត្តិដំបូង ត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់នៅលំនៅរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ បើរូបិយាណត្តិថ្មីត្រូវបានចេញដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សងត្រូវបានកំណត់ទៅតាមអត្រាការប្រាក់ សម្រាប់រូបិយាណត្តិទូទាត់សងនៅពេលបង្ហាញ នៅកន្លែងដែលបហារិកនៃរូបិយាណត្តិថ្មីនោះ មានលំនៅនៅកន្លែងជាមួយភាគីមួយដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១១៣.-

អ្នកកាន់បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ បហារិក និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត លើកលែងតែសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ទល់នឹង

អ្នកធ្វើស្វ័ការ ក្រោយផុតរយៈពេលកំណត់ ៖

- សម្រាប់ការបង្ហាញរូបិយាណត្តិ ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ
- សម្រាប់ការធ្វើវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនធ្វើស្វ័ការ ឬការមិនទូទាត់សងប្រាក់
- សម្រាប់ការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ** ឬ**បង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។

បើគ្មានការបង្ហាញឱ្យធ្វើស្វ័ការក្នុងរយៈពេល ដែលកំណត់ដោយបហារ័កទេ អ្នកកាន់បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ក៏ដូចជាការមិនធ្វើស្វ័ការ លើកលែងតែខ្លឹមសារនៃបដិញ្ញាបានបង្ហាញថា បហារ័កមានចេតនាធ្វើឱ្យខ្លួនរួចផុត ពីការធានាលើស្វ័ការតែប៉ុណ្ណោះ ។

បើបដិញ្ញាស្តីពីរយៈពេលកំណត់ឱ្យបង្ហាញ មានចុះនៅក្នុងបិដ្ឋិលេខ រយៈពេលកំណត់នេះមានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនោះតែប៉ុណ្ណោះ ។

អ្នកកាន់ដែលបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យក្រោមមាត្រានេះ អាចប្តឹងបហារ័ក ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកស្តីពីកិច្ចសន្យា ។ សំណងបានមកវិញដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវបានកាត់សងលើការខូចខាត ដែលបង្កឡើងដោយអ្នកកាន់ចំពោះបហារ័ក ដោយសារតែខកខានមិនបានគោរពរយៈពេលកំណត់ ។

មាត្រា ១១៤.–

កាលបើការបង្ហាញរូបិយាណត្តិឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬការធ្វើវិរុទ្ធវាទក្នុងរយៈពេលកំណត់ ត្រូវបានរាំងស្ទះដោយឧបសគ្គមិនអាចឆ្លងផុតបាន ដែលជាករណីប្រធានស័ក្តិ រយៈពេលកំណត់នេះត្រូវបានពន្យារ ។

អ្នកកាន់មានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងភ្លាម អំពីករណីប្រធានស័ក្តិឱ្យទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងត្រូវបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ដោយចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាលើរូបិយាណត្តិ ឬលើអនុប័ត្រ ។ ចំពោះប្រការផ្សេងៗទៀតត្រូវអនុវត្តទៅតាមមាត្រា ១០៥ នៃច្បាប់នេះ ។

នៅពេលដែលករណីប្រធានស័ក្តិបានចប់ អ្នកកាន់ត្រូវបង្ហាញរូបិយាណត្តិ

ភ្លាម ដើម្បីឱ្យធ្វើស្ទីការ ឬឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបើចាំបាច់ ត្រូវធ្វើវិវុទ្ធវាទ ។

បើករណីប្រធានស័ក្តិ នៅបន្តកើតមានលើសពីសាមសិប (៣០) ថ្ងៃក្រោយពេលដល់ឥណប្រតិទាន ឧបាស្រ័យអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ហើយទាំងការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ទាំងការធ្វើវិវុទ្ធវាទមិនចាំបាច់ធ្វើឡើយ ។

ចំពោះរូបិយាណត្តិ ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលកំណត់សាមសិប(៣០) ថ្ងៃនោះ ត្រូវចាប់ផ្តើមពីកាលបរិច្ឆេទដែលអ្នកកាន់បានជូនដំណឹងពីករណីប្រធានស័ក្តិទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន ទោះបីនៅមុនផុតរយៈពេលកំណត់ត្រូវបង្ហាញ ឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ក៏ដោយ ។ ចំពោះរូបិយាណត្តិដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលកំណត់សាមសិប(៣០)ថ្ងៃខាងលើនេះ ត្រូវតែបូកបន្ថែម ជាមួយរយៈពេលក្រោយការបង្ហាញ ដែលមានបញ្ជាក់ច្បាស់ នៅលើរូបិយាណត្តិ ។

រាល់អំពើដែលមានលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួនសុទ្ធសាធរបស់អ្នកកាន់ ឬរបស់បុគ្គលដែលបានទទួលសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញរូបិយាណត្តិ ឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬក្នុងការធ្វើវិវុទ្ធវាទ មិនត្រូវបានចាត់ទុកជា ករណីប្រធានស័ក្តិឡើយ ។

ការទទួលខុសត្រូវលើរូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវបានបាត់បង់ ឬត្រូវបំផ្លាញ អាចអនុវត្តបានលុះណាតែមានការធានា ពីភាគីអនុវត្តរូបិយាណត្តិដែលសងការខូចខាតទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ ចំពោះការទាមទាររបស់បុគ្គលផ្សេងទៀតលើរូបិយាណត្តិតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ បើអ្នកកាន់បានទទួលរូបិយាណត្តិមកដោយសុចរិត ឬដោយគ្មានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

ផ្នែកទី ៨
ការធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ១១៥.-

បហារ៉ក អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគីអាចបញ្ជាក់ឈ្មោះបុគ្គល ដែលត្រូវធ្វើស្វីការ ឬទូទាត់សងប្រាក់បាន ក្នុងករណីចាំបាច់ ។

រូបិយាណត្តិអាចត្រូវបានធ្វើស្វីការ ឬទូទាត់សងដោយបុគ្គលដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ជូសកូនបំណុលណាមួយ ដែលទទួលរងសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ។

បុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍ អាចជាតតិយភាគី បហារិត ឬភាគីដែលបានពាក់ព័ន្ធ លើរូបិយាណត្តិរួចហើយ លើកលែងតែអ្នកធ្វើស្វីការ ។

នៅក្នុងរយៈពេលពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការ បុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅភាគី ដែលខ្លួនបានធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើមិនគោរពតាមរយៈពេលកំណត់នេះទេ អ្នកធ្វើអន្តរាគមន៍ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរាល់ការខូចខាត បើកើតមាន ដែលបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែសំណងលើការខូចខាតមិនត្រូវលើសពីចំនួនប្រាក់នៃរូបិយាណត្តិឡើយ ។

មាត្រា ១១៦.-

ស្វីការដោយអន្តរាគមន៍អាចកើតមាននៅក្នុងគ្រប់ករណីដែលអ្នកកាន់មានសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានលើរូបិយាណត្តិ ដែលមិនទាន់ត្រូវបានធ្វើស្វីការ ។

កាលបើរូបិយាណត្តិមានបញ្ជាក់ឈ្មោះបុគ្គល ដែលត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យធ្វើស្វីការ ឬឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីចាំបាច់នៅកន្លែងដែលទូទាត់សងប្រាក់ អ្នកកាន់មិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានទល់នឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់តាំង និងហត្ថលេខីបន្តបន្ទាប់ឡើយ លើកលែងតែអ្នកកាន់បានបង្ហាញ រូបិយាណត្តិឱ្យទៅបុគ្គលនោះ និងមានសំអាងដោយវិរុទ្ធវាទអំពីការបដិសេធមិនព្រមធ្វើស្វីការរបស់បុគ្គលដដែលនេះ ។

ក្នុងករណីអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗទៀត អ្នកកាន់អាចបដិសេធការធ្វើស្វីការដោយអន្តរាគមន៍ ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើព្រមទទួលយកស្វីការបែបនេះ អ្នកកាន់បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានទល់នឹងបុគ្គល ដែលបានធ្វើ

ស្ទីការនេះ និងហត្ថលេខីបន្តបន្ទាប់ ។

មាត្រា ១១៧.-

ស្ទីការដោយអន្តរាគមន៍ ត្រូវធ្វើនៅលើរូបិយាណត្តិ និងចុះហត្ថលេខាដោយបុគ្គលដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ ។ ស្ទីការនេះបញ្ជាក់ឈ្មោះបុគ្គល ដែលត្រូវទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ ហើយក្នុងករណីគ្មានការបញ្ជាក់នេះទេ ស្ទីការត្រូវបានចាត់ទុកថាបានធ្វើឱ្យបហារ៉ក ។

មាត្រា ១១៨.-

អ្នកធ្វើស្ទីការដោយអន្តរាគមន៍ មានការទទួលខុសត្រូវដូចគ្នា នឹងភាគីទទួលអន្តរាគមន៍ ចំពោះអ្នកកាន់ និងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ បន្ទាប់ក្រោយភាគីដែលបានទទួលអន្តរាគមន៍នោះ ។

ថ្វីបើមានការធ្វើស្ទីការដោយអន្តរាគមន៍ក្តី ក៏ភាគីទទួលអន្តរាគមន៍និងភាគីទាំងឡាយ ដែលពាក់ព័ន្ធអាចទាមទារឱ្យអ្នកកាន់ប្រគល់រូបិយាណត្តិ វិរុទ្ធវាទ និងទាមទារបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់បានបើមាន ដើម្បីប្តូរនឹងការទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១០៨ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១១៩.-

ការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ អាចធ្វើបាន នៅក្នុងរាល់ករណីដែលអ្នកកាន់ មានសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យចំពោះរូបិយាណត្តិ នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ឬនៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ។

ការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ ដែលត្រូវទូទាត់សង ដោយភាគីទទួលអន្តរាគមន៍ ។

ការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវតែបានធ្វើឡើងយ៉ាងយឺតបំផុត នៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃចុងក្រោយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើវិរុទ្ធវាទ ចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ។

មាត្រា ១២០.-

បើរូបិយាណត្តិត្រូវបានធ្វើស្ទីការដោយអន្តរាគមន៍ ពីបុគ្គលដែលមានលំនៅនៅកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ឬបើបុគ្គលទាំងឡាយដែលមានលំនៅនៅទីនោះដែរ

ត្រូវបានចាត់តាំងជាអ្នកទំនាក់ទំនងក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកកាន់ត្រូវបង្ហាញរូបិយាណត្តិឱ្យទៅបុគ្គលទាំងនេះ និងបើចាំបាច់ ត្រូវធ្វើវិរុទ្ធវាទចំពោះការ មិនទូទាត់សងប្រាក់យ៉ាងយឺតបំផុត នៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃចុងក្រោយដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើវិរុទ្ធវាទ ។

បើគ្មានវិរុទ្ធវាទនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់នេះទេ ភាគីដែលបានចាត់តាំងអ្នកទំនាក់ទំនងក្នុងករណីចាំបាច់ខាងលើ ឬភាគីដែលរូបិយាណត្តិត្រូវបានធ្វើស៊ីការជាប្រយោជន៍ឱ្យ និងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបន្ទាប់ ត្រូវបានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ ។

មាត្រា ១២១.‒

អ្នកកាន់ដែលបដិសេធការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវដោយអន្តរាគមន៍ ។

មាត្រា ១២២.‒

ការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ត្រូវតែបានបញ្ជាក់យថាភាពអំពីការទទួលប្រាក់នៅលើរូបិយាណត្តិ ដោយមានឈ្មោះបុគ្គលដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ជួស ។ ក្នុងករណីគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើឱ្យបហារ៉ក ។

រូបិយាណត្តិ និងវិរុទ្ធវាទបើមាន ត្រូវតែបានប្រគល់ឱ្យទៅបុគ្គលដែលបានទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ។

មាត្រា ១២៣.‒

បុគ្គលដែលបានទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ទទួលបានសិទ្ធិទាំងអស់នៃរូបិយាណត្តិ ទល់នឹងភាគី ដែលខ្លួនបានធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ជួសនិងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីចុងក្រោយនេះ ទៅលើរូបិយាណត្តិ ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍នេះ មិនអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខរូបិយាណត្តិបន្តទៀតឡើយ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្ទាប់ពីភាគី ដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ជួស ត្រូវរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ ដោយអន្តរាគមន៍ ។

ក្នុងករណីមានការប្រជែងគ្នា ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ការទូទាត់សងដែលមានចំនួនប្រាក់ច្រើនជាងគេ ត្រូវមានអាទិភាព ។ បុគ្គលណា

មួយដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ នៅក្នុងលក្ខណៈផ្ទុយពីវិធាននេះ ដោយយល់ដឹងពីហេតុ-ការណ៍ច្បាស់លាស់ ត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ទល់នឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវដោយអន្តរាគមន៍ ។

ផ្នែកទី ៩

ផ្នែកនាំចន្លាយនៃរូបិយាណត្តិមួយច្បាប់និងច្បាប់ចម្លង

មាត្រា ១២៤.–

នៅពេលដែលរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានចេញមួយច្បាប់មានពីរ ឬច្រើនផ្នែកដូចគ្នា ផ្នែកនីមួយៗត្រូវចុះលេខ និងមានសេចក្តីយោងនៅផ្នែកផ្សេងទៀត ផ្នែកទាំងអស់បង្កើតបានជារូបិយាណត្តិមួយច្បាប់ ។

ស្វីការ និងបិដ្ឋិលេខនីមួយៗ នៅលើរូបិយាណត្តិដែលបានចេញក្នុងមួយច្បាប់ អាចត្រូវបានសរសេរនៅលើផ្នែកណាមួយ ប៉ុន្តែត្រូវបានពាក់ព័ន្ធទៅលើរូបិយាណត្តិទាំងមូល ហើយមិនមែនទៅលើតែផ្នែកណាមួយដាច់គ្នានោះទេ ។ ស្វីការ ឬបិដ្ឋិលេខនីមួយៗទាំងនោះ ត្រូវបានសរសេរនៅលើតែផ្នែកមួយប៉ុណ្ណោះ។

បហារិកដែលចុះហត្ថលេខាលើផ្នែកនីមួយៗ មានការទទួលខុសត្រូវនៅលើរូបិយាណត្តិទាំងមូល ហើយមិនមែនលើផ្នែកនីមួយៗនោះទេ ។

ភាគីដែលបានធ្វើផ្នែកមួយដើម្បីធ្វើស្វីការ ត្រូវតែចង្អុលបង្ហាញនៅលើផ្នែកផ្សេងទៀត នូវឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលមានផ្នែកនោះនៅក្នុងដៃ ។ បុគ្គលនោះត្រូវតែប្រគល់ផ្នែកនោះ ឱ្យទៅអ្នកកាន់ស្របច្បាប់នៃផ្នែកមួយទៀត ។ បើបុគ្គលនោះបដិសេធ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិឧបាស្រ័យបាន លុះត្រាតែខ្លួនបានធ្វើវិរុទ្ធវាទដោយបញ្ជាក់អំពី ÷

- ផ្នែកដែលបានធ្វើដើម្បីធ្វើស្វីការ មិនត្រូវបានប្រគល់ឱ្យខ្លួនតាមការស្នើសុំ
- ស្វីការ ឬការទូទាត់សងប្រាក់មិនត្រូវបានធ្វើនៅលើផ្នែកផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១២៥.–

នៅពេលដែលអ្នកកាន់រូបិយាណត្តិមួយច្បាប់ ធ្វើបិដ្ឋិលេខលើផ្នែកពីរ ឬច្រើនឱ្យទៅបុគ្គលផ្សេងគ្នា ÷

- អ្នកកាន់ត្រូវទទួលខុសត្រូវ នៅលើរាល់ផ្នែកទាំងនោះ ហើយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗបន្ទាប់ពីអ្នកកាន់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើផ្នែកដែលខ្លួនបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ដូចជារូបិយាណត្តិដាច់ដោយឡែកពីគ្នា
- អ្នកកាន់ស្របច្បាប់នៃផ្នែកដែលមានកម្មសិទ្ធិទីមួយ មានសិទ្ធិទាមទារប្រាក់ដែលបហារីកបាន សងឱ្យទៅបុគ្គលណាមួយឬបហារិត ដែលមិនបានធ្វើស្វីការលើរូបិយាណត្តិ ។

នៅពេលដែលបហារិតធ្វើស្វីការច្រើនជាងមួយផ្នែក ហើយផ្នែកដែលបានធ្វើស្វីការនោះ ធ្លាក់ទៅក្នុងដៃរបស់អ្នកកាន់ស្របច្បាប់ផ្សេងគ្នា បហារិតត្រូវទទួលខុសត្រូវលើរាល់ផ្នែកទាំងនោះ ដូចជារូបិយាណត្តិដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។

មាត្រា ១២៦.-

នៅពេលដែលអ្នកធ្វើស្វីការលើរូបិយាណត្តិ ដែលបានចេញមួយច្បាប់ ធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ ដោយពុំបានទាមទារឱ្យប្រគល់មកវិញ នូវផ្នែកដែលមានស្វីការរបស់ខ្លួន ហើយផ្នែកនោះនៅក្នុងដៃរបស់អ្នកកាន់ស្របច្បាប់ នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន អ្នកធ្វើស្វីការនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកកាន់នេះ ។

បហារីកនៃរូបិយាណត្តិមួយច្បាប់ ត្រូវរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ នៅពេលដែលខ្លួនបានសងប្រាក់ នៅលើផ្នែកណាមួយដែលបានយកមកបង្ហាញ ។

ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១២៥ និងមាត្រា ១២៦ នៃច្បាប់នេះ នៅពេលដែលផ្នែកណាមួយនៃរូបិយាណត្តិ ត្រូវបានរួចបំណុលដោយការទូទាត់សងប្រាក់ ឬតាមរបៀបផ្សេងទៀត រូបិយាណត្តិទាំងមូលត្រូវបានរួចបំណុល ។

មាត្រា ១២៧.-

អ្នកកាន់មានសិទ្ធិធ្វើច្បាប់ចម្លងរូបិយាណត្តិ ។

ច្បាប់ចម្លងត្រូវតែធ្វើឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ជាមួយនឹងបិដ្ឋិលេខ និងសេចក្តីបញ្ជាក់ផ្សេងៗទៀត ដែលមាននៅក្នុងនោះ ។ ច្បាប់ចម្លងនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចំនួនដែលបានធ្វើ ។

ច្បាប់ចម្លងអាចត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ និងធ្វើរូបិយបដិភោគនៅក្នុងលក្ខណៈ

ដូចគ្នា ហើយមានសុពលភាពដូចគ្នានឹងច្បាប់ដើមដែរ ។

មាត្រា ១២៨.-

ច្បាប់ចម្លងត្រូវតែបញ្ជាក់បុគ្គលដែលកាន់កាប់ច្បាប់ដើម ។ អ្នកកាន់ច្បាប់ដើមត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការប្រគល់ច្បាប់ដើម ដែលមានចែងខាងលើឱ្យទៅអ្នកកាន់ស្របច្បាប់នៃច្បាប់ចម្លងនោះ ។

បើអ្នកកាន់ច្បាប់ដើមបដិសេធ អ្នកកាន់ច្បាប់ចម្លងអាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ទល់នឹងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខឬធ្វើរូបិយបដិភោគច្បាប់ចម្លង លុះត្រាតែបានបញ្ជាក់នៅលើវិរុទ្ធវាទថា ច្បាប់ដើមមិនទាន់ត្រូវប្រគល់មកវិញតាមសំណើរបស់ខ្លួននៅឡើយ ។

ក្រោយពីបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយដែលធ្វើឡើងមុនពេលធ្វើច្បាប់ចម្លង កាលបើច្បាប់ដើមមានបដិញ្ញាថា **ចាប់ផ្ដើមពីពេលនេះ បិដ្ឋិលេខមានសុពលភាពនៅពេលណាដែលបិដ្ឋិលេខធ្វើឡើង លើច្បាប់ចម្លងតែប៉ុណ្ណោះ** ឬតាមរូបមន្តដែលមានន័យដូចគ្នា បិដ្ឋិលេខបន្ទាប់មកទៀតនៅលើច្បាប់ដើម ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

ផ្នែកទី ១០
ការកែលើរូបិយាណត្តិ

មាត្រា ១២៩.-

ក្នុងករណីមានការកែលើខ្លឹមសារនៃរូបិយាណត្តិ រាល់ភាគីដែលបានចុះហត្ថលេខាបន្ទាប់ពីការកែ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដែលបានកែ ។ ភាគីទាំងឡាយដែលបានចុះហត្ថលេខាមុនការកែ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដើមនៃរូបិយាណត្តិ ។

ផ្នែកទី ១១
រយៈពេលកំណត់នៃការធ្វើឧបាស្រ័យ

មាត្រា ១៣០.-

រាល់ឧបាស្រ័យដែលកើតឡើងពីរូបិយាណត្តិ ទល់នឹងអ្នកធ្វើស្វីការមាន

រយៈពេលបី(០៣)ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន ។

រាល់ឧបាស្រ័យដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកកាន់ ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ និងបហាវ៉ក មានរយៈពេលមួយឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃធ្វើវិរុទ្ធវាទត្រឹមត្រូវតាមរយៈពេលកំណត់ ឬគិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន កាលបើមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ** ឬ**បង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្ដីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។

រាល់ឧបាស្រ័យរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខផងគ្នា និងបហាវ៉ក មានរយៈពេលប្រាំមួយ(០៦)ខែ គិតពីថ្ងៃដែលអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបានទទួលយក និងបានទូទាត់សងរូបិយាណត្តិ ឬគិតពីថ្ងៃដែលបានទទួលរងការប្ដឹង ។

មាត្រា ១៣១.–

ការកំណត់រយៈពេលធ្វើឧបាស្រ័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ មានសុពលភាពទៅលើតែបុគ្គលណាមួយ ដែលរយៈពេលនោះត្រូវបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។

ផ្នែកទី ១២
ការគណនារយៈពេលកំណត់

មាត្រា ១៣២.–

រូបិយាណត្តិដែលដល់រយៈពេលកំណត់ទូទាត់សងប្រាក់ នៅថ្ងៃឈប់សម្រាកផ្លូវការ នឹងត្រូវទូទាត់សងនៅថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ ។ រាល់សកម្មភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងរូបិយាណត្តិ ជាពិសេសការបង្ហាញឱ្យធ្វើស្ទីការ និងវិរុទ្ធវាទអាចត្រូវធ្វើឡើងបាន តែក្នុងថ្ងៃធ្វើការប៉ុណ្ណោះ ។

កាលបើសកម្មភាពទាំងនេះ ត្រូវតែបានធ្វើនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ដែលថ្ងៃចុងក្រោយជាថ្ងៃ ឈប់សម្រាកផ្លូវការរយៈពេលកំណត់នោះ ត្រូវបានពន្យាររហូតដល់ថ្ងៃធ្វើការទីមួយបន្ទាប់ ។ ថ្ងៃឈប់សម្រាកត្រូវបាន រាប់បញ្ចូលក្នុងការគណនារយៈពេលកំណត់ទាំងនោះដែរ ។

មាត្រា ១៣៣.–

រយៈពេលកំណត់ទាំងឡាយដែលចែងក្នុងជំពូកនេះ នឹងមិនរាប់បញ្ចូលជាមួយផង

ទេ នូវថ្ងៃដែលរយៈពេលនោះចាប់ផ្ដើម ។

មាត្រា ១៣៤.-

ទោះបីតាមផ្លូវច្បាប់ក្ដីឬតាមផ្លូវតុលាការក្ដី ពុំអនុញ្ញាតឱ្យមានរយៈពេលអនុគ្រោះឡើយ ។

ជំពូកទី ៤

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

ផ្នែកទី ១

ការចេញផ្សាយនិងទម្រង់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៣៥.-

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ជាការសន្យាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដែលធ្វើឡើងនិងចុះហត្ថលេខា ដោយបុគ្គលជាអ្នកចេញប័ណ្ណដែលសន្យាសងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ ឱ្យទៅឬតាមបញ្ជាបុគ្គលមួយទៀត ឬអ្នកកាន់ ។ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់ នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ហើយស្របតាមរាល់កាតព្វកិច្ច ដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកនេះ។

មាត្រា ១៣៦.-

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាជាឧបករណ៍ឥណទាន ។ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាអាចត្រូវបានសរសេរជាអក្សរខ្មែរ ឬអក្សរបរទេស ហើយត្រូវតែមាននិទ្ទេសទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ÷

- ពាក្យថា **ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា** ដែលចារឹកជាភាសាណាមួយប្រើក្នុងការចេញប័ណ្ណ
- ការសន្យាទូទាត់សងដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌនូវចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ
- រយៈពេលកំណត់ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់
- កន្លែងដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់
- ឈ្មោះរបស់បុគ្គល ដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ ឬឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលមានបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់

- កាលបរិច្ឆេទ និងកន្លែងដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះត្រូវបានចេញផ្សាយ

- ហត្ថលេខារបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ដែលជាបុគ្គលធ្វើការសន្យាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

មាត្រា ១៣៧._

ឧបករណ៍ដែលខ្វះនិទ្ទេសណាមួយ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣៦ នៃច្បាប់នេះពុំមានសុពលភាព ជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីទាំងឡាយ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌដូចខាងក្រោម ÷

១- ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលមិនបានបញ្ជាក់រយៈពេលកំណត់ទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានចាត់ទុកថាត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ។

២- បើគ្មានការបញ្ជាក់ជាពិសេសទេ កន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាកន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ និងជាលំនៅរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណផងដែរ ។

៣- ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលមិនបានបញ្ជាក់កន្លែងនៃការចេញផ្សាយត្រូវបានចាត់ទុកថាចេញនៅកន្លែងដែលបញ្ជាក់នៅក្បែរឈ្មោះរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ។

៤- ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចត្រូវចេញដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ទៅអ្នកកាន់ ។ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលគ្មានឈ្មោះបុគ្គល ដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ ឬឈ្មោះបុគ្គល ដែលមានបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

មាត្រា ១៣៨._

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាអាចត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ នៅកន្លែងក្រៅពីលំនៅរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ រួមទាំងនៅលំនៅរបស់តតិយបុគ្គល នៅលំនៅរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៣៩._

ចំពោះប្រភេទប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ឬត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ អ្នក

ចេញប័ណ្ណអាចចែងល័ក្ខខ័ណ្ឌថា ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សងត្រូវមានការប្រាក់ ។ ក្នុងករណីនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាផ្សេងពីខាងលើបដិញ្ញានេះ មិនត្រូវចាត់ទុកជាបានការឡើយ។

អត្រាការប្រាក់ត្រូវតែបានបញ្ជាក់នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។ បើគ្មានសេចក្ដីបញ្ជាក់នេះទេ បដិញ្ញាខាងលើនេះមិនត្រូវចាត់ទុកជាបានការឡើយ។

ការប្រាក់ ត្រូវបានគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចេញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ពីកាលបរិច្ឆេទផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៤០.-

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សងដោយប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានសរសេរជាតួអក្សរផង និងជាតួលេខផង ហើយកាលបើមានលំអៀងគ្នា ចំនួនប្រាក់ជាតួអក្សរជាចំនួនដែលត្រូវយកជាបានការ ។

ក្នុងករណីដែលចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សងដោយប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានសរសេរច្រើនដង ជាតួអក្សរ ឬជាតួលេខ និងកាលបើមានចំនួនលំអៀងគ្នា ចំនួនប្រាក់ដែលតូចជាង ជាចំនួនត្រូវយកជាបានការ ។

មាត្រា ១៤១.-

រាល់កាតព្វកិច្ចនៃបុគ្គលដទៃៗទៀត ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា នៅតែមានតម្លៃដដែល ទោះបីប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ មានហត្ថលេខារបស់បុគ្គលអសមត្ថភាព ឬហត្ថលេខាក្លែងបន្លំ ឬហត្ថលេខារបស់បុគ្គលតាមការប្រឌិត ឬហត្ថលេខាដែលតាមហេតុផលផ្សេងទៀត មិនអាចធ្វើឱ្យបុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខា ឬបានចុះហត្ថលេខាជំនួស មានការទទួលខុសត្រូវ ។

មាត្រា ១៤២.-

បុគ្គលណាដែលបានចុះហត្ថលេខា នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាក្នុងនាមបុគ្គលមួយទៀត ដែលខ្លួនគ្មានសិទ្ធិតំណាងឱ្យទាល់តែសោះ ត្រូវមានការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាភាគីមួយលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ ហើយបើខ្លួនបានទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវមានសិទ្ធិដូចគ្នានឹងបុគ្គល ដែលខ្លួនបានទទួលរ៉ាប់រងជួសឱ្យ ។ វិធានដូចគ្នានេះ ក៏អនុវត្តទៅលើអាណត្តិជន ដែលបានអនុវត្តហួសសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ១៤៣.–

បើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមានលក្ខណៈមិនពេញលេញ នៅពេលចេញផ្សាយ ហើយត្រូវបានធ្វើឱ្យពេញលក្ខណៈតាមបែបផ្សេងខុសពីការព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ ការមិនគោរពតាមការព្រមព្រៀងនេះ មិនអាចយកជាមូលហេតុប្តឹងអ្នកកាន់បានឡើយ លើកលែងតែអ្នកកាន់នេះ បានទទួលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមកដោយទុច្ចរិត ឬមានកំហុសដោយការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

ផ្នែកទី ២

បិដ្ឋិលេខប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៤៤.–

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលចេញឱ្យទូទាត់សង ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ដោយមាន ឬគ្មានបញ្ជាក់ពាក្យថា **សងតាមបញ្ជា** អាចត្រូវបានផ្ទេរដោយបិដ្ឋិលេខ ។

នៅពេលដែលអ្នកចេញប័ណ្ណ បានបញ្ចូលក្នុងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលចេញដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ ចំពោះបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់នូវពាក្យ **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬពាក្យដែលមានន័យដូចគ្នា ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះអាចត្រូវបានផ្ទេរស្របតាមទម្រង់និងមានសុពលភាព ជាការផ្ទេរជាធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ ។

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាអាចត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទោះបីឱ្យទៅអ្នកចេញប័ណ្ណក្តី ឬឱ្យទៅភាគីណាមួយផ្សេងទៀតនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះក្តី ។ បុគ្គលទាំងនេះ អាចធ្វើបិដ្ឋិលេខប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះបន្តទៀតបាន ។

ឧបករណ៍ ដែលមានទម្រង់ជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលអាចទូទាត់សងបានតាមបញ្ជាអ្នកចេញប័ណ្ណ មិនមែនជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាក្រោមជំពូកនេះឡើយ លើកលែងតែប័ណ្ណនេះ ត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខដោយអ្នកចេញប័ណ្ណ។

មាត្រា ១៤៥.–

បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានធ្វើឡើងដោយឥតល័ក្ខខ័ណ្ឌ ។ ល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយដែលត្រូវបានដាក់ចេញជាកម្មវត្ថុ ចំពោះការធ្វើបិដ្ឋិលេខប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា មិន

ត្រូវយកជាបានការឡើយ ។

បិដ្ឋិលេខលើមួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ក្នុងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឱ្យ**អ្នកកាន់** មានតម្លៃស្មើនឹងបិដ្ឋិលេខចំហ ។

មាត្រា ១៤៦.-

បិដ្ឋិលេខត្រូវតែបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅលើខ្នងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ឬនៅលើក្រដាសបិទភ្ជាប់បន្ថែមហៅថា **អនុប័ត្រ** ហើយត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

បិដ្ឋិលេខ អាចមិនបញ្ជាក់ពីអត្ថគាហក ឬអាចមានតែហត្ថលេខារបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខប៉ុណ្ណោះ ហៅថា **បិដ្ឋិលេខចំហ** ។

មាត្រា ១៤៧.-

បិដ្ឋិលេខផ្ទេរសិទ្ធិទាំងអស់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទៅអ្នកកាន់ ។

បើជាបិដ្ឋិលេខចំហ អ្នកកាន់អាច ៖

- បំពេញកន្លែងចំហ ឬដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬដោយឈ្មោះរបស់បុគ្គលដទៃទៀត
- ធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាជាចំហ ឬឱ្យបុគ្គលដទៃទៀត
- ផ្ទេរប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទៅតតិយបុគ្គល ដោយមិនចាំបាច់បំពេញកន្លែងចំហ និងមិនចាំបាច់ធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។

មាត្រា ១៤៨.-

បើគ្មានបដិញ្ញាផ្ទុយទេ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការទូទាត់សងប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខអាចហាមឃាត់ ការធ្វើបិដ្ឋិលេខណាមួយបន្តទៀត ហើយក្នុងករណីនេះ បុគ្គលដែលបានហាមឃាត់ មិនទទួលខុសត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ទៅបុគ្គលទាំងឡាយណា ដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តឱ្យទៅនោះឡើយ ។

បិដ្ឋិលេខលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាចំពោះអ្នកកាន់ នាំឱ្យអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមានការទទួលខុសត្រូវស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិធ្វើឱ្យបាស្រ័យ ប៉ុន្តែប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះមិនអាចប្រែក្លាយទៅជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដើម្បីសងតាមបញ្ជាឡើយ ។

មាត្រា ១៤៩.–

ម្ចាស់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបាន ជាអ្នកកាន់ស្របច្បាប់ បើបុគ្គលនេះបានក្លាយជាម្ចាស់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា តាមរយៈការធ្វើបិដ្ឋិលេខជាបន្តបន្ទាប់ ទោះបីបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយជាបិដ្ឋិលេខចំហក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ បិដ្ឋិលេខ ដែលលុបចោលមិនត្រូវយកជាបានការឡើយ ។ កាលបើបិដ្ឋិលេខចំហត្រូវបានបន្តដោយបិដ្ឋិលេខមួយទៀត បុគ្គលដែលចុះហត្ថលេខាធ្វើបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានទទួលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា តាមរយៈបិដ្ឋិលេខចំហ ។

នៅពេលដែលបុគ្គលណាមួយ បានបាត់បង់សិទ្ធិកាន់កាប់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដោយមូលហេតុណាក៏ដោយ ទោះបីជាប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់ក្តីឬអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបានក្តី ដែលអ្នកកាន់មានសិទ្ធិជាម្ចាស់ ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ អ្នកកាន់ដែលទទួលបានប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមកជាកម្មសិទ្ធិ មិនត្រូវបានបង្ខំឱ្យបោះបង់ចោលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឡើយ លើកលែងតែ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះបានមកដោយទុច្ចរិត ឬដោយមានកំហុសពីការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

មាត្រា ១៥០.–

បុគ្គលទាំងឡាយដែលប្តឹងអំពីប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា មិនអាចប្តឹងអ្នកកាន់ដោយសំអាងលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយអ្នកចេញប័ណ្ណ ឬជាមួយអ្នកកាន់មុនៗបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងការទទួលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អ្នកកាន់បានដឹងច្បាស់ថានឹងនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុល ។

កថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តចំពោះប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលចេញដើម្បីទូទាត់សងទៅបុគ្គលណាមួយច្បាស់លាស់ ដែលក្នុងនោះមានពាក្យថា **មិនសងតាមបញ្ជា** ឬប្រយោគណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៥១.-

កាលបើបិដ្ឋិលេខមានពាក្យថា **តម្លៃសម្រាប់ទារបំណុល ឬសម្រាប់បេឡានិច័យ ឬតាមការប្រគល់សិទ្ធិ** ឬប្រយោគណាមួយផ្សេងទៀត ដែលបញ្ជាក់ពីការប្រគល់សិទ្ធិសាមញ្ញ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងអស់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ប៉ុន្តែអ្នកកាន់នេះ អាចធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារតែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងករណីនេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយអាចប្តឹងអ្នកកាន់បាន ហើយអ្នកកាន់នេះ ក៏អាចប្តឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបានផងដែរ ។

ការប្រគល់សិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងបិដ្ឋិលេខ មិនអាចរលត់បានដោយហេតុផលនៃមរណភាពរបស់ភាគី ដែលបានផ្តល់ការប្រគល់សិទ្ធិ ឬដោយហេតុផលដែលបុគ្គលនេះបានក្លាយជាអសមត្ថភាពនីត្យានុកូលឡើយ ។

នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យធនាគារធ្វើបេឡា-និច័យ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ ជាបញ្ជាទូទាត់ដែលគ្រប់គ្រងដោយជំពូកទី ៥ ស្តីពីប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីមិនមានសង្គតភាពអំពីប័ណ្ណសងតាមបញ្ជារវាងបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ និងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ត្រូវយកជាបានការ ។

មាត្រា ១៥២.-

កាលបើបិដ្ឋិលេខមួយមានសេចក្តីបញ្ជាក់ថា **តម្លៃសម្រាប់ធានា ឬតម្លៃសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ** ឬសេចក្តីបញ្ជាក់ណាផ្សេងទៀត ដែលមានន័យថាសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងអស់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ ប៉ុន្តែបិដ្ឋិលេខដែលខ្លួនបានធ្វើឡើង មានប្រសិទ្ធភាពត្រឹមតែជាបិដ្ឋិលេខ ដោយភ្នាក់ងារតែប៉ុណ្ណោះ។

បណ្តាភាគីដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចប្តឹងអ្នកកាន់បាន ដោយសំអាងលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់របស់ខ្លួនជាមួយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឡើយ លើកលែងតែក្នុងការទទួលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អ្នកកាន់បានដឹងច្បាស់ថា នឹងនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុល ។

មាត្រា ១៥៣.‒

បិដ្ឋិលេខដែលធ្វើឡើង ក្រោយពីការធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬក្រោយពីការធ្វើប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬក្រោយពីផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ អាចនឹង ÷

-អនុវត្តបានតាមការផ្ទេរធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ

-មិនអនុវត្តក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិក្រោមមាត្រា ១៤៩ និងមាត្រា ១៥០ នៃច្បាប់នេះ ។

បើគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយទេ បិដ្ឋិលេខដែលគ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទ ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើនៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា មុនធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬប្រតិវេទន៍ដែលសមមូលគ្នា ឬមុនផុតរយៈពេលកំណត់ ដែលបានយោងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១៥៣នេះ។

ផ្នែកទី ៣
ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៥៤.‒

ក្នុងការចេញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អ្នកចេញប័ណ្ណ សន្យាទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ។

បើមិនបានទូទាត់សងប្រាក់ អ្នកកាន់អាចធ្វើឧបាស្រ័យដោយផ្ទាល់លើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ទល់នឹងអ្នកចេញប័ណ្ណ ដើម្បីទាមទារនូវអ្វីដែលអាចធ្វើបានស្របតាមមាត្រា ១៧៥ និងមាត្រា ១៧៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៥៥.‒

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវតែបានបង្ហាញឱ្យធ្វើទិដ្ឋាការនៅក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំគិតពីកាលបរិច្ឆេទចេញប័ណ្ណ ។

អ្នកចេញប័ណ្ណអាចបង្រួញ ឬពន្យាររយៈពេលកំណត់នេះបាន ។

រយៈពេលកំណត់ទាំងនេះ ក៏អាចត្រូវបានបង្រួញដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ

ទាំងឡាយផងដែរ ។

មាត្រា ១៥៦.–

ទិដ្ឋាការត្រូវបានសរសេរនៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដោយប្រើពាក្យ ថា **បានធ្វើទិដ្ឋាការ** ឬពាក្យផ្សេងទៀតដែលមានន័យដូចគ្នា ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខា ដោយអ្នកចេញប័ណ្ណ ។

ទិដ្ឋាការត្រូវតែបានចុះកាលបរិច្ឆេទនៅថ្ងៃដែលបានធ្វើ លើកលែងតែអ្នកកាន់ទាមទារថា ថ្ងៃនោះជាថ្ងៃដែលបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើទិដ្ឋាការនោះគ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទទេ អ្នកកាន់ ដើម្បីរក្សាសិទ្ធិឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនិងអ្នកចេញប័ណ្ណ ត្រូវធ្វើឱ្យស្របច្បាប់ចំពោះកំហុសភ្លេចភ្លាំងនោះ ដោយវិរុទ្ធវាទដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងពេលវេលាសមស្រប ។

រយៈពេលកំណត់ក្រោយការបង្ហាញ ដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវគិតពីថ្ងៃធ្វើទិដ្ឋាការដែលបានចុះហត្ថលេខា ដោយអ្នកចេញប័ណ្ណនៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា។ ការបដិសេធរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណក្នុងការផ្តល់ទិដ្ឋាការដោយមានចុះកាលបរិច្ឆេទ ត្រូវតែបញ្ជាក់ដោយការធ្វើវិរុទ្ធវាទ ដែលជាកាលបរិច្ឆេទកំណត់ថ្ងៃចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលកំណត់ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។

ផ្នែកទី ៤
រូបិយបដិភោគប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៥៧.–

ការទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចត្រូវបានធានាដោយរូបិយ-បដិភោគ នៅលើចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

ការធានានេះអាចត្រូវបានផ្តល់ដោយតតិយបុគ្គល ឬដោយបុគ្គលណាមួយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

មាត្រា ១៥៨.–

រូបិយបដិភោគអាចត្រូវបានធ្វើឡើង នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាផ្ទាល់ ឬនៅលើអនុប័ត្រ ។

រូបិយបដិភោគត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយពាក្យថា **យល់ព្រមធ្វើរូបិយបដិ-ភោគ** ឬដោយរូបមន្តណាមួយផ្សេងទៀត ដែលមានន័យដូចគ្នានិងត្រូវតែចុះហត្ថ-លេខា ដោយអ្នកផ្តល់រូបិយបដិភោគហៅថារូបិយបដិភោគី ។

រាល់ហត្ថលេខាដែលបានចុះនៅខាងមុខប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ក្រៅពីហត្ថលេខារបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាហត្ថលេខាធ្វើរូបិយបដិភោគ។

រូបិយបដិភោគ ត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវបុគ្គលណាមួយ ដែលជាបុគ្គលទទួលផលពីរូបិយបដិភោគនោះ ។ បើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ រូបិយបដិភោគត្រូវបានចាត់ទុកថា ធ្វើឱ្យអ្នកចេញប័ណ្ណ ។

មាត្រា ១៥៩.-

រូបិយបដិភោគីមានកាតព្វកិច្ចដូចបុគ្គល ដែលបានទទួលការធានាដែរ។

ការចុះហត្ថលេខាធានានៅតែមានតម្លៃ ទោះបីកាតព្វកិច្ចដែលបានធានានោះ មិនត្រូវបានអនុវត្តតាម ដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ ក្រៅពីវិការៈខាងទម្រង់ក៏ដោយ ។

នៅពេលបានទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា រូបិយបដិភោគីមានសិទ្ធិទាំងឡាយនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានេះ ទល់នឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានធានា និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយបុគ្គលដែលត្រូវបានធានានោះ នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

ផ្នែកទី ៥

ឥណប្រតិទានប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៦០.-

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចត្រូវបានចេញដើម្បី ÷

- ទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយការបង្ហាញ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញប័ណ្ណ
- ទូទាត់សងប្រាក់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ។

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចត្រូវបានចេញ ដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ជាច្រើនដំណាក់កាល ដែលដំណាក់កាលនីមួយៗ ត្រូវធ្វើនៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ដោយមានល័ក្ខខ័ណ្ឌថា ក្នុងករណីខកខានទូទាត់សងប្រាក់នៅដំណាក់កាលណាមួយ ចំនួនប្រាក់ដែលនៅសល់ត្រូវដល់កាលកំណត់សងទាំងស្រុង ។

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាទាំងឡាយ ដែលមានឥណប្រតិទានផ្សេងពីនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ១៦១.–

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ហើយត្រូវតែបានបង្ហាញនៅពេលណាមួយ ក្នុងរយៈពេលមួយ(០១)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយ ។ អ្នកចេញប័ណ្ណអាចបង្រួញ ឬពន្យាររយៈពេលនេះបាន ។ រយៈពេលកំណត់នេះក៏អាចត្រូវបានបង្រួញដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ផងដែរ។

អ្នកចេញប័ណ្ណអាចបញ្ជាក់ថា ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលអាចទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ មិនត្រូវបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់នៅមុនថ្ងៃកំណត់ឡើយ។ ក្នុងករណីនេះ រយៈពេលកំណត់សម្រាប់បង្ហាញត្រូវចាប់ផ្ដើមពីថ្ងៃកំណត់នោះ ។

មាត្រា ១៦២.–

ឥណប្រតិទាននៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវបានកំណត់ដោយកាលបរិច្ឆេទធ្វើទិដ្ឋាការ ឬកាលបរិច្ឆេទធ្វើវិរុទ្ធវាទ ។

បើគ្មានវិរុទ្ធវាទទេ ទិដ្ឋាការដែលពុំបានចុះកាលបរិច្ឆេទ ដោយអ្នកចេញប័ណ្ណ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើនៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃរយៈពេលកំណត់បង្ហាញឱ្យធ្វើទិដ្ឋាការ ។

មាត្រា ១៦៣.–

នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រូវបានចេញ ដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងរយៈពេលមួយខែ ឬច្រើនខែក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញប័ណ្ណ ឬ

ក្រោយការបង្ហាញ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមានឥណប្រតិទាន នៅកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវគ្នានៅក្នុងខែដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើគ្មានកាលបរិច្ឆេទត្រូវគ្នាទេ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមានឥណប្រតិទាន នៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃខែនោះ ។

កាលបើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានចេញដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងរយៈពេលមួយខែកន្លះ ឬច្រើនខែកន្លះ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញប័ណ្ណ ឬក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលពេញលេញនៃខែទាំងនោះ ត្រូវតែបានយកមកគិតជាមុន ។

បើឥណប្រតិទានត្រូវបានកំណត់នៅដើមខែ ពាក់កណ្តាលខែ ឬនៅដំណាច់ខែ ត្រូវយកថ្ងៃទីមួយ ថ្ងៃទីដប់ប្រាំ ឬថ្ងៃដាច់ខែមកគិត ។

ពាក្យថា **ប្រាំបីថ្ងៃ ឬដប់ប្រាំថ្ងៃ** មិនមានន័យថាមួយសប្តាហ៍ ឬពីរសប្តាហ៍ទេ គឺជារយៈពេលប្រាំបីថ្ងៃ ឬដប់ប្រាំថ្ងៃពិតប្រាកដ ។

ពាក្យថា **កន្លះខែ** មានន័យថាដប់ប្រាំថ្ងៃ ។

មាត្រា ១៦៤.-

កាលបើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅថ្ងៃកំណត់មួយ ឬនៅរយៈពេលកំណត់មួយ បន្ទាប់ពីថ្ងៃកំណត់ នៅកន្លែងដែលមានប្រតិទិនខុសពីប្រតិទិននៃកន្លែងចេញផ្សាយ លើកលែងតែមានបដិញ្ញានៅក្នុងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ឬមានល័ក្ខខ័ណ្ឌសាមញ្ញ ដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាចង្អុលបង្ហាញ អំពីបំណងក្នុងការជ្រើសរើសយកវិធានផ្សេងពីនេះ ថ្ងៃឥណប្រតិទានត្រូវបានកំណត់ទៅតាមប្រតិទិននៃកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ។

ផ្នែកទី ៦
ការទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ១៦៥.-

អ្នកកាន់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ឬនៅក្នុងពេលកំណត់មួយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញប័ណ្ណ ឬក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវបង្ហាញនៅថ្ងៃទូទាត់សងប្រាក់ ឬនៅថ្ងៃណាមួយ រវាងពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ ។

ការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា តាមរយៈសភាផាត់ទាត់ ឬតាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទបញ្ជា ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គឺជាការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ជាផ្លូវការ ។

មាត្រា ១៦៦.–

អ្នកចេញប័ណ្ណដែលទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចតម្រូវឱ្យប្រគល់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះឱ្យខ្លួន ក្រោយពីមានបញ្ជាក់ការទទួលប្រាក់ពីអ្នកកាន់ ។

អ្នកកាន់អាចមិនបដិសេធការទូទាត់ប្រាក់មួយផ្នែក នៃចំនួនប្រាក់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

ក្នុងករណីមានការទូទាត់សងប្រាក់មួយផ្នែកនៃចំនួនប្រាក់ អ្នកចេញប័ណ្ណអាចទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ការសងប្រាក់មួយផ្នែកនោះ នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា និងទាមទារបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ផងដែរ ។

មាត្រា ១៦៧.–

នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា មិនត្រូវបានបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលដែលកំណត់ដោយមាត្រា១៦៥នៃច្បាប់នេះ កូនបំណុលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតម្កល់ចំនួនប្រាក់នោះ នៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច តាមការកំណត់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រោមការទទួលខុសត្រូវ និងហានិភ័យរបស់អ្នកកាន់។

មាត្រា ១៦៨.–

អ្នកកាន់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមិនអាចត្រូវបានបង្ខំឱ្យទទួលយកការទូទាត់សងប្រាក់ នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានឡើយ ។

អ្នកចេញប័ណ្ណដែលទូទាត់សងប្រាក់ នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទានត្រូវទទួលរងហានិភ័យដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

អ្នកចេញប័ណ្ណដែលទូទាត់សងប្រាក់ នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ត្រូវបានរួចផុតយ៉ាងត្រឹមត្រូវពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន លើកលែងតែមានកំហុសនៃការក្លែងបន្លំ ឬនៃការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។ អ្នកចេញប័ណ្ណត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រក្រតីភាពនៃលំដាប់បិដ្ឋិលេខ ប៉ុន្តែមិនផ្ទៀងផ្ទាត់ហត្ថលេខាអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឡើយ។

មាត្រា ១៦៩.-

នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានធ្វើជារូបិយប័ណ្ណ ដែលមិនមែនជារបស់កន្លែងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ចំនួនប្រាក់អាចត្រូវទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសជាកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់នៅថ្ងៃឥណប្រតិទាន ។ បើការទូទាត់សងប្រាក់មិនត្រូវបានធ្វើនៅពេលបង្ហាញ អ្នកកាន់អាចស្នើសុំឱ្យការទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ ធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណរបស់ប្រទេសជាកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ នៅថ្ងៃឥណប្រតិទាន ឬនៅថ្ងៃដែលទូទាត់សងប្រាក់ តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ។

រាល់ការប្រើប្រាស់កន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ នឹងត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់កំណត់តម្លៃរូបិយប័ណ្ណ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកចេញប័ណ្ណអាចចែងលក្ខខ័ណ្ឌថា ចំនួនប្រាក់ដែលទូទាត់សង នឹងត្រូវគណនាទៅតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលបញ្ជាក់នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

វិធានទាំងឡាយខាងលើនេះ មិនត្រូវបានអនុវត្ត ចំពោះប័ណ្ណសង-តាមបញ្ជា ÷

- ដែលធ្វើជារូបិយប័ណ្ណដែលមានការទទួលយក នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ដែលក្នុងនោះ អ្នកចេញប័ណ្ណបានបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវតែធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណណាមួយច្បាស់លាស់ ។ ក្នុងករណីខាងលើនេះ ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា នឹងត្រូវទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណដែលបានបញ្ជាក់ ។

បើចំនួនប្រាក់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានបញ្ជាក់ជារូបិយប័ណ្ណដែលមាននាមចរឹកដូចគ្នា ប៉ុន្តែមានតម្លៃខុសគ្នា រវាងប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ និងប្រទេសចេញផ្សាយ ឬប្រទេសណាមួយផ្សេងទៀត លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះ ចំនួនប្រាក់ក្នុងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រូវចាត់ទុកថា បានទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅពេលណាដែលរូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេស

ទូទាត់សងប្រាក់ មិនមាននាមចារឹកដូចគ្នា ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយនៅកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ។

នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់នៅធនាគារ ការចង្អុលបង្ហាញគណនីដែលត្រូវចុះឥណពន្ធតាមចំនួនប្រាក់ត្រូវទូទាត់សង ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យទូទាត់សងជារូបិយប័ណ្ណនៃគណនី ។

ផ្នែកទី ៧

ឧបាស្រ័យចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ១៧០.–

អ្នកកាន់ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួនទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ អ្នកចេញប័ណ្ណ និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃៗទៀត ÷

- នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន បើការទូទាត់សងប្រាក់មិនត្រូវបានធ្វើ
- នៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ក្នុងករណីធនក្ស័យរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ ឬក្នុងករណីអ្នកចេញប័ណ្ណ បញ្ឈប់មិនឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ទោះបីគ្មានសេចក្ដីសម្រេចពីតុលាការក្ដី ឬនៅពេលណាដែលការអនុវត្តរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណពុំបានសម្រេចក្ដី ។

មាត្រា ១៧១.–

ការខកខានមិនបានទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវតែបានបង្ហាញភស្តុតាងដោយវិរុទ្ធវាទតាមច្បាប់ ។

វិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាកំណត់ ឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញប័ណ្ណឬក្រោយការបង្ហាញ ត្រូវតែបានធ្វើនៅថ្ងៃណាមួយ ក្នុងរវាងពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានោះ ត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ។ នៅក្នុងករណីនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ វិរុទ្ធវាទត្រូវតែបានធ្វើនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ សម្រាប់បង្ហាញឱ្យ

ទូទាត់សងប្រាក់ ។ វិរុទ្ធវាទចំពោះការបដិសេធមិនផ្តល់ទិដ្ឋាការ អាចធ្វើបាន ដោយមិនបាច់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ហើយត្រូវតែធ្វើនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ សម្រាប់បង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ។

បើអ្នកចេញប័ណ្ណ បញ្ឈប់មិនឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬបើការអនុវត្តរឹបអូស ទ្រព្យសម្បត្តិមិនបានសម្រេច អ្នកកាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យបាន តែនៅក្រោយ ការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទៅអ្នកចេញប័ណ្ណ ធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ និងនៅ ក្រោយពេលដែលវិរុទ្ធវាទត្រូវបានធ្វើ ។

បើអ្នកចេញប័ណ្ណត្រូវបានប្រកាសថាធនក្ស័យ ការបង្ហាញសាលក្រម ឬសាលដីការបស់តុលាការ ដែលប្រកាសពីធនក្ស័យនោះ មានតម្លៃគ្រប់គ្រាន់ឱ្យ អ្នកកាន់ អាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យបាន ។

វិរុទ្ធវាទ ត្រូវតែបានចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រី ដែលទទួលសិទ្ធិស្រប ច្បាប់ ឱ្យបញ្ជាក់យថាភាពនៃឯកសារ ។ ដរាបណាពុំទាន់មានមន្ត្រីដែលបានទទួល សិទ្ធិស្របច្បាប់នោះទេ មន្ត្រីនោះត្រូវតែបានតែងតាំងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ វិរុទ្ធវាទត្រូវមានច្បាប់ថតចម្លង ឬច្បាប់ដើមនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាភ្ជាប់ជាមួយ និង ត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ឈ្មោះបុគ្គលដែលធ្វើវិរុទ្ធវាទ កន្លែងនិងកាលបរិច្ឆេទ មូល-ហេតុនៃវិរុទ្ធវាទ សំណូមពរដែលលើកឡើង និងចម្លើយដែលផ្តល់មកវិញបើមាន ឬអំពីការដែលរកមិនឃើញអ្នកចេញប័ណ្ណ ។ វិរុទ្ធវាទត្រូវបានធ្វើឡើងនៅកន្លែង នៃការបដិសេធមិនទូទាត់សង ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលស្ថិតក្នុងចម្ងាយមិនលើសពីដប់(១០) គីឡូម៉ែត្រ ពីកន្លែងនៃការបង្ហាញ និង នៃការបដិសេធមិនទូទាត់សងប្រាក់ ។

វិរុទ្ធវាទអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយប្រតិវេទន៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានចុះហត្ថលេខារបស់អ្នកចេញប័ណ្ណ បញ្ជាក់ច្បាស់អំពីព័ត៌មានទាំងឡាយ ដូច ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៥នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៧២.-

អ្នកកាន់ត្រូវជូនដំណឹងពីការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ

របស់ខ្លួន និងរូបិយបដិភោគីណាមួយនៃអ្នកចេញប័ណ្ណ នៅក្នុងរយៈពេលបួន (០៤) ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីថ្ងៃធ្វើវិរុទ្ធវាទ ឬនៅថ្ងៃបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ។ នៅក្នុងរយៈពេលពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹង អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន អំពីសេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានទទួល ដោយបញ្ជាក់ពីឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ដែលបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងមុនៗជាលំដាប់លំដោយរហូតដល់អ្នកចេញប័ណ្ណបានទទួល ។ រយៈពេលកំណត់ដែលបញ្ជាក់ខាងលើ ត្រូវគិតពីថ្ងៃទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងមុន ។

ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ នៅពេលដែលសេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវបានផ្តល់ទៅ បុគ្គលដែលបានចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា សេចក្តីជូនដំណឹងដូចគ្នានេះក៏ត្រូវបានផ្តល់ទៅរូបិយបដិភោគី នៅក្នុងពេលកំណត់ដូចគ្នា ។

កាលបើអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ មិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់នូវអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួន ឬក៏បានបញ្ជាក់ដោយមិនច្បាស់ សេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានផ្តល់ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមុនបន្ទាប់ គឺជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

បុគ្គលដែលត្រូវផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹង អាចធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងតាមរូបភាពណាមួយក៏បាន ទោះបីត្រឹមតែបញ្ជូនប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាត្រឡប់វិញ ក៏ដោយ។

បុគ្គលដែលត្រូវផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងថា ខ្លួនបានជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលកំណត់ ។ រយៈពេលកំណត់នេះ នឹងត្រូវបានចាត់ទុកថាបានគោរពតាម បើលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមប្រៃសណីយ៍ ក្នុងរយៈពេលកំណត់នោះ ។

បុគ្គលដែលមិនបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹង ក្នុងរយៈពេលកំណត់ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតដែលកើតឡើង ដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន បើមាន ប៉ុន្តែចំនួនប្រាក់ដែលទទួលខុសត្រូវ មិនត្រូវលើសពីចំនួនប្រាក់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឡើយ ។

មាត្រា ១៧៣.–

តាមរយៈបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ ឬបង្វិលវិញដោយគ្មានវិវុទ្ធវាទ** ឬសេចក្ដីផ្សេងណាមួយដែលមានន័យដូចគ្នា ហើយដែលបានសរសេរ និងមានចុះហត្ថលេខា នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគី អាចឱ្យអ្នកកាន់មិនចាំបាច់ធ្វើវិវុទ្ធវាទ ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ។

បដិញ្ញានេះមិនអាចឱ្យអ្នកកាន់រួចផុត ពីការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ ឬពីការតម្រូវឱ្យមានរាល់សេចក្ដីជូនដំណឹងឡើយ ។ សោហ៊ុយដែលកើតឡើង ពីការបង្ហាញភស្តុតាងនៃការមិនគោរព តាមរយៈពេលកំណត់ ដោយអ្នកកាន់ ត្រូវធ្លាក់ទៅលើបុគ្គលដែលបានប្ដឹងទល់នឹងអ្នកកាន់ ។

បដិញ្ញាដែលត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគី ត្រូវអនុវត្តបានចំពោះអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬរូបិយបដិភោគីតែប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីជាមាន ឬគ្មានបដិញ្ញាក្ដី បើអ្នកកាន់ធ្វើវិវុទ្ធវាទ សោហ៊ុយនៃការធ្វើវិវុទ្ធវាទអាចត្រូវបានទារពីបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

មាត្រា ១៧៤.–

អ្នកចេញប័ណ្ណ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខឬបុគ្គលធានា ដោយការធ្វើរូបិយបដិភោគនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាចំពោះអ្នកកាន់។

អ្នកកាន់ មានសិទ្ធិប្ដឹងទល់នឹងបុគ្គលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ជាឯកត្តជន ឬរួមគ្នា ដោយមិនគិតដល់លំដាប់លំដោយដែលបុគ្គលទាំងនេះ ចូលមកជាប់ពាក់ព័ន្ធឡើយ ។

សិទ្ធិដូចគ្នានេះត្រូវមានចំពោះបុគ្គលណា ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ហើយបានទទួលយកប័ណ្ណសងតាមបញ្ជារក្សាទុក និងបានទូទាត់សងប្រាក់ ។

រាល់ការប្ដឹងទល់នឹងភាគីមួយនៃភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ មិនរារាំងការប្ដឹងទល់នឹងបុគ្គលដទៃៗទៀតឡើយ ទោះបីបុគ្គលដទៃទាំងនេះ ទាក់ទិនបន្តបន្ទាប់ពីបុគ្គលដែលបានទទួលរងការប្ដឹងទីមួយនោះក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៧៥.-

អ្នកកាន់អាចទាមទារពីបុគ្គល ដែលខ្លួនអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ នូវចំនួនប្រាក់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលមិនបានទូទាត់សងដោយមានការប្រាក់ បើការប្រាក់នោះមានចែងលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ការប្រាក់ដែលគណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន និងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលកើតមាន ។

បើសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ត្រូវបានអនុវត្តមុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ចំនួនប្រាក់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើអប្បហារ ។ អប្បហារ នេះត្រូវបានគណនា ទៅតាមអត្រាអប្បហារជាផ្លូវការរបស់ធនាគារនៅថ្ងៃធ្វើ ឧបាស្រ័យនៅកន្លែងស្នាក់នៅរបស់អ្នកកាន់ ។

មាត្រា ១៧៦.-

ភាគីដែលបានទទួលយកនិងទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចទាមទារមកវិញពីភាគីទាំងឡាយដែល មានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនូវចំនួនប្រាក់ទាំងស្រុង ដែលបានទូទាត់សង ការប្រាក់លើចំនួនប្រាក់ដែលបានទូទាត់សងគណនាតាមអត្រាកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគិតពីថ្ងៃបានទូទាត់សងប្រាក់ និងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលកើតមាន ។

មាត្រា ១៧៧.-

ភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ដែលទទួលរងការអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យអាចទាមទារដោយប្តូរនឹងការទូទាត់សងប្រាក់ ឱ្យប្រគល់មកខ្លួននូវប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា រួមជាមួយនឹងវិរុទ្ធវាទ និងបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខនីមួយៗ ដែលបានទទួលយកនិងបានទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា អាចលុបចោលបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ និងរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបន្ទាប់បានតាមក្រោយ ។

មាត្រា ១៧៨.-

ក្នុងករណីដែលគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះទេ រាល់បុគ្គលដែលមាន

សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យអាចទូទាត់សងខ្លួនឯង តាមមធ្យោបាយនៃការចេញរូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញទៅលើភាគីណាមួយដែលជំពាក់ខ្លួន និង ដែលត្រូវទូទាត់សងបាននៅលំនៅនៃភាគីនោះ ។

ជាបន្ថែមលើចំនួនប្រាក់នានាដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧៥ និងមាត្រា ១៧៦ នៃច្បាប់នេះ រូបិយាណត្តិមានបព្វាលន្ធវកម្រៃជើងសានិងថ្លៃតែមប្រើផងដែរ ។

បើរូបិយាណត្តិត្រូវបានចេញដោយអ្នកកាន់ ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សង ត្រូវបានកំណត់ទៅតាមអត្រាការប្រាក់សម្រាប់រូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ នៅពេលដែលប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដំបូង ត្រូវបានទូទាត់សងនៅលំនៅរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ បើរូបិយាណត្តិត្រូវបានចេញដោយអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ចំនួនប្រាក់ទូទាត់សង ត្រូវបានកំណត់ទៅតាមអត្រាការប្រាក់ សម្រាប់រូបិយាណត្តិ ដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ នៅពេលដែលអ្នកចេញរូបិយាណត្តិនោះ មានលំនៅនៅកន្លែងជាមួយភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៧៩.-

អ្នកកាន់បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃៗទៀត លើកលែងតែអ្នកចេញប័ណ្ណ ក្រោយផុតរយៈពេលកំណត់ ÷

- សម្រាប់ការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលចេញដើម្បីឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅពេលបង្ហាញ ឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ
- សម្រាប់ធ្វើវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់
- សម្រាប់ការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានបដិញ្ញាថា**បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ** ឬ**បង្វិលវិញដោយគ្មានវិរុទ្ធវាទ** ឬសេចក្តីផ្សេងណាមួយ ដែលមានន័យដូចគ្នា ។

បើបដិញ្ញាស្តីពីរយៈពេលកំណត់ឱ្យបង្ហាញ មានចុះនៅក្នុងបិដ្ឋិលេខ រយៈពេលកំណត់នេះមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១៨០.-

កាលបើការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬការធ្វើវិរុទ្ធវាទក្នុងរយៈពេលកំណត់ ត្រូវបានរាំងស្ទះដោយឧបសគ្គមិនអាចឆ្លងផុតបាន ដែលជាករណីប្រធានស័ក្តិ រយៈពេលកំណត់នឹងត្រូវបានពន្យារ ។

អ្នកកាន់មានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងភ្លាម ពីករណីប្រធានស័ក្តិឱ្យទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន និងត្រូវបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ដោយចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ឬលើអនុប័ត្រ ។ ចំពោះប្រការផ្សេងៗទៀត ត្រូវអនុវត្តទៅតាមមាត្រា ១៧២ នៃច្បាប់នេះ ។

នៅពេលដែលករណីប្រធានស័ក្តិបានចប់ អ្នកកាន់ត្រូវបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាភ្លាម ដើម្បីឱ្យធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ ហើយបើចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិរុទ្ធវាទ ។

បើករណីប្រធានស័ក្តិ នៅបន្តកើតមានលើសពីសាមសិប (៣០) ថ្ងៃក្រោយពេលដល់ឥណប្រតិទាន ឧបាស្រ័យអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ហើយទាំងការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ទាំងការធ្វើវិរុទ្ធវាទ មិនចាំបាច់ធ្វើឡើយ ។

ចំពោះប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅពេលបង្ហាញឬនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ មួយក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលកំណត់សាមសិប (៣០)ថ្ងៃនោះ ត្រូវចាប់ផ្តើមពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអ្នកកាន់បានជូនដំណឹងពីករណីប្រធានស័ក្តិ ទៅអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន ទោះបីនៅមុនផុតរយៈពេលកំណត់ត្រូវបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ក៏ដោយ ។ ចំពោះប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលចេញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយក្រោយការបង្ហាញ រយៈពេលកំណត់សាមសិប (៣០) ថ្ងៃខាងលើនេះ ត្រូវតែបូកបន្ថែមជាមួយរយៈពេលក្រោយការបង្ហាញ ដែលមានបញ្ជាក់ច្បាស់នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

រាល់អំពើដែលមានលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួនសុទ្ធសាធរបស់អ្នកកាន់ ឬរបស់បុគ្គលដែលបានទទួលសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ ឬក្នុងការធ្វើវិរុទ្ធវាទ មិនត្រូវបានចាត់ទុកជាករណីប្រធានស័ក្តិឡើយ ។

ការទទួលខុសត្រូវលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលត្រូវបានបាត់បង់ ឬត្រូវ

បំផ្លាញ អាចអនុវត្តបាន លុះណាតែមានការធានាពីភាគីអនុវត្តប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដែលសងការខូចខាតទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ ចំពោះការទាមទាររបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត លើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាតាមសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការ បើអ្នកកាន់បានទទួល ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាមកដោយសុចរិត ឬដោយគ្មានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។

ផ្នែកទី ៨
ការធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ១៨១.-

អ្នកចេញប័ណ្ណ អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬបិយបដិភោគីអាចបញ្ជាក់ឈ្មោះ បុគ្គលដែលត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ ក្នុងករណីចាំបាច់ ។

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាអាចត្រូវបានទូទាត់សងប្រាក់ ដោយបុគ្គលដែល ធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ជូសកូនបំណុលណាមួយ ដែលទទួលរងសិទ្ធិ ធ្វើឧបាស្រ័យ ។

បុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍ អាចជាតតិយភាគី ដែលបានពាក់ព័ន្ធ លើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

នៅក្នុងរយៈពេលពីរ(០២)ថ្ងៃធ្វើការ បុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅភាគីដែលខ្លួនបានធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ ។ បើ មិនគោរពតាមរយៈពេលកំណត់នេះទេ អ្នកធ្វើអន្តរាគមន៍ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ រាល់ការខូចខាត បើកើតមាន ដែលបណ្ដាលមកពីការធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែ សំណងលើការខូចខាត មិនត្រូវលើសពីចំនួនប្រាក់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឡើយ ។

មាត្រា ១៨២.-

ការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ អាចធ្វើបាន នៅក្នុងរាល់ករណី ដែលអ្នកកាន់មានសិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យ ចំពោះប័ណ្ណសងតាមបញ្ជានៅពេលដល់ឥណ- ប្រតិទាន ឬនៅមុនពេលដល់ឥណប្រតិទាន ។

ការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ ដែលត្រូវ

ទូទាត់សង ដោយភាគីទទួលអន្តរាគមន៍ ។

ការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវតែបានធ្វើឡើងយ៉ាងយឺតបំផុត នៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃចុងក្រោយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់ ។

មាត្រា ១៨៣.–

បើបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានលំនៅនៅកន្លែងទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានចាត់តាំងជាអ្នកទំនាក់ទំនង ក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកកាន់ត្រូវបង្ហាញប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាឱ្យទៅបុគ្គលទាំងនេះ និងបើចាំបាច់ ត្រូវធ្វើវិរុទ្ធវាទចំពោះការមិនទូទាត់សងប្រាក់ យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃចុងក្រោយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើវិរុទ្ធវាទ ។

បើគ្មានវិរុទ្ធវាទនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់នេះទេ ភាគីដែលបានចាត់តាំងអ្នកទំនាក់ទំនងក្នុងករណីចាំបាច់ខាងលើ និងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្តបន្ទាប់ត្រូវបានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ ។

មាត្រា ១៨៤.–

អ្នកកាន់ដែលបដិសេធការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ បាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឧបាស្រ័យរបស់ខ្លួន ទល់នឹងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវដោយអន្តរាគមន៍ ។

មាត្រា ១៨៥.–

ការទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ត្រូវតែបានបញ្ជាក់យថាភាពអំពីការទទួលប្រាក់នៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ដោយមានឈ្មោះបុគ្គលដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ជួស ។ ក្នុងករណីគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើឱ្យអ្នកចេញប័ណ្ណ ។

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា និងវិរុទ្ធវាទបើមាន ត្រូវតែបានប្រគល់ឱ្យទៅបុគ្គលដែលបានទូទាត់សងប្រាក់ ដោយអន្តរាគមន៍ ។

មាត្រា ១៨៦.–

បុគ្គលដែលបានទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ទទួលបានសិទ្ធិទាំងអស់នៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ទល់នឹងភាគី ដែលខ្លួនបានធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ជួស

និងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីចុងក្រោយនេះទៅលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍នេះ មិនអាចធ្វើបិដ្ឋិលេខប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា បន្តទៀតឡើយ ។

អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបន្ទាប់ពីភាគី ដែលទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ជួស ត្រូវរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ ដោយអន្តរាគមន៍ ។

ក្នុងករណីមានការប្រជែងគ្នា ដើម្បីទូទាត់សងប្រាក់ដោយអន្តរាគមន៍ ការទូទាត់សងដែលមានចំនួនប្រាក់ច្រើនជាងគេ ត្រូវមានអាទិភាព ។ បុគ្គលណាមួយដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ នៅក្នុងលក្ខណៈផ្ទុយពីវិធាននេះ ដោយយល់ដឹងពីហេតុ-ការណ៍ច្បាស់លាស់ ត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើឱ្យបាស្រ័យទល់នឹងបុគ្គល ដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ ដោយអន្តរាគមន៍ ។

ផ្នែកទី ៩

ច្បាប់ចម្លង

មាត្រា ១៨៧.-

អ្នកកាន់មានសិទ្ធិធ្វើច្បាប់ចម្លងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

ច្បាប់ចម្លងត្រូវតែធ្វើឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ជាមួយនឹងបិដ្ឋិលេខ និងសេចក្តីបញ្ជាក់ផ្សេងៗទៀត ដែលមាននៅក្នុងនោះ ។ ច្បាប់ចម្លងនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចំនួនដែលបានធ្វើ ។

ច្បាប់ចម្លងអាចត្រូវបានធ្វើបិដ្ឋិលេខនិងធ្វើវិបយបដិភោគ នៅក្នុងលក្ខណៈដូចគ្នា និងមានសុពលភាពដូចគ្នា នឹងច្បាប់ដើមដែរ ។

មាត្រា ១៨៨.-

ច្បាប់ចម្លងត្រូវតែបញ្ជាក់បុគ្គលដែលកាន់កាប់ច្បាប់ដើម ។ អ្នកកាន់ច្បាប់ដើមត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រគល់ច្បាប់ដើម ដែលមានចែងខាងលើឱ្យទៅអ្នកកាន់ស្របច្បាប់នៃច្បាប់ចម្លងនោះ ។

បើអ្នកកាន់ច្បាប់ដើមបដិសេធ អ្នកកាន់ច្បាប់ចម្លងអាចអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើឱ្យបាស្រ័យ ទល់នឹងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ឬធ្វើវិបយបដិភោគ

ច្បាប់ចម្លង លុះត្រាតែបានបញ្ជាក់នៅលើវិវាទថា ច្បាប់ដើមមិនទាន់ត្រូវបានប្រគល់មកវិញតាមសំណើរបស់ខ្លួននៅឡើយ ។

ក្រោយពីបិដ្ឋិលេខចុងក្រោយ ដែលធ្វើឡើងមុនពេលធ្វើច្បាប់ចម្លង កាលបើច្បាប់ដើមមានបដិញ្ញាថា **ចាប់ផ្ដើមពីពេលនេះ បិដ្ឋិលេខមានសុពលភាពនៅពេលណាដែលបិដ្ឋិលេខធ្វើឡើងលើច្បាប់ចម្លងតែប៉ុណ្ណោះ** ឬតាមរូបមន្តដែលមានន័យដូចគ្នា បិដ្ឋិលេខបន្ទាប់មកទៀតនៅលើច្បាប់ដើម ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។

ផ្នែកទី ១០

ការកែលើប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា

មាត្រា ១៨៩.-

ក្នុងករណីមានការកែលើខ្លឹមសារនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា រាល់ភាគីដែលបានចុះហត្ថលេខាបន្ទាប់ពីការកែ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដែលបានកែ ។ ភាគីទាំងឡាយដែលបានចុះហត្ថលេខាមុនការកែ ត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅតាមខ្លឹមសារដើមនៃប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ។

ផ្នែកទី ១១

រយៈពេលកំណត់នៃការធ្វើឧបាស្រ័យ

មាត្រា ១៩០.-

រាល់ឧបាស្រ័យដែលកើតឡើង ពីប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាទល់នឹងអ្នកចេញប័ណ្ណ មានរយៈពេលបី (៣)ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន ។

រាល់ឧបាស្រ័យដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកកាន់ ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខទាំងឡាយ មានរយៈពេលមួយ (០១)ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃធ្វើវិវាទត្រឹមត្រូវតាមរយៈពេលកំណត់ ឬគិតពីថ្ងៃឥណប្រតិទាន កាលបើមានបដិញ្ញាថា **បង្វិលវិញដោយគ្មានសោហ៊ុយ** ឬ**បង្វិលវិញដោយគ្មានវិវាទ** ឬសេចក្ដីផ្សេងណាមួយ ដែលមានន័យដូចគ្នា ។

រាល់ឧបាស្រ័យរបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទល់នឹងអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខផងគ្នា មានរយៈពេលប្រាំមួយ(៦)ខែ គិតពីថ្ងៃដែលអ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខបានទទួលយក និងបាន

ទូទាត់សងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ឬគិតពីថ្ងៃដែលបានទទួលរងការប្ដឹង ។

មាត្រា ១៩១.-

ការកំណត់រយៈពេលធ្វើឧបាស្រ័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៩០ នៃច្បាប់នេះ មានសុពលភាពទៅលើតែបុគ្គលណាមួយ ដែលរយៈពេលនោះត្រូវបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។

ផ្នែកទី ១២

ការគណនារយៈពេលកំណត់

មាត្រា ១៩២.-

ប័ណ្ណសងតាមបញ្ជាដែលដល់រយៈពេលកំណត់ទូទាត់សងប្រាក់ នៅថ្ងៃឈប់សម្រាកផ្លូវការ នឹងត្រូវទូទាត់សងប្រាក់នៅថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ ។ រាល់សកម្មភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ជាពិសេសការបង្ហាញឱ្យទូទាត់សងប្រាក់ និងវិរុទ្ធវាទ អាចត្រូវធ្វើឡើងតែក្នុងថ្ងៃធ្វើការប៉ុណ្ណោះ ។

កាលបើសកម្មភាពទាំងនេះ ត្រូវតែបានធ្វើនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ដែលថ្ងៃចុងក្រោយជាថ្ងៃឈប់សម្រាកផ្លូវការ រយៈពេលកំណត់នោះត្រូវបានពន្យាររហូតដល់ថ្ងៃធ្វើការទីមួយបន្ទាប់ ។ ថ្ងៃឈប់សម្រាក ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងការគណនារយៈពេលកំណត់ទាំងនោះដែរ ។

មាត្រា ១៩៣.-

រយៈពេលកំណត់ទាំងឡាយ ដែលចែងក្នុងជំពូកនេះ នឹងមិនរាប់បញ្ចូលជាមួយផងទេ នូវថ្ងៃដែលរយៈពេលនោះចាប់ផ្ដើម ។

មាត្រា ១៩៤.-

ទោះបីតាមផ្លូវច្បាប់ក្ដី ឬតាមផ្លូវតុលាការក្ដី ពុំអនុញ្ញាតឱ្យមានរយៈពេលអនុគ្រោះឡើយ ។

ជំពូកទី ៥

ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់

ផ្នែកទី ១

កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត

មាត្រា ១៩៥.-

ជំពូកនេះអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក ឬរូបិយប័ណ្ណណាមួយ ។ ជំពូកនេះកំណត់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកចូលរួមនិងអនុវត្តចំពោះការរៀបចំ ប្រតិបត្តិការ ការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ១៩៦.-

រូបវន្តបុគ្គលនិងនីតិបុគ្គល អាចបើកគណនីជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុកនិងជារូបិយប័ណ្ណ និងអាចធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តាមរយៈគណនីទាំងនេះ នៅក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលបានព្រមព្រៀង ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយ ក្នុងផ្នែកទី ៧ នៃជំពូកនេះ ។ រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលអាចមានគណនីមួយ ឬច្រើនក្នុងធនាគារ មួយ ឬច្រើនបាន ។

កថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះពុំបានបដិសេធចោល និងត្រូវអនុលោមតាមកាតព្វកិច្ចណាមួយ ដែលតម្រូវដោយច្បាប់ទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក ក៏ដូចជាការរឹតត្បិតឬការដាក់កំហិតដោយច្បាប់ ដែលពាក់ពន្ធ័ទៅនឹង ប្រភេទ ឬថ្នាក់ជាក់លាក់របស់គណនី ឬរូបិយប័ណ្ណ ។

មាត្រា ១៩៧.-

បញ្ជាទូទាត់អាចត្រូវធ្វើដោយអតិថិជនណាមួយ ពីក្នុងឬពីក្រៅព្រះរាជា-ណាចក្រកម្ពុជា និងទទួលដោយធនាគារណាមួយ ដែលមានទីតាំងនៅក្នុង ឬក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

បញ្ជាទូទាត់ដែលទទួលដោយសាខា ឬការិយាល័យដោយឡែកនៃធនាគារមួយ ដែលមានទីតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ហើយបទប្បញ្ញត្តិណាដែលពុំមានចែងទេ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ដទៃទៀត ដែលអនុវត្តនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ កថាខណ្ឌនេះ ត្រូវអនុវត្ត

ចំពោះការផ្ញើ ពីក្នុង ឬពីក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះរវាងអ្នកផ្ញើ និងធនាគារទទួល ។

បញ្ជាទូទាត់ដែលទទួលដោយសាខា ឬការិយាល័យដោយឡែកនៃធនាគារ ដែលមានទីតាំងនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ដែលអនុវត្តនៅកន្លែងដែលសាខា ឬការិយាល័យដោយឡែកនោះបានបោះទីតាំង លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះ រវាងអ្នកផ្ញើ និងធនាគារទទួល ។

សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរវាងធនាគារនិងអតិថិជនរបស់ខ្លួន ដែលទាក់ទងនឹងគណនី និងបញ្ជាទូទាត់ចូល ឬចេញ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ ដែលអនុវត្តនៅកន្លែងដែលជាទីតាំងនៃសាខា ឬការិយាល័យដោយឡែក ដែលបានរក្សាគណនីទាំងនោះ លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះរវាងធនាគារនិងអតិថិជនរបស់ខ្លួន។

បញ្ហាពេលវេលានៃការទូទាត់សងប្រាក់ ធ្វើឡើងដោយអ្នកសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលប្រាក់ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់មួយ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ដែលអនុវត្តនៅកន្លែងជាទីតាំងនៃសាខា ឬការិយាល័យដោយឡែករបស់ធនាគារគោលដៅ ។

បញ្ជាទូទាត់អាចត្រូវបញ្ជូនទៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឱ្យអនុវត្តការសងប្រាក់ចេញពី ឬចូលទៅក្នុងគណនីដែលបានបើកនៅទីនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ ជំពូកនេះនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងនាមជាធនាគារមួយដែរ ។

នៅពេលណាដែលធនាគារទទួលយល់ព្រមអនុវត្តបញ្ជា ដែលពុំមែនជាបញ្ជាទូទាត់ ដោយហេតុថា បញ្ជានោះជាកម្មវត្ថុនៃល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយ បញ្ជាបែបនេះក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបញ្ជាទូទាត់ដែរ ។ ជំពូកនេះអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះភារកិច្ច ÷

- របស់ធនាគារទទួលក្នុងការបញ្ជូនបន្តនូវល័ក្ខខ័ណ្ឌណាមួយ ទៅកាន់ធនាគារគោលដៅ និង
- របស់ធនាគារគោលដៅ ដើម្បីអនុវត្តល័ក្ខខ័ណ្ឌនោះឡើយ ។

មាត្រា ១៩៨.-

សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកទទួលក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ មានដូចខាងក្រោម ÷

១- នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកទទួលអាចដកហូតសិទ្ធិអំណាច ដែលបានប្រគល់ឱ្យអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ដោយផ្ញើសេចក្ដីជូនដំណឹងដល់ធនាគារគោលដៅ អំពីការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមអេឡិចត្រូនិក ឬដោយផ្ទាល់មាត់ក៏បាន បើមានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុនឱ្យធ្វើបែបនេះ ។ សេចក្ដីជូនដំណឹង ត្រូវតែធ្វើឡើងមុនពេលដែលប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានបញ្ចប់ និងក្នុងរយៈពេលនិងតាមវិធីគ្រប់គ្រាន់ ដែលអាចឱ្យធនាគារគោលដៅមានឱកាសសមស្របក្នុងការអនុវត្តតាម ។ ធនាគារគោលដៅ ត្រូវបដិសេធបញ្ជាទូទាត់ទាំងឡាយណារបស់អ្នកផ្ញើ ដែលមានសេចក្ដីជូនដំណឹងឱ្យដកហូតសិទ្ធិអំណាច ។

២- នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ សេចក្ដីជូនដំណឹងបញ្ជាក់ពីមរណភាព ឬសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការអំពីអសមត្ថភាពនីត្យានុកូលនៃអ្នកទទួល ដែលធនាគារគោលដៅទទួលបាន មានប្រសិទ្ធភាពដូចគ្នានឹងសេចក្ដីជូនដំណឹងរបស់អ្នកទទួល អំពីការដកហូតសិទ្ធិអំណាច ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះដែរ ។

៣- អតិថិជនដែល ÷

- គណនីត្រូវបានកត់ត្រាឥណពន្ធតាមចំនួនប្រាក់ក្នុងបញ្ជាទូទាត់នៃការផ្ទេរឥណពន្ធ
- គ្មានពីសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ និង
- ជំទាស់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនឹងការចុះឥណពន្ធក្នុងរយៈពេលបួន(០៤)ថ្ងៃបន្ទាប់ពីបានដឹងដំណឹងអំពីការចុះឥណពន្ធនេះ នៅក្នុងគណនីរបស់ខ្លួនអាចមានសិទ្ធិចុះបញ្ច្រាស ការចុះឥណពន្ធនោះវិញ លើកលែងតែធនាគារគោល ដៅបានផ្ដល់ភស្តុតាងអំពីសិទ្ធិអំណាចដែលផ្ដល់ដោយអតិថិជនទៅកាន់អ្នកផ្ដើម ប្រតិបត្តិការនោះ ។

៤- តាមរយៈការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកទទួលធានាការ

ទូទាត់សងប្រាក់ ទៅអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ។

៥- មាត្រានេះមិនអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិអំណាច ដែលអ្នកទទួលបានប្រគល់ឱ្យអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ តាមការចេញផ្សាយមូលប្បទានប័ត្រនោះទេ ។

ផ្នែកទី ២
បញ្ជាទូទាត់

មាត្រា ១៩៩.-

បញ្ជាទូទាត់ជាបញ្ជារបស់អ្នកផ្ញើទៅធនាគារទទួល និងមិនប្រើជាការផ្ទេរមូលនិធិ ឱ្យអ្នកចូលរួមណាមួយ ក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឡើយ ។

បញ្ជាទូទាត់អាចធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមអេឡិចត្រូនិក ឬអាចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ បើមានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមុនរវាងភាគីនៃបញ្ជាទូទាត់ ។ បើមានការព្រមព្រៀងដូច្នេះពីមុន និងជាកម្មវត្ថុនៃល័ក្ខខ័ណ្ឌក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ទំនាក់ទំនងជាបន្តបន្ទាប់មកទៀត រួមទាំងបញ្ជាបញ្ឈប់ផងក៏អាចត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់បានដែរ ។

បញ្ជាទូទាត់ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ អ្នកទទួលនិងធនាគារគោលដៅឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ នៅពេលណាដែលបញ្ជាទូទាត់កំណត់អត្តសញ្ញាណ អ្នកចូលរួមណាមួយនៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ តាមប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិ ដោយបញ្ជាក់ឈ្មោះនិងលេខកូដ ធនាគារទទួលពុំចាំបាច់បញ្ជាក់នូវសង្គតភាព រវាងឈ្មោះនិងលេខកូដនោះឡើយ ហើយអាចសងប្រាក់ដោយផ្អែកតែលើលេខកូដប៉ុណ្ណោះ ។ នៅពេលណាដែលនិយោជិតណាម្នាក់ ជាអ្នកអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់កត់សម្គាល់ឃើញថាឈ្មោះ និងលេខកូដពុំមានសង្គតភាព ធនាគារទទួលត្រូវបដិសេធបញ្ជាទូទាត់នោះ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចចេញបទបញ្ជាចែងអំពីល័ក្ខខ័ណ្ឌនានាដែលនៅក្នុងនោះ បញ្ជាទូទាត់ និងទំនាក់ទំនងផ្សេងៗទៀត រួមទាំងបញ្ជាបញ្ឈប់ផងដែរ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ ។

មាត្រា ២០០.-

នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ

ធនាគារទទួលមានកាតព្វកិច្ច អនុវត្តបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ញើ តែក្នុងករណីដែលគណនីអ្នកផ្ញើមានសមតុល្យគ្រប់គ្រាន់ប៉ុណ្ណោះ ។

នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ បន្ទាប់ពីមានភស្តុតាងសមស្រប អំពីសិទ្ធិអំណាចដែលអ្នកទទួលប្រគល់ឱ្យ និងមានការធានាសងការខូចខាតវិញ ពីអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ។ លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការពុំមានកាតព្វកិច្ចផ្ដល់មូលនិធិដល់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឬស្នើធ្វើការចុះឥណទានបណ្ដោះអាសន្នក្ដីនៅមុនពេលបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធ ។ បើគណនីរបស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវបានចុះឥណទានដោយធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ មុនពេលមានការបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធ ការចុះឥណទាននោះត្រូវមានលក្ខណៈបណ្ដោះអាសន្ន ហើយគណនីអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិ-ការ អាចនឹងត្រូវចុះឥណពន្ធវិញ ក្នុងចំនួនប្រាក់ស្មើនឹងការចុះឥណទាន បើការផ្ទេរឥណពន្ធពុំត្រូវបានបញ្ចប់ ដូចដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ២១០ នៃច្បាប់នេះទេ ។

ធនាគារទទួល ត្រូវអនុវត្តតែបញ្ជាទូទាត់ណាដែល ÷

- បានបំពេញសេចក្ដីត្រឹមត្រូវ និងបានការអនុញ្ញាត ឬមានយថាភាព
- បានកំណត់អត្តសញ្ញាណធនាគារគោលដៅត្រឹមត្រូវ
- បានពណ៌នាអំពីអ្នកទទួល ដោយប្រាកដប្រជា ។

ធនាគារទទួលដែលមិនអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ញើ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកផ្ញើជាបន្ទាន់ អំពីការបដិសេធ ឬការមិនទទួលរបស់ខ្លួន ។

លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ និងមិនគិតដល់ការយកសោហ៊ុយ ដូចដែលបានព្រមព្រៀង ឬដែលជាទម្លាប់ក្ដី ធនាគារទទួលត្រូវអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់តាមចំនួនប្រាក់ ដែលបានបញ្ជាដោយអ្នកផ្ញើ ។

ធនាគារទទួល ត្រូវអនុវត្តបញ្ជាទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់នៅថ្ងៃធ្វើការ ដែលធនាគារទទួលបានបញ្ជានោះ ឬនៅថ្ងៃប្រសិទ្ធភាពរបស់បញ្ជាទូទាត់នោះបើមាន ដែលជាទូទៅគឺនៅពេលក្រោយមកទៀត ។ ធនាគារទទួលអាចកំណត់ពេលម៉ោងកំណត់ សម្រាប់អនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ ។ រាល់បញ្ជាទូទាត់ណា

ដែលបានទទួល ក្រោយពេលកំណត់នេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានទទួលនៅថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់របស់ធនាគារ ។

ធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន និងធនាគារគោលដៅ នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ដែលបានទទួលបញ្ជាទូទាត់លើសពីមួយក្នុងអំឡុងថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ ឬបញ្ជាស្របច្បាប់ដទៃទៀត ដើម្បីដកមូលនិធិចេញពីគណនី អាចនឹងអនុវត្តបញ្ជាទាំងនោះ តាមលំដាប់លំដោយណាក៏បាន លើកលែងតែមានការចែងផ្សេងពីនេះ នៅក្នុងច្បាប់ផ្សេងទៀត ។

ធនាគារទទួល ត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ចក្នុងការអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ ។ ធនាគារទទួល ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការបកស្រាយបញ្ជាទូទាត់ ដែលមិនច្បាស់លាស់ ហើយធ្វើសកម្មភាពដោយស្មោះត្រង់ និងត្រូវអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ទៅតាមអត្ថន័យសមស្រប ដោយមិនបាច់ស្វែងយល់ថា ការបកស្រាយនោះ ជាការផ្ទុយពីបំណងរបស់អ្នកផ្ញើឡើយ។

ក្នុងការទទួលបញ្ជាទូទាត់ និងធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ និងទោះបីជាមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទុយពីនេះក៏ដោយ ធនាគារទទួលត្រូវតែគោរពតាមច្បាប់នេះ ព្រមទាំងបទបញ្ជា ឬសេចក្តីណែនាំទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធក៏ដូចជាច្បាប់ដទៃទៀតដែរ ។ ធនាគារត្រូវធ្វើសកម្មភាពដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងសុចរិត ស្របតាមស្តង់ដាររួមរបស់ធនាគារ និងត្រូវជួយដល់អ្នកចូលរួមនានាក្នុងការបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ដោយត្រឹមត្រូវ ។ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌដែលមានចែង នៅក្នុងច្បាប់នេះឬច្បាប់ផ្សេងទៀត ធនាគារត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ និងធ្វើសកម្មភាពជាប្រយោជន៍ខ្ពស់បំផុតរបស់អ្នកផ្ញើ។

ជាកម្មវត្ថុនៃកាតព្វកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់ នៅក្រោមច្បាប់នានាដែលកំពុងអនុវត្ត ធនាគារទទួល ដែលបានបញ្ជាឱ្យបញ្ជូនប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ តាមរយៈធនាគារអន្តរការី ឬទៅកាន់ធនាគារគោលដៅ ដែលខ្លួនវិនិច្ឆ័យថា ពុំអាចទុកចិត្តបានក្នុងកាលៈទេសៈនោះ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អ្នកផ្ញើអំពីការបារម្ភរបស់ខ្លួន ។ ប៉ុន្តែ នៅពេលណាដែលធនាគារទទួល នៅតែបានទទួលបញ្ជាឱ្យបញ្ជូនប្រតិបត្តិការផ្ទុយពីការជូនដំណឹងរបស់ខ្លួន ធនាគារទទួលអាចបដិសេធមិនទទួលបញ្ជាទូទាត់

នោះ ឬដោយមិនគិតដល់បទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៅក្នុងច្បាប់នេះ អាចប្រតិបត្តិបញ្ជានោះ ដោយអ្នកផ្ញើត្រូវទទួលរ៉ាប់រងហានិភ័យ ។

មាត្រា ២០១.-

លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ រវាងអ្នកផ្ញើនិងធនាគារទទួល បញ្ជាទូទាត់អាចត្រូវបដិសេធឬបញ្ឈប់បាន ។ បញ្ជាទូទាត់នឹងត្រូវបានបញ្ឈប់ដោយអ្នកផ្ញើ នៅពេលណាដែលបញ្ជាបញ្ឈប់មានការអនុញ្ញាត ឬមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវដោយអ្នកផ្ញើឬក្នុងនាមអ្នកផ្ញើ ត្រូវបានទទួលដោយធនាគារទទួលនៅក្នុងពេល និងតាមវិធីដែលធនាគារអាចធ្វើការបញ្ឈប់បញ្ជាទូទាត់ នៅមុនពេលអនុវត្ត ។

ទោះបីជា បន្ទាប់ពីបានប្រតិបត្តិបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ញើរួចហើយក្តី តាមការស្នើសុំរបស់អ្នកផ្ញើ ធនាគារដែលបានទទួលនិងប្រតិបត្តិបញ្ជានេះ អាចចេញបញ្ជាបញ្ឈប់ឱ្យទៅធនាគារទទួលរបស់ខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ។ បញ្ជាបញ្ឈប់ ដែលចេញដោយអ្នកផ្ញើទៅកាន់ធនាគារគោលដៅ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ នឹងមានប្រសិទ្ធភាពតែនៅពេលណាដែលបញ្ជាបញ្ឈប់នោះ បានទៅដល់ធនាគារគោលដៅ នៅមុនពេលដែលប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានបញ្ចប់ប៉ុណ្ណោះ ។

បញ្ជាបញ្ឈប់ត្រូវតែកត់សម្គាល់បញ្ជាទូទាត់ ដែលត្រូវបញ្ឈប់នោះឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងត្រូវបានបញ្ជូនទៅធនាគារទទួលជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមអេឡិចត្រូនិក ឬដោយផ្ទាល់មាត់បើមានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីមុនរវាងភាគីនៃបញ្ជាទូទាត់ ។

បញ្ជាទូទាត់ ដែលពុំទាន់បានអនុវត្តដោយធនាគារទទួល ត្រូវបានដកមកវិញនៅក្នុងករណីដូចតទៅ ÷

- នៅពេលបញ្ចប់ថ្ងៃធ្វើការទីប្រាំរបស់ធនាគារទទួល ឬក្នុងរយៈពេលខ្លីជាងនេះ តាមការព្រមព្រៀងគ្នា បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ឬនៅថ្ងៃប្រសិទ្ធភាពនៃបញ្ជាទូទាត់ ដែលជាទូទៅនៅពេលក្រោយមកទៀត

- នៅពេលណាដែលធនាគារទទួលបានដឹង អំពីមរណភាពឬសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការ អំពីអសមត្ថភាពនីត្យានុកូលនៃអ្នកផ្ញើ ឬ
- នៅពេលណាដែលធនាគារទទួល ត្រូវបានបិទដោយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យ ។

ការបញ្ឈប់ឬការដកមកវិញនូវបញ្ជាទូទាត់ នឹងមិនមានប្រសិទ្ធភាពទេ បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នោះ ត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ២០២.-

ការទូទាត់បញ្ជាទូទាត់អន្តរធនាគារ និងពេលវេលាសម្រាប់ការទូទាត់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ÷

១-ការទូទាត់ចំពោះបញ្ជាទូទាត់អន្តរធនាគារ អាចធ្វើឡើង :

ក-នៅលើគណនីទូទាត់របស់បណ្ដាធនាគារ នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលនៅក្នុងករណីនេះ ត្រូវស្ថិតក្រោមបទបញ្ជាទាក់ទងនឹងសភាផាត់ទាត់ ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ខ-តាមរយៈការកត់ត្រាឥណពន្ធ ឬឥណទានទៅក្នុងគណនីផ្សេងពីគណនីទូទាត់ ដែលធនាគារមួយមាននៅធនាគារមួយទៀត ឬនៅធនាគារទីបី ។ ការចុះឥណពន្ធ ឬឥណទានបែបនេះ អាចធ្វើឡើងសម្រាប់បញ្ជាទូទាត់នីមួយៗដោយឡែកពីគ្នា ឬសម្រាប់បញ្ជាទូទាត់ជាសំណុំ ដែលក្នុងករណីណាក៏ដោយ ក៏ត្រូវធ្វើឡើងនៅចុងគ្រានៃការផាត់ទាត់ដែរ

គ-តាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀត ដែលអាចសម្រេចកាតព្វកិច្ចបាន ។

២- ពេលវេលាសម្រាប់ការទូទាត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ មានដូចតទៅ :

ក-នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ក នៅពេលណាដែលការទូទាត់ ត្រូវបានបញ្ចប់ក្រោមបទបញ្ញា ទាក់ទងនឹងសភាផាត់ទាត់ ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ខ- នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ខ តាមរយៈការចុះឥណពន្ធគណនីមួយ នៅពេលណាដែលខ្ទង់ឥណពន្ធត្រូវបានកត់ត្រាទៅក្នុងគណនី

គ- នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ខ តាមរយៈការចុះឥណទានគណនីមួយ នៅពេលណាខ្ទង់ឥណទាន ដែលបានកត់ត្រាក្នុងគណនីត្រូវបាន ប្រើប្រាស់ ឬបើមិនបានប្រើប្រាស់ គឺនៅពេលចាប់ផ្ដើមថ្ងៃ ធ្វើការបន្ទាប់ ដែលមានខ្ទង់ឥណទានសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ហើយ ធនាគារ បានដឹងអំពីការចុះឥណទានក្នុងគណនីរបស់ខ្លួន

ឃ- នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១-គ អនុលោមតាមច្បាប់ដែលបាន កំណត់អំពីពេលសម្រេចកាតព្វកិច្ច ។

៣- កថាខណ្ឌនេះត្រូវអនុវត្ត កាលបើការទូទាត់នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ខ នៃមាត្រានេះកើតមានឡើង ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬវិធានដែល អនុវត្តចំពោះការបញ្ជប់ការទូទាត់អន្តរធនាគារ ក្រៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង សម្រាប់បញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់តាមចំនួនសុទ្ធជាទ្វេឬពហុភាគី ។ ទោះបីជាមាន កថាខណ្ឌទី ២-ខ នៃមាត្រានេះក៏ដោយ ការទូទាត់បែបនេះ កើតមានឡើងនៅ ពេលដែលការទូទាត់សងនេះ ត្រូវបានបញ្ជប់តាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬវិធាន ។

៤- បទបញ្ជាដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចរឹតត្បិត ឬគ្រប់ គ្រងលើកាលៈទេសៈ ដែលក្នុងនេះ ការទូទាត់នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ខ ឬគ នៃ មាត្រានេះអាចកើតមានឡើង ក៏ដូចជាអាចកែប្រែពេលវេលាសម្រាប់ការទូទាត់ ។

៥- ដោយមិនគិតដល់អ្វីដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ណាមួយ ដែលទោះ ជាទាក់ទងឬមិនទាក់ទងដល់បណ្ដឹងអំពីអសាធនភាពទល់នឹងធនាគារ មិនត្រូវ :

- មានឥទ្ធិពលប្រតិសកម្មលើសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលកើតឡើងពី ឬដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយការផាត់ទាត់ និងការទូទាត់បញ្ជាទូទាត់ ឡើយ ក្រៅពីនៅពេលវេលាដែលបណ្ដឹងអំពីអសាធនភាពនោះ ត្រូវបានធ្វើ ឬ
- មានផលប៉ះពាល់ទៅលើប្រសិទ្ធភាព និងការអនុវត្តបាននៃបញ្ជា ទូទាត់ ដែលទទួលបានដោយធនាគារទទួល នៅមុនពេលមាន

បណ្ដឹងអំពីអសាធនភាពនេះ និងមុនពេលការទូទាត់សងប្រាក់តាមចំនួនសុទ្ធជាទ្វេឬពហុភាគី ព្រមទាំងមុនពេលមានការផ្ដល់ការធានាណាមួយ។

៦- ដើម្បីគោលបំណងនៃកថាខណ្ឌទី ៥ នៃមាត្រានេះ និងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាទី ២២៧ នៃច្បាប់នេះ **បណ្ដឹងអំពីអសាធនភាព** គឺជាវិធានការរួម ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ដើម្បីជំរះបញ្ជី បញ្ឈប់សកម្មភាព ឬដើម្បីរៀបចំធនាគារឡើងវិញ ទោះដោយស្ម័គ្រចិត្តឬមិនស្ម័គ្រចិត្តក្ដី ហើយពេលវេលានៃការបើកបណ្ដឹងអំពីអសាធនភាព ជាពេលវេលាដែលអាជ្ញាធរតុលាការឬរដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធប្រកាសអំពីសេចក្ដីសំរេចរបស់ខ្លួន ។

ផ្នែកទី ៣
អ្នកដំណើរការតតិយភាគី

មាត្រា ២០៣.-

ក្នុងការអនុវត្តផ្នែកណាមួយ នៃប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ធនាគារអាចប្រើប្រាស់អ្នកដំណើរការតតិយភាគី ។ ដូចដែលបានអនុញ្ញាតដោយធនាគារ អ្នកដំណើរការតតិយភាគី អាចធ្វើការក្នុងនាមធនាគារ ដែលបានផ្ដល់សិទ្ធិជា :

- អ្នកទំនាក់ទំនង
- អ្នកផាត់ទាត់អន្តរធនាគារ ដែលអាចបញ្ជូនជាបន្តនូវព័ត៌មាន អំពីការទូទាត់អន្តរធនាគារទៅកាន់ធនាគារនានា រួមទាំងធនាគារជាកន្លែងដែលការទូទាត់ ត្រូវបានបញ្ចប់ផងដែរ
- ភ្នាក់ងារគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិការ សម្រាប់ធនាគារដែលមានគណនីអតិថិជន និង/ ឬ
- កន្លែងផ្ញើនិងទទួលបញ្ជាទូទាត់ ដែលត្រូវបានផ្ញើឬទទួលដោយធនាគារ ហើយដែលអតិថិជនរបស់ធនាគារ អាចចូលទាក់ទងដោយផ្ទាល់សម្រាប់ការផ្ញើនិងទទួលបញ្ជាទូទាត់ ។

មាត្រា ២០៤.-

អ្នកដំណើរការតតិយភាគី ត្រូវគោរពតាមរាល់កាតព្វកិច្ច ល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងការរឹតត្បិតទាំងឡាយ ដែលកំណត់ដោយបទបញ្ញារបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ បទបញ្ញាទាំងនោះ អាចចែងអំពីការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ បញ្ញត្តិកម្ម ការត្រួតពិនិត្យ និងអាចអនុវត្តចំពោះអ្នកដំណើរការតតិយភាគីគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ។ ប្រភេទផ្សេងគ្នានៃអ្នកដំណើរការតតិយភាគី តាមការកំណត់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចស្ថិតក្រោមកាតព្វកិច្ចខុសៗគ្នា ។

ធនាគារមួយអាចធ្វើជាអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ក្នុងនាមធនាគារមួយទៀត ។

មាត្រា ២០៥.-

ក្រៅពីការទទួលខុសត្រូវរវាងធនាគារ និងអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ធនាគារដែលបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកដំណើរការតតិយភាគីធ្វើសកម្មភាពជួសមុខឱ្យ ត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងលើសកម្មភាព ឬកំហុសរបស់អ្នកដំណើរការតតិយភាគីនោះ ។

ដើម្បីធានាការគោរពតាមច្បាប់នេះនិងកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់ផ្សេងទៀត ធនាគារត្រូវធានាថាអ្នកដំណើរការតតិយភាគីត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យទាំងស្រុងរបស់ខ្លួន ចំពោះហេតុការណ៍ទាំងឡាយដែលបុគ្គលនេះបានធ្វើសកម្មភាពជួសមុខឱ្យ ហើយធនាគារមិនអាចបដិសេធការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យនេះទេ ។

មាត្រា ២០៦.-

អ្នកដំណើរការតតិយភាគី ត្រូវបដិសេធបញ្ញាទូទាត់ដែលអតិថិជនរបស់ធនាគារផ្ញើមកខ្លួនដោយផ្ទាល់ លើកលែងតែ ÷

ក- បញ្ញាទូទាត់នោះត្រូវបានផ្ញើមក ដោយការប្រគល់សិទ្ធិរបស់ធនាគារ

ខ- នៅក្នុងករណីនៃការផ្ទេរឥណទាន

- អ្នកដំណើរការតតិយភាគីធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមធនាគារ ជាភ្នាក់ងារគ្រប់គ្រង ឬប្រតិបត្តិការលើគណនីអតិថិជន ហើយគណនីអតិថិជននោះមានសមតុល្យគ្រប់គ្រាន់

- អ្នកដំណើរការតតិយភាគី បានទទួលការអនុញ្ញាតពីធនាគារ ។

បញ្ជាទូទាត់របស់អតិថិជន ដែលអនុវត្តដោយអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាបញ្ជាពីអតិថិជនទៅកាន់ធនាគាររបស់ខ្លួន អនុវត្តតាមបញ្ជាទូទាត់នេះ ធនាគារផ្ញើបញ្ជាទូទាត់ផ្ញើទៅអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ដើម្បីបញ្ជូនបន្តទៅកាន់ធនាគារទទួល ។

នៅពេលណាដែលធនាគារមួយផ្តល់សិទ្ធិ ដល់អ្នកដំណើរការតតិយភាគីឱ្យធ្វើជាកន្លែងទទួលបញ្ជាទូទាត់ទាំងឡាយដែលផ្ញើមកធនាគារ បញ្ជាទូទាត់ដែលបានទទួលដោយអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានទទួលដោយធនាគារទទួល ។

ផ្នែកទី ៤
ការបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណទាននិងការសងបំណុល

មាត្រា ២០៧.-

ការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ÷

១-ការផ្ទេរឥណទាននឹងត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលណា ដែលធនាគារគោលដៅបានទទួលប្រាក់ ។ ចំពោះការផ្ទេរផ្ទៃក្នុង ធនាគារបានទទួលការសងប្រាក់ នៅពេលណាដែលខ្លួនបានកត់ត្រាឥណពន្ធ ក្នុងគណនីរបស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការនូវចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់ ។ ចំពោះការផ្ទេរឥណទានអន្តរធនាគារ ធនាគារគោលដៅបានទទួលប្រាក់ នៅពេលណាដែលការទូទាត់អន្តរធនាគាររួមទាំងបញ្ជាទូទាត់របស់ធនាគារផ្ញើផងនោះ ត្រូវបានបញ្ចប់ ។

២-ការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់ នៅពេលចាប់ផ្តើមថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលធនាគារគោលដៅបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ឬបន្ទាប់ពីថ្ងៃប្រសិទ្ធភាពដែលជាថ្ងៃក្រោយមកទៀត បើនៅពេលនោះ អ្នកផ្ញើមានចំនួនប្រាក់

គ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ចុះឥណទាននៅធនាគារគោលដៅ និងលើកលែងតែធនាគារគោលដៅ បដិសេធបញ្ជាទូទាត់មិនយឺតជាងមួយម៉ោងក្រោយមក ។

៣-នៅពេលណាដែលអ្នកទទួល ពុំមានគណនីជាមួយនឹងធនាគារគោលដៅពីមុនមកទេ ឬនៅពេលណាដែលគណនីនោះ ត្រូវបិទឬរាំងខ្ទប់ចំពោះការសងប្រាក់ចូល ការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលណាដែលធនាគារគោលដៅសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួល ។

មាត្រា ២០៨.-

នៅពេលបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណទាន ធនាគារគោលដៅនឹងក្លាយទៅជាអ្នកជំពាក់បំណុល ចំពោះអ្នកទទួល តាមចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់ដែលខ្លួនបាន ទទួល ហើយក្រោយពីការដកចេញកម្រៃសេវាសមស្រប ធនាគារនោះត្រូវសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលភ្លាម ។

ការសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលដោយធនាគារគោលដៅ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការចុះឥណទានគណនីអ្នកទទួល មិនឱ្យហួសពីថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារបន្ទាប់ពីការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់ ។ នៅពេលណាដែលពុំមានគណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ឬពុំអាចសម្គាល់គណនីឱ្យបានច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ទេ ឬនៅពេលណាដែលមានការបញ្ជាបែបនេះ ធនាគារគោលដៅត្រូវផ្តល់ដំណឹងភ្លាម ដល់អ្នកទទួលអំពីការដែលខ្លួនមានមូលនិធិនៅក្នុងដៃ និងត្រូវសងឱ្យទៅអ្នកទទួល ។

នៅពេលណាដែលអ្នកទទួល ឬគណនីអ្នកទទួលពុំត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ នៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់ដែលធនាគារគោលដៅបានទទួល ជាហេតុនាំឱ្យមានការសង្ស័យអំពីអត្តសញ្ញាណអ្នកទទួល ធនាគារគោលដៅមិនត្រូវទទួលបញ្ជាទូទាត់នោះឡើយ ហើយត្រូវផ្តល់ដំណឹងដល់អ្នកផ្ញើពីការមិនទទួលនេះ ។

នៅពេលណាដែលធនាគារគោលដៅ បានសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួល ឬបានសន្យាថាសងប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកទទួលជាមុន ការសងប្រាក់ ឬការសន្យានេះ ត្រូវមានលក្ខណៈស្ថាពរនិងមិនអាចកែប្រែបាន ហើយការផ្ទេរឥណទាន ត្រូវចាត់ទុកថា

បានបញ្ចប់ ប៉ុន្តែអ្នកផ្ញើអាចនៅជំពាក់ធនាគារទទួលរបស់ខ្លួន ។ ការសន្យាសងប្រាក់របស់ធនាគារគោលដៅ អាចត្រូវធ្វើដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកទទួល ឬតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរធនាគារ ។

មាត្រា ២០៩.-

នៅពេលណាដែលការផ្ទេរឥណទាន ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីសងបំណុល ដែលអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការបានជំពាក់អ្នកទទួល លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះរវាងភាគីទាំងពីរ បំណុលនឹងត្រូវបានសងរួច នៅពេលណាដែលប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានបញ្ចប់ ។ ការទូទាត់សង មានកម្រិតត្រឹមចំនួនប្រាក់ដែលបានសង នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តែប៉ុណ្ណោះ ។

ការសងបំណុល ត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ បន្ទាប់ពីអ្នកទទួលយល់ព្រមធ្វើការធានាលើការទូទាត់សងប្រាក់ ឬការធានាលើការទូទាត់សងប្រាក់នោះ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយធនាគារគោលដៅទៅអ្នកទទួល លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ២០៧ នៃច្បាប់នេះ ។

អ្នកធានាឬធនាគារគោលដៅដែលបានធានាឬបញ្ជាក់អំពីការទូទាត់សងប្រាក់ក្រោមកថាខណ្ឌខាងលើ ត្រូវទទួលរ៉ាប់រងទូទាត់សងប្រាក់ និងក្លាយជាអ្នកជំពាក់ចំពោះអ្នកទទួលនូវ ចំនួនប្រាក់ដែលបានធានាឬបញ្ជាក់នោះ ។

ផ្នែកទី ៥

ការបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធនិងការសងបំណុល

មាត្រា ២១០.-

ការផ្ទេរឥណពន្ធត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ÷

១- ការផ្ទេរឥណពន្ធនឹងត្រូវបានបញ្ចប់ នៅពេលណាដែលធនាគារគោលដៅ កត់ត្រាឥណពន្ធគណនីរបស់អ្នកទទួល ដូចដែលបានបញ្ជានៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់ ដែលខ្លួនបានទទួលហើយពុំបានចុះបញ្ជីសឥណពន្ធ និងពុំបានបដិសេធបញ្ជាទូទាត់ រហូតដល់ចុងថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ។

នៅពេលណាដែលបញ្ជាទូទាត់ បញ្ជាទៅធនាគារគោលដៅ ឱ្យចុះឥណពន្ធលើគណនីណាមួយ ដែលបើកនៅធនាគារនោះ ការផ្ទេរឥណពន្ធនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលចប់ថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ទោះបីជាមុនការកត់ត្រាឥណពន្ធលើគណនីអ្នកទទួលក៏ដោយ និងបើរហូតមកទល់ពេលនោះ ពុំមានការបដិសេធសមស្របចំពោះបញ្ជាទូទាត់នោះទេ ។

២- រហូតដល់ពេលបញ្ចប់ថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ធនាគារគោលដៅអាចបដិសេធបញ្ជាទូទាត់នោះបាន ។ ធនាគារគោលដៅមានសិទ្ធិដែលទទួលបានពីអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន ដើម្បីទូទាត់ចំនួនប្រាក់ឱ្យទៅអ្នកផ្ញើនោះវិញ ដោយជូនដំណឹងអំពីការបដិសេធរបស់ខ្លួន ដល់អ្នកផ្ញើ និងធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ បើអ្នកទាំងពីរនេះជាធនាគារពីរផ្សេងគ្នា ។ ការបដិសេធនិងការទទួលសិទ្ធិពីអ្នកផ្ញើ មានលក្ខណៈស្វ័យប្រវត្តិតាមច្បាប់ នៅពេលណាដែលធនាគារទទួលត្រូវបានបិទទ្វារដោយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យ មុនពេលបញ្ចប់ថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារបន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាទូទាត់ ។

៣- នៅពេលបានទទួលសេចក្ដីជូនដំណឹងពីការបដិសេធ ធនាគារផ្ញើនីមួយៗដែលពុំមែនជាធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន និងមានសិទ្ធិដូចគ្នានេះ ក្នុងការទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ពីអ្នកផ្ញើនោះ ។ ធនាគារផ្ញើនីមួយៗដែលពុំមែនជាធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួនអំពីការបដិសេធនោះ មិនឱ្យហួសពីថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីការបដិសេធ ។

៤- នៅពេលបានទទួលដំណឹងពីការបដិសេធ ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការត្រូវផ្ដល់ដំណឹងភ្លាម ដល់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការអំពីការបដិសេធនោះ ដោយមិនឱ្យហួសពីមួយថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់របស់ធនាគារ និងអាចចុះបញ្ច្រាសឥណទាន ដែលបានកត់ត្រាជាបណ្ដោះអាសន្ននៅគ្រាមុន ទៅក្នុងគណនីអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឬម៉្យាងទៀតអាចប្រមូលពីអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការមកវិញ នូវការទូទាត់សងប្រាក់ដែលបានធ្វើនៅពេលមុន ចំពោះបញ្ជាទូទាត់នោះ ។

៥- ថ្វីបើមានកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះក្ដី ធនាគារគោលដៅត្រូវទទួល

ខុសត្រូវចំពោះមុខអ្នកទទួល ក្នុងការមិនទូទាត់សងប្រាក់ដោយខុសឆ្គង នៅពេលណាដែលខ្លួនបានបដិសេធបញ្ជាទូទាត់នោះ ដោយមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬដោយគ្មានមូលហេតុស្របច្បាប់ :

- ទោះបីជាមានការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកទទួលចំពោះការផ្ទេរឥណពន្ធក្តី
- ទោះបីជាមានអត្តសញ្ញាណច្បាស់លាស់ នៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់ទទួលដោយធនាគារ ដែលមានគណនីអ្នកទទួលហើយក្តី និង
- ទោះបីមានសមតុល្យគ្រប់គ្រាន់ក្នុងគណនីក្តី ។

៦- រយៈពេលដែលបានកំណត់តាមមាត្រា ២១០ និងមាត្រា ២១១ នៃច្បាប់នេះ អាចត្រូវបានបង្រួញ ដោយកិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទបញ្ជា ។

មាត្រា ២១១.-

នៅពេលបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធ ធនាគារគោលដៅនិងធនាគារទទួលនីមួយៗ ដែលបានទទួលការសងប្រាក់ពីធនាគារទទួលរបស់ខ្លួន ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន នូវចំនួនប្រាក់ដែលខ្លួនបានទទួលនោះ ។ ការសងប្រាក់ដោយធនាគារគោលដៅឱ្យទៅអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន ត្រូវមានចំនួនស្មើនឹងខ្ទង់ឥណពន្ធដែលបានចុះនៅលើគណនីអ្នកទទួល និងត្រូវធ្វើឡើងមិនហួសពីថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធនោះ ។ ការសងប្រាក់ដោយធនាគារទទួលដទៃទៀត ត្រូវធ្វើឡើងមិនហួសពីថ្ងៃធ្វើការរបស់ធនាគារ បន្ទាប់ពីបានទទួលការទូទាត់សងរបស់ខ្លួន ។

នៅពេលបានទទួលប្រាក់រួច និងជាកម្មវត្ថុនៃការចុះបញ្ជោសនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១៩៨ នៃច្បាប់នេះ ធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវជំពាក់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការនូវចំនួនប្រាក់ដែលខ្លួនបានទទួល ។ ក្នុងករណីនេះ ខ្ទង់ឥណទានបណ្តោះអាសន្នទាំងឡាយ ដែលបានផ្តល់ឱ្យទៅអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ត្រូវចូលជាស្ថាពរ ។ មុនពេលដែល ឥណទានចូលជាស្ថាពរ ពុំត្រូវមានការទាមទារឱ្យធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការផ្តល់មូលនិធិឱ្យទៅអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការទេ លើកលែង

តែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ការផ្តល់មូលនិធិណាមួយ មុនពេលមានការបញ្ចប់ការផ្ទេរឥណពន្ធ ត្រូវមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលបញ្ចប់តែម្តង ។

មាត្រា ២១២.-

នៅពេលណាដែលការផ្ទេរឥណពន្ធតាមការប្រគល់សិទ្ធិ ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីសងបំណុល ដែលអ្នកទទួលបានជំពាក់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះរវាងភាគីទាំងពីរ បំណុលនឹងត្រូវបានសងរួច នៅពេលណាដែលប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានបញ្ចប់ ។ ការរួចផុតពីបំណុលមានកម្រិតត្រឹមចំនួនប្រាក់ ដែលបានទូទាត់សងនៅពេលបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការ ។

ការសងបំណុល ត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ប្រសិនបើនិងនៅពេលណាដែលការធានាលើការទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានយល់ព្រមដោយអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ឬត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិ-ការទៅអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ។

អ្នកធានា ឬធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការដែលបានធានាឬបញ្ជាក់អំពីការទូទាត់សងប្រាក់ក្រោមកថាខណ្ឌខាងលើ ត្រូវទទួលរ៉ាប់រងទូទាត់សងប្រាក់ និងក្លាយជាអ្នកជំពាក់ចំពោះអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ នូវចំនួនប្រាក់ដែលបានធានា ឬបញ្ជាក់នោះ។

ផ្នែកទី ៦

ការទទួលខុសត្រូវ ការខូចខាត និងសំណង

មាត្រា ២១៣.-

ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកផ្ញើ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ÷

១- បុគ្គលជាអ្នកផ្ញើត្រូវទទួលខុសត្រូវ លើបញ្ជាសងប្រាក់ ឬលើបញ្ជាបញ្ឈប់ ដែលយល់ព្រមដោយធនាគារទទួល នៅពេលណាដែលបញ្ជាសងប្រាក់ ឬបញ្ជាបញ្ឈប់នោះត្រូវបាន :

ក-ចេញដោយបុគ្គលនោះឱ្យទៅធនាគារទទួល

ខ-ចេញដោយអ្នកទទួលសិទ្ធិពីបុគ្គលនោះ ឱ្យទៅធនាគារទទួល

គ-យល់ព្រមដោយធនាគារទទួល អនុលោមតាមនីតិវិធីសុវត្ថិភាព សមស្រប ដែលមានលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ដែលបានព្រមព្រៀង រវាងធនាគារនិងបុគ្គលនោះ ដើម្បីពិនិត្យ បញ្ជាក់ពីយថាភាព នៃបញ្ជាទូទាត់ ដែលបញ្ជាដោយបុគ្គលនោះ ទៅកាន់ធនាគារ ឬ

ឃ-បញ្ជាក់យល់ព្រមដោយបុគ្គលនោះ ។

២- កថាខណ្ឌទី ១-គ នៃមាត្រានេះពុំត្រូវបានអនុវត្តទេ ហើយបុគ្គលជាអ្នកផ្ញើបញ្ជាទូទាត់ ក៏ពុំត្រូវទទួលខុសត្រូវដែរ នៅពេលណាដែលបុគ្គលនោះបង្ហាញភស្តុតាងថា ខ្លួនមិនបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីបញ្ជាសងប្រាក់ ឬពីបញ្ជាបញ្ឈប់ ហើយការចេញបញ្ជាសងប្រាក់ឬបញ្ជាបញ្ឈប់ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតនោះពុំត្រូវបានបង្កឡើងដោយ :

- បុគ្គលជាអ្នកផ្ញើ ឬជនដទៃទៀត ជាអ្នកទទួលសេចក្តីទុកចិត្តគ្រប់ពេលវេលាឱ្យធ្វើការងារ សម្រាប់បុគ្គលនេះ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឬនីតិវិធីសុវត្ថិភាព ឬ
- ជនណាដែលបានទទួលពីបុគ្គលជាអ្នកផ្ញើ ឬពីប្រភពនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់បុគ្គលនេះ នូវលទ្ធភាពប្រើប្រាស់មធ្យោបាយបញ្ជូនសារ ឬព័ត៌មាន ព្រមទាំងមធ្យោបាយប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរ កុំព្យូទ័រ ឬមធ្យោបាយដូចគ្នានេះ ដែលងាយស្រួលក្នុងការល្មើសនឹងនីតិវិធីសុវត្ថិភាព ។

៣- សម្រាប់គោលបំណងនៃកថាខណ្ឌទី ១-គ នៃមាត្រានេះ នីតិវិធីសុវត្ថិភាពនឹងត្រូវបានចាត់ទុកថា សមស្របតាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម បើនីតិវិធីនេះត្រូវបានជ្រើសរើសដោយអតិថិជន ផ្ទុយពីការណែនាំរបស់ធនាគារ ដែលបានស្នើឡើងនូវនីតិវិធីសមស្រប ហើយត្រូវបានអតិថិជនបដិសេធ ។

មាត្រា ២១៤.-

នៅពេលណាដែលការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់ អ្នកផ្ញើមិនត្រូវធ្វើឱ្យមានការខូចប្រយោជន៍ ដល់ធនាគារទទួលទេ និងត្រូវសងទៅធនាគារនោះវិញ

ចំពោះការខាតបង់ផ្សេងៗ រហូតដល់ចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់ចំណាយសមស្រប តាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម សោហ៊ុយព្រមទាំងការប្រាក់ ។

នៅក្នុងការផ្ទេរឥណទាន ទោះបីជាធនាគារទទួលបានអនុវត្ត និងមានការបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់រួចហើយក្តី អ្នកផ្ញើពុំមានការទទួលខុសត្រូវឡើយ ចំពោះធនាគារទទួល លើបញ្ជាទូទាត់ដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់ធនាគារទទួល ដោយអនុលោមតាមនីតិវិធីសុវត្ថិភាពសម្រាប់រាវរក នូវការខុសឆ្គង ហើយផ្អែកលើកម្រិត អនុញ្ញាតដោយច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ធនាគារទទួលត្រូវមានសិទ្ធិទារពីអ្នកទទួលមកវិញនូវចំនួនប្រាក់ ដែលអ្នកផ្ញើសង ដោយភ័ន្តច្រឡំ ក្នុងករណី :

- អ្នកផ្ញើគ្មានបំណងផ្ញើបញ្ជាទូទាត់ អ្នកផ្ញើមានបំណងបញ្ជាឱ្យសងប្រាក់ ទៅអ្នកទទួលផ្សេង ក្រៅពីអ្នកដែលមាននៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់ ឬបញ្ជាទូទាត់មានចំនួនប្រាក់ធំជាងចំនួនដែលអ្នកផ្ញើមានបំណងសង និង
- អ្នកផ្ញើ បង្ហាញភស្តុតាងថាខ្លួនបានគោរពតាមនីតិវិធីសុវត្ថិភាព ហើយការភ័ន្តច្រឡំអាចនឹង ត្រូវបានរាវរកឃើញ បើធនាគារទទួលបានគោរពតាមនីតិវិធីសុវត្ថិភាពផងដែរ ។

នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ អ្នកផ្ញើនីមួយៗធានាចំពោះធនាគារទទួលថា បញ្ជាទូទាត់របស់ខ្លួនមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ និងស្របតាមការប្រគល់សិទ្ធិ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនិងសុពលភាពរបស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការនិងអ្នកទទួល ។

អ្នកផ្ញើបញ្ជាទូទាត់និងអ្នកទទួល ដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការផ្ញើការផ្ទេរឥណពន្ធរួមទាំង ការចេញផ្សាយមូលប្បទានប័ត្រ ត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ចដើម្បីទប់ស្កាត់ការក្លែងបន្លំ និងការចេញផ្សាយ ឬការកែប្រែបញ្ជាទូទាត់ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតឬដោយគ្មានសិទ្ធិចេញផ្សាយ និងដើម្បីធានាថា បញ្ជាទូទាត់នោះមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់និងមានអត្ថន័យប្រាកដប្រជា ។

មាត្រា ២១៥.-

នៅពេលណាដែលការផ្ទេរឥណទានមិនត្រូវបានបញ្ចប់ទេ ដោយមិនគិតដល់កំហុសដែលបណ្តាលមកពីផ្នែកណាមួយ នៃអ្នកចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់

សងប្រាក់ ៖

១- អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការពុំមានការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះមុខធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការទេ និងមានសិទ្ធិឱ្យចុះឥណទានឡើងវិញលើគណនីរបស់ខ្លួន តាមចំនួនប្រាក់ដែលបានចុះឥណពន្ធ ដើម្បីសងចំនួនប្រាក់ក្នុងបញ្ជាទូទាត់ ។ លើសពីនេះទៀត អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការត្រូវមានសិទ្ធិទាមទារពីធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ នូវចំណាយដែលសមស្របតាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម សោហ៊ុយព្រមទាំងការប្រាក់លើចំនួនប្រាក់ដែលបានចុះឥណទានឡើងវិញនោះ ។

២- ធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការនិងធនាគារអន្តរការីណាមួយ ដែលអនុវត្តបញ្ជាពីអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន ត្រូវបានរួចផុតដូចគ្នានេះដែរ ពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខធនាគារទទួលរបស់ខ្លួន និងមានសិទ្ធិទទួលសំណងរៀងៗខ្លួនពីធនាគារនោះ លើកលែងតែចំណាយនិងសោហ៊ុយផ្សេងៗ ។

មាត្រា ២១៦.-

ធនាគារទទួល ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះចំណាយសមស្របតាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម សោហ៊ុយ ការប្រាក់ ការខូចប្រយោជន៍នានា រួមទាំងការខាតបង់ពីអត្រាប្ដូរប្រាក់ផងដែរបើមាន ដែលបណ្ដាលមកពីការយឺតយ៉ាវ ឬកំហុសរបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ ។ អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការអាចទាមទារការខាតបង់នេះ ឬមួយពីធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឬពីធនាគារទទួល ដែលបានធ្វើឱ្យយឺតយ៉ាវ ឬដែលមានកំហុស ។ អ្នកទទួលប្រាក់អាចទាមទារការខាតបង់ ឬមួយពីធនាគារគោលដៅ ឬពីធនាគារទទួលដែលបានធ្វើឱ្យយឺតយ៉ាវ ឬដែលមានកំហុស ។ ធនាគារទទួល ដែលបានធ្វើឱ្យយឺតយ៉ាវ ឬដែលមានកំហុស ត្រូវទទួលខុសត្រូវសងឱ្យធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឬធនាគារគោលដៅ នូវចំនួនប្រាក់ ដែលពួកគេសងការខូចខាត ។

លើសពីនេះទៀត ធនាគារទទួល ដែល :

- ពុំបានផ្ដល់ដំណឹងភ្លាមដល់អ្នកផ្ញើ អំពីការបដិសេធរបស់ខ្លួនចំពោះបញ្ជាទូទាត់ ឬ
- មានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការអនុវត្ត ឬពុំបានអនុវត្តនូវ

បញ្ញាទូទាត់

ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ លើការខូចខាតជាក់ស្ដែងដែលអាចដឹងមុន ដែលពុំលើសពីចំនួនប្រាក់នៃបញ្ញាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ទោះបីអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការជាអ្នកផ្ញើ ឬមិនមែនអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួនក្ដី ប៉ុន្តែអាស្រ័យដោយអ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការពុំមានការធ្វេសប្រហែសដែរ ។ នៅពេលដែលអាចអនុវត្តបាន អ្នកផ្ញើក៏អាចមានសិទ្ធិទទួល ចំនួនប្រាក់នៃបញ្ញាទូទាត់ដែលបានសងមកវិញ អនុលោមតាមមាត្រា ២១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការមានសិទ្ធិទទួលមកវិញ នៅក្រោមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ នូវចំនួនប្រាក់ទាំងស្រុងពីធនាគារផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ឬពីធនាគារដែលមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ។ អាស្រ័យដោយកិច្ចព្រមព្រៀង អន្តរធនាគារ ធនាគារដែលទទួលខុសត្រូវនៅក្រោមមាត្រានេះ មានសិទ្ធិទាមទារការចូលរួមចំណែកទទួលខុសត្រូវពីភាគីផ្សេងទៀត យោងតាមកម្រិតនៃការបង្កឱ្យមានការខូចខាតរបស់ភាគីទាំងនោះ ។

នៅក្នុងការផ្ទេរឥណពន្ធ ការទទួលខុសត្រូវនៅក្រោមមាត្រានេះ និងកំរិតកំណត់ណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធ មិនគិតដល់ការទទួលខុសត្រូវរបស់ធនាគារគោលដៅលើការខុសឆ្គងក្នុងការមិនព្រមទូទាត់សងប្រាក់នៅក្រោមមាត្រា ២១០(៥) ទេ។

មាត្រា ២១៧.-

នៅពេលណាដែលការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយមានការភ័ន្តច្រឡំរបស់ធនាគារទទួល ដែលជាធនាគារមានកំហុស ដូចជា ការសងប្រាក់ទៅអ្នកទទួលពុំបានធ្វើឡើង ដូចដែលបានបញ្ញានៅក្នុងបញ្ញាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ជាបន្ថែមទៅលើសំណងមកវិញនៅក្រោមមាត្រា ២១៦ នៃច្បាប់នេះ បើអនុវត្តបាន ត្រូវអនុវត្តវិធាន ដូចតទៅ ៖

១- នៅពេលណាដែលចំនួនប្រាក់សងឱ្យទៅអ្នកទទួលច្រើនហួស ឬតិចជាងចំនួនប្រាក់នៃបញ្ញាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ការផ្ទេរឥណទានត្រូវចាត់ទុកថាបានបញ្ចប់ក្នុងចំនួនប្រាក់ដែលបានសងឱ្យទៅអ្នកទទួល ។ នៅលើបញ្ញា

ទូទាត់នីមួយៗ អ្នកផ្ញើនីមួយៗត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខធនាគារទទួល ក្នុងចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់របស់ខ្លួន ដែលនាំឱ្យ :

ក- នៅពេលណាដែលចំនួនប្រាក់សងឱ្យទៅអ្នកទទួល ច្រើនលើសពីចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ធនាគារមានកំហុសមានសិទ្ធិទទួលបានមកវិញពីអ្នកទទួល នូវចំនួនប្រាក់ដែលសងលើសនោះ តាមការប្ដឹងដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់នៅកន្លែងជាទីតាំងរបស់ធនាគារគោលដៅ និង

ខ- នៅពេលណាដែលចំនួនប្រាក់សងឱ្យទៅអ្នកទទួល តិចជាងចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់របស់ អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ធនាគារមានកំហុសត្រូវសងប្រាក់ ដែលខ្វះឱ្យទៅអ្នកទទួល និងមានសិទ្ធិរក្សាទុកឬទទួលការទូទាត់សងប្រាក់ពីអ្នកផ្ញើរបស់ខ្លួន នូវចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ។

២- នៅពេលណាដែលការសងប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឱ្យទៅអ្នកទទួល ដែលពុំមែនជាអ្នកមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ហើយធនាគារមានកំហុសពុំមែនជាធនាគារគោលដៅនៃបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការទេនោះ អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការនិងអ្នកផ្ញើឯទៀតមុនធនាគារមានកំហុស និងអ្នកទទួលបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ អាចចាត់ទុកថាការផ្ទេរឥណទានពុំទាន់បានបញ្ចប់ទេ ។ ធនាគារមានកំហុសមានសិទ្ធិប្រមូលមកវិញពីអ្នកទទួលនូវចំនួនប្រាក់ដែលបានទូទាត់សង តាមការប្ដឹងដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ នៃកន្លែងជាទីតាំងរបស់ធនាគារគោលដៅ ។

៣- ធនាគារមានកំហុសត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអ្នកចូលរួមលើប្រាក់ដើម ការប្រាក់ព្រមទាំងចំណាយ សមស្របតាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ដូចជាសោហ៊ុយចំណាយធនាគារ ឬចំណាយទាក់ទងព័ត៌មាន ដែលកើតឡើងអំពីការភ័ន្តច្រឡំនោះ ។

៤- សម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ការភ័ន្តច្រឡំអាចកើតឡើង ឬបង្កឡើងដោយអចេតនា ដោយការធ្វេសប្រហែសឬដោយការក្លែងបន្លំ ។

មាត្រា ២១៨.-

នៅពេលដែលការផ្ទេរឥណពន្ធត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយពុំស្របតាមការបញ្ជា នៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ដោយសារតែការភ័ន្តច្រឡំរបស់ធនាគារទទួល ដែលជាធនាគារមានកំហុស ជាបន្ថែមទៅលើសិណងមកវិញនៅក្រោមកថាខណ្ឌទី ៥ នៃមាត្រា ២១០ និងមាត្រា ២១៦ នៃច្បាប់នេះ បើអនុវត្តបានត្រូវអនុវត្តវិធាន ដូចតទៅ ÷

១- នៅពេលណាដែលការចុះឥណពន្ធ លើគណនីអ្នកទទួល នៃបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ មានចំនួនប្រាក់តិចជាងចំនួនក្នុងបញ្ជាទូទាត់នេះ ធនាគារមានកំហុស ត្រូវទាមទារចំនួនប្រាក់ដែលខ្វះពីអ្នកទទួល ហើយប្រគល់ឱ្យទៅអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ។

២- នៅពេលណាដែលការចុះឥណពន្ធ លើគណនីអ្នកទទួល នៃបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ មានចំនួនប្រាក់ច្រើនជាងចំនួនក្នុងបញ្ជាទូទាត់នេះ ធនាគារគោលដៅត្រូវចុះឥណទានភ្លាមលើគណនីអ្នកទទួល នូវចំនួនប្រាក់ដែលលើសនោះ ។ ធនាគារមានកំហុសត្រូវសងចំនួនប្រាក់ ដែលលើសឱ្យទៅធនាគារគោលដៅ និងទារចំនួនប្រាក់ លើសពីអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ឬអ្នកចូលរួមដទៃទៀតទៅតាមចំនួនប្រាក់លើសដែលបានរក្សាទុក ។

៣- នៅពេលណាមានការកត់ត្រាឥណពន្ធ នៅលើគណនីអ្នកទទួលមួយផ្សេង ក្រៅពីអ្នកដែលមានឈ្មោះ នៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ ធនាគារគោលដៅត្រូវចុះឥណទានភ្លាម លើគណនីអ្នកទទួលនេះ នូវចំនួនប្រាក់ដែលបានចុះឥណពន្ធ និងត្រូវចុះឥណពន្ធគណនីអ្នកទទួលដែលមានឈ្មោះ នៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការតាមចំនួនប្រាក់នៃបញ្ជាទូទាត់ ។

៤- នៅពេលណាដែលមានការកត់ត្រាឥណពន្ធ គណនីអ្នកទទួលនៅក្នុងធនាគារគោលដៅមួយផ្សេង ក្រៅពីធនាគារនៅក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិ-ការ ធនាគារគោលដៅនោះត្រូវចុះឥណទានគណនីអ្នកទទួលនោះវិញ តាមចំនួនប្រាក់ដដែលនិងទារប្រាក់នេះពីធនាគារមានកំហុស ។ ធនាគារមានកំហុស ត្រូវទារចំនួនប្រាក់ក្នុងបញ្ជាទូទាត់របស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការពីអ្នកទទួលបញ្ជាទូទាត់របស់

អ្នកផ្ដើមប្រតិបត្តិការ ។

៥- នៅក្រោមមាត្រានេះ ការទារប្រាក់ត្រូវធ្វើតាមរយៈការផ្ទេរឥណពន្ធ ហើយការសងប្រាក់តាមរយៈការផ្ទេរឥណទាន ។

៦- ធនាគារមានកំហុសត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអ្នកចូលរួមណាមួយ លើប្រាក់ដើម ការប្រាក់ ព្រមទាំងចំណាយសមស្របតាមលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ដូចជា សោហ៊ុយចំណាយធនាគារ ឬចំណាយទាក់ទងព័ត៌មានដែលកើតឡើងពីការភ័ន្តច្រឡំនោះ ។

៧- សម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ការភ័ន្តច្រឡំអាចកើតឡើង ឬបង្កឡើងដោយអចេតនា ដោយការធ្វេសប្រហែសឬដោយការក្លែងបន្លំ ។

ផ្នែកទី ៧

គណនីធនាគារ

មាត្រា ២១៩.-

យោងតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀង និងលើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ សមតុល្យឥណទាយី ដែលមានគ្រប់គ្រាន់ អាចនឹងត្រូវអតិថិជនដកប្រាក់ចេញឬធនាគារធ្វើការសងប្រាក់តាមបញ្ជាទូទាត់ ។ ធនាគារពុំត្រូវបានបង្ខំឱ្យយល់ព្រម លើការដកប្រាក់ចេញពីគណនីប្រាក់បញ្ញើលើសកម្រិតសមតុល្យឥណទាយីឱ្យអតិថិជនឡើយ ។

កថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ នឹងពុំត្រូវអនុវត្តឡើយ នៅពេលណាដែល ÷

- សមតុល្យឥណទាយីនៅក្នុងគណនី គឺជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងតវ៉ាការរឹបអូស ឬនីតិវិធីប្រហាក់ប្រហែលនេះរបស់ឥណទាយក
- គណនីត្រូវបានបិទ ព្យួរទុក រាំងខ្ទប់ឬបង្កក និង
- ក្នុងការអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ ឬបញ្ជាឱ្យដកប្រាក់នោះ ធនាគារត្រូវល្មើសនឹងច្បាប់ណាមួយ ។

អតិថិជននិងធនាគារអាចព្រមព្រៀងថា មូលនិធិដែលបានបញ្ជូនមក និងបានទទួលជាប្រាក់បញ្ញើ នៅធនាគារសម្រាប់អតិថិជន ត្រូវតែបានបែងចែកតាម

ការបញ្ជារបស់អតិថិជន ទៅកាន់គណនីមួយឬច្រើនរបស់អតិថិជននោះ ។ គណនីនីមួយៗ ត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការចុះបញ្ជីគណនេយ្យដោយឡែកពីគ្នា ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងចលនានៃមូលនិធិដែលបានទទួលនិងបានសងដោយធនាគារ សម្រាប់អតិថិជន។

មាត្រា ២២០.-

ការបើកចំហព័ត៌មាននៅក្រោមមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬតាមអេឡិកត្រូនិក អាស្រ័យលើការព្រមព្រៀងគ្នា ។

ធនាគារត្រូវបើកចំហព័ត៏មានចំពោះអតិថិជនបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត តាមទម្រង់រៀបចំជាស្រេច ដែលងាយយល់ អំពីបែបបទនិងល័ក្ខខ័ណ្ឌសម្រាប់អនុវត្តប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ រួមទាំងសោហ៊ុយរបស់ធនាគារ និងបើមាន អំពីពេលវេលាយ៉ាន់ស្មានចាំបាច់សម្រាប់បញ្ចប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នោះ ។

ចំពោះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ណាមួយ ឬខ្ទង់ឥណពន្ធ ឬឥណទានផ្សេងទៀត ដែលបានកត់ត្រាចូលគណនី ធនាគារត្រូវផ្តល់ដល់អតិថិជននូវព័ត៏មានច្បាស់លាស់ ដែលអាចឱ្យអតិថិជនសម្គាល់បានការដកប្រាក់ ការដាក់ផ្ញើប្រាក់ ឬប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ រួមទាំងលេខយោង កាលបរិច្ឆេទ សោហ៊ុយ និងអត្រាប្តូរប្រាក់ ផងដែរ បើមាន ។

លើកលែងតែចំពោះគណនីដែលមានសៀវភៅប្រាក់បញ្ញើ ធនាគារត្រូវផ្តល់ឱ្យអតិថិជនជាប្រចាំ ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពីមួយខែ នូវរបាយការណ៍គណនីដែលបង្ហាញពីការកត់ត្រាចូលខ្ទង់ឥណទាន និងឥណពន្ធ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទធ្វើរបាយការណ៍ចុងក្រោយ និងដែលផ្តល់សមតុល្យចុងគ្រាផងដែរ ។

ចំពោះគណនីដែលមានសៀវភៅប្រាក់បញ្ញើ ធនាគារត្រូវសម្រួលឱ្យមានការកត់ត្រានូវចលនាថ្មីៗ ទៅក្នុងគណនីជាបន្តបន្ទាប់ ក្នុងសៀវភៅប្រាក់បញ្ញើនេះ ។ ការកត់ត្រានេះត្រូវបង្ហាញពីខ្ទង់ឥណទាន ឬឥណពន្ធនីមួយៗ ដែលបានធ្វើទៅលើគណនីចាប់តាំងពីពេលកត់ត្រាគ្រាមុន និងបង្ហាញពីសមតុល្យចុងគ្រាផងដែរ ។ អតិថិជនត្រូវយកសៀវភៅប្រាក់បញ្ញើមកឱ្យធនាគារកត់ត្រាដោយទៀងទាត់។

អតិថិជនត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាទូទៅ និងការរួសរាន់ក្នុងការ ពិនិត្យលើរបាយការណ៍ប្រចាំគ្រាទាំងនោះ ព្រមទាំងលើការកត់ត្រាចលនាថ្មីៗលើសៀវភៅ

ប្រាក់បញ្ញើ ហើយផ្តល់ព័ត៌មានដល់ធនាគារ អំពីភាពមិនប្រក្រតីឬមានការតវ៉ាលើការកត់ត្រាឥណពន្ធ ឬឥណទាន ។ ធនាគារត្រូវជួយដល់អតិថិជនក្នុងការតាមដានអង្កេតលើភាពមិនប្រក្រតី ឬលើខ្ទង់ឥណពន្ធ ឬឥណទានដែលមានការតវ៉ានោះ ដោយផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលមាន និងបើអាចធ្វើទៅបាន ធ្វើការកែសម្រួលនិងកែតម្រូវចាំបាច់ លើគណនីនោះ ។

មាត្រា ២២១.–

ការបើកចំហព័ត៌មានត្រូវបានកំណត់តាមវិធីដូចខាងក្រោមនេះ ÷

១- ធនាគារត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ និងពុំត្រូវបើកចំហព័ត៌មានណាមួយអំពីគណនីឱ្យទៅជនណាមួយ ក្រៅពីអតិថិជនជាម្ចាស់គណនី លើកលែងតែ :

ក- នៅពេលដែលការបើកចំហ ត្រូវបានតម្រូវដោយច្បាប់

ខ- នៅពេលដែលផលប្រយោជន៍របស់ធនាគារ តម្រូវឱ្យមានការបើកចំហ

គ- នៅពេលដែលការបើកចំហ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានការយល់ព្រមពីអតិថិជន

ឃ- នៅពេលដែលការបើកចំហ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមការស្នើសុំជាពិសេស ពីធនាគារផ្សេងទៀត ក្រោមការផ្តល់មតិលើអតិថិជនក្នុងដំណើរអាជីវកម្មធម្មតា ឬ

ង- នៅពេលដែលអតិថិជន មិនបានគោរពតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះធនាគារ ។

២- ការបើកចំហក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ខ នៃមាត្រានេះនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងតែ :

- នៅពេលណាដែលមានការប្តឹងផ្តល់តាមផ្លូវតុលាការ ដែលក្នុងនេះធនាគារជាភាគីមួយ
- រវាងធនាគារដែលមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក តាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធនៃកម្មសិទ្ធិរួម ប៉ុន្តែនៅត្រឹមតែកម្រិតការចាំបាច់សមស្របដើម្បីការពារធនាគារនិងសម្ព័ន្ធញាតិរបស់ខ្លួន ទល់នឹងការខាតបង់

តែប៉ុណ្ណោះ ក្នុងការផ្តល់នូវសេវាធនាគារ ឬ

- ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនេះ និងក្នុងការចាំបាច់ ការស្នើលក់ធនាគារខ្លួន ឯង ឬមួយផ្នែកធំនៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន ។

៣- មិនមានការបើកចំហណាមួយ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ឃ នៃមាត្រានេះឡើយ បើអតិថិជនបញ្ឈប់ ការយល់ព្រមឱ្យបើកចំហនេះ និងលើកលែងតែធនាគារបានពន្យល់ ឱ្យអតិថិជនយល់អំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្នុងការបញ្ឈប់នូវការយល់ព្រមនោះ ។ ការពន្យល់នេះ អាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអតិថិជន ក្នុងពេលបើកគណនីជាមួយធនាគារ ។

៤- ការបើកចំហក្រោមកថាខណ្ឌទី ១-ង នៃមាត្រានេះ ត្រូវកម្រិតចំពោះការផ្តល់ព័ត៌មានដល់ធនាគារ ឬភ្នាក់ងារឥណទានណាមួយ ដោយមានការយល់ព្រមពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅពេលមានកំហុស និងនៅពេលខកខានរបស់អតិថិជនដើម្បីទូទាត់សង ផ្តល់សុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ ឬម្យ៉ាងទៀត បំពេញសំណូមពររបស់ធនាគារក្នុងរយៈពេលសាមសិប(៣០)ថ្ងៃ ដោយសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឱ្យទូទាត់សងកាតព្វកិច្ចដែលនៅជាប់ជំពាក់ ។

៥- សំណងការខូចខាតដែលកើតមានដល់អតិថិជន ចំពោះការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចក្រោមមាត្រានេះ មិនត្រូវបានកម្រិតត្រឹមតែការខាតបង់ចំនួនប្រាក់នោះទេ និងអាចរួមបញ្ចូលសំណងលើការខូចប្រយោជន៍ ការរំខាន ឬការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវបានបង្កឡើង ។

មាត្រា ២២២.-

ធនាគារមិនត្រូវកែប្រែជាឯកតោភាគី នូវល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការព្រមព្រៀងទេ លើកលែងតែបានជូនដំណឹងដល់អតិថិជន យ៉ាងតិចសាមសិប(៣០)ថ្ងៃ មុនពេលដែលការកែប្រែនោះមានសុពលភាព ។ ការកែប្រែដែលផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនេះពុំមានសុពលភាពឡើយ ។

មាត្រា ២២៣.-

ដើម្បីជាចំណងនីត្យានុកូលទៅលើអតិថិជន កិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវតែមាន

លក្ខណៈត្រឹមត្រូវព្រមទាំងមានចែងពីសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ និងជាភាសាសាមញ្ញ ដោយប្រើប្រាស់ភាសាច្បាប់និងបច្ចេកទេស តែនៅពេលណាដែលចាំបាច់ប៉ុណ្ណោះ ។

ធនាគារត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាប្រចាំក្នុងការអនុវត្តបញ្ជាទូទាត់ និងរាល់បញ្ជាផ្សេងៗទៀតរបស់អតិថិជន ។

អតិថិជនត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីការពារការក្លែងបន្លំ និងការចេញផ្សាយ ឬការកែប្រែគ្មានអនុញ្ញាតលើបញ្ជាទូទាត់ និងលើបញ្ជាផ្សេងៗទៀតទៅធនាគារ និងដើម្បីធានាថា បញ្ជាទាំងនោះមានខ្លឹមសារច្បាស់លាស់និងប្រាកដប្រជា ។

ធនាគារ និងអតិថិជន ត្រូវប្រតិបត្តិភារកិច្ចដែលនៅក្រោមច្បាប់នេះ រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិនានា និងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់ខ្លួនដោយសុចរិត ។

ជាកម្មវត្ថុនៃកម្រិតកំណត់ ឬការកំហិតពិសេសណាមួយដែលកំណត់ដោយច្បាប់នេះ ឬច្បាប់ផ្សេងទៀត ធនាគារត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអតិថិជន ហើយអតិថិជនត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះធនាគារ សម្រាប់ការខាតបង់ ឬការខូចខាតណាមួយ ដែលបង្កឡើងពីការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងភារកិច្ចក្រោមច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២២៤.-

ធនាគារអាចដកកម្រៃពីមូលនិធិឬមូលប័ត្រដែលបានដាក់ផ្ញើ ក្នុងការផ្តល់សេវាចំពោះអតិថិជន ដូចជាការរក្សាសុវត្ថិភាព ការបញ្ជូននិងការផ្ទេរមូលនិធិជាប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារជាដើម ។

ធនាគារអាចប្រមូលផ្តុំគណនីនានារបស់អតិថិជនតែមួយ និងដកប្រាក់ដែលមានសមតុល្យឥណទាយី នៅក្នុងគណនីមួយ ដើម្បី :

- សងតាមបញ្ជាទូទាត់របស់អតិថិជន បើគណនីដែលត្រូវដកប្រាក់សម្រាប់បញ្ជាទូទាត់នោះ ពុំមានសមតុល្យគ្រប់គ្រាន់
- សងបំណុលដែលអតិថិជនជំពាក់និងត្រូវសងឱ្យទៅធនាគារនេះ

បើក្នុងករណីនីមួយៗខាងលើ ធនាគារពុំបានដឹងថា មូលនិធិនៅក្នុងសមតុល្យឥណទាយី ដែលបានដកនោះ ត្រូវបានរក្សាទុកសម្រាប់បុគ្គលផ្សេងទៀតនោះទេ ។

លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ធនាគារអាចប្រើប្រាស់មូល-

និធិ មូលប័ត្រ ឬសមតុល្យឥណទាយីក្រោមមាត្រានេះ តែនៅពេលណាដែល មូលនិធិ មូលប័ត្រ ឬសមតុល្យឥណទាយីនោះ មានទំនេរសម្រាប់ឱ្យអតិថិជនដក យកភ្លាមៗប៉ុណ្ណោះ ។

ផ្នែកទី ៨
ប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

មាត្រា ២២៥.–

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានសិទ្ធិបើកគណនីឱ្យអតិថិជននៅក្នុងបញ្ជី របស់ខ្លួន រួមទាំងគណនីទូទាត់ និងទទួលប្រាក់បញ្ញើ ពីធនាគារជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក និងរូបិយប័ណ្ណ ទៅតាមបែបបទនិងល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដូចដែលមានចែងដោយបទបញ្ញា ឬដូចដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ។

មាត្រា ២២៦.–

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវកំណត់ រៀបចំ សម្រេច ផ្សព្វផ្សាយជា សាធារណៈ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ សំដៅ បម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណជនជាអតិបរមា ។ គោលនយោបាយប្រព័ន្ធទូទាត់ សងប្រាក់ត្រូវមានសង្គតភាពជាមួយនឹងស្តង់ដារអន្តរជាតិ ។ គោលនយោបាយ នេះត្រូវលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ត្រួតពិនិត្យ ហានិភ័យ និងលើកកម្ពស់ការប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងទីផ្សារសេវាកម្មទូទាត់ដែលមាន សង្គតភាពជាមួយនឹងស្ថេរភាពជាទូទៅនៃប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២២៧.–

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាច ÷

- បង្កើតនិងរក្សាព័ត៌មានសម្រាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ដំណើរការ ត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្ត និងដាក់បញ្ញត្តិ-កម្មប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ជាតិ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សង ប្រាក់ និងការដកសាច់ប្រាក់ រួមទាំងប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និង

ទូទាត់សម្រាប់ការសងប្រាក់ជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក និងជារូបិយ-ប័ណ្ណនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- រក្សាបញ្ជីសម្រាប់មូលប័ត្រដែលបានចេញផ្សាយ បង្កើតមជ្ឈ-មណ្ឌលដាក់ផ្ញើមូលប័ត្រ រក្សាគណនីសម្រាប់មូលប័ត្រ ដែលបានដាក់ផ្ញើ ព្រមទាំងដំណើរការត្រួតពិនិត្យ និងដាក់បញ្ញត្តិកម្មប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់សម្រាប់មូលប័ត្រ
- លើកកម្ពស់ រៀបចំ និងចូលរួមនៅក្នុងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ផាត់ទាត់ និងទូទាត់ជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក និងជារូបិយប័ណ្ណ
- ជួយដល់បណ្តាធនាគារក្នុងការរៀបចំនិងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ការផ្ញើ ដំណើរការ និងការទទួលបញ្ជាទូទាត់សម្រាប់អតិថិជនរបស់ធនាគារទាំងនោះ ក៏ដូចជាសម្រាប់ការផាត់ទាត់និងទូទាត់នៃការសងប្រាក់អន្តរធនាគារ រួមទាំងការសងប្រាក់ដោយមូលប្បទានប័ត្រ និងឧបករណ៍ទូទាត់ដទៃទៀតជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក និងជារូបិយប័ណ្ណ
- ដាក់បញ្ញត្តិកម្ម ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានការអនុវត្ត ក៏ដូចជាកំណត់ល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងកាតព្វកិច្ចនានាសម្រាប់ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណឬការចុះបញ្ជី ប្រតិបត្តិករនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និងសេវារូបិយវត្ថុរួមទាំងសម្រាប់ការផ្ទេរប្រាក់ ការដកសាច់ប្រាក់ ការដកប្រាក់ដោយមូលប្បទានប័ត្រ ការរក្សាសុវត្ថិភាពរូបិយវត្ថុការប្តូរប្រាក់ និងការចេញផ្សាយប័ណ្ណទូទាត់សងប្រាក់ និងឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ផងដែរ និង
- បង្កើតនីតិវិធី និងដាក់ចេញបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទាំងនោះនិងការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់របស់ខ្លួននៅក្រោមមាត្រា ២២៦ នៃច្បាប់នេះ ។

បទបញ្ជាដែលបានដាក់ចេញដោយអនុលោមតាមមាត្រានេះ អាចផ្តល់សុពលភាពដល់កិច្ចព្រមព្រៀង ផាត់ទាត់អន្តរធនាគារជាទ្វេនិងពហុភាគី ព្រមទាំង

វិធានទូទាត់អន្តរធនាគារ និងអាចកំណត់ជាពិសេសថាកិច្ចព្រមព្រៀង ឬវិធានទាំងនេះអាចជំនួសឱ្យច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលមានខ្លឹមសារមិនស្របគ្នាដែរ ទោះជាទាក់ទង ឬមិនទាក់ទងដល់បណ្តឹងអំពីអសាធនភាព ។ បទបញ្ជាទាំងនោះក៏អាចផ្តល់កិច្ចការពារទុកជាមុន ឬការកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយ ការខកខានពុំបានបញ្ចប់ការទូទាត់រាល់កាតព្វកិច្ច ដែលជាលទ្ធផលនៃការផាត់ទាត់អន្តរធនាគារជាពហុភាគីផងដែរ ។

ដោយពុំមានប៉ះពាល់ដល់ខ្លឹមសារទូទៅនៃមាត្រានេះ សំរាប់ប្រតិបត្តិករនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ សេវារូបិយវត្ថុ និងរាល់ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់និងទូទាត់នៅក្រោមមាត្រានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវមានអំណាចគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១១ មាត្រាទី៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

មាត្រា ២២៨.–

ធនាគារត្រូវមានលទ្ធភាពផ្ញើ ទទួល និងដំណើរការបញ្ជាទូទាត់ និងបញ្ជារបស់អតិថិជនដែលពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងការដកសាច់ប្រាក់ និងម៉្យាងទៀតអាចចូលរួមនៅក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ផងដែរ ។ ធនាគារអាចធ្វើកិច្ចការនេះតាមរយៈអ្នកដំណើរការតតិយភាគីមួយឬច្រើន ដូចដែលបានព្រមព្រៀងរវាងធនាគារនិងអ្នកដំណើរការតតិយភាគី និងជាកម្មវត្ថុនៃកាតព្វកិច្ច ល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងការរឹតត្បិតដែលអាចមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ជាចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

មាត្រា ២២៩.–

លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតដោយឡែកនៅក្នុងមាត្រាណាមួយ បទ-ប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រែប្រួលឬបដិសេធដោយកិច្ចព្រមព្រៀងជាទ្វេ ឬពហុភាគីឡើយ លើកលែងតែកិច្ចព្រមព្រៀងនោះអាច ÷

១- បង្កើនសិទ្ធិរបស់អតិថិជន ដរាបណាការបង្កើននោះ មិនប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គលដទៃ

២- ផ្តល់ឱ្យមានស្តង់ដារសមស្រប ដែលបញ្ជាក់នូវការប្រុងប្រយ័ត្នជា

ធម្មតារបស់ភាគីនីមួយៗ ក៏ដូចជាវិធីសាស្ត្រសមស្រប សម្រាប់ផ្តល់ការណែនាំ និង បទបញ្ញាណាមួយនៅក្រោមច្បាប់នេះ ព្រមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀង

៣- ធ្វើឱ្យប្រែប្រួលសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរវាងនិងក្នុងចំណោមធនាគារ ដរាបណាការប្រែប្រួលនោះ មិនប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គលណាមួយ ដែលពុំមែនជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង រួមទាំងអតិថិជនមិនមែនធនាគារផងដែរ ។

ជំពូកទី ៦

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៣០.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានសិទ្ធិផ្តន្ទាទោសខាងវិន័យ ដែលតម្រូវនិងអនុវត្តចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយ ក្នុងការមិនទូទាត់សងបំណុលរបស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធជាមួយឧបករណ៍អាចជួញដូរបាននិងបញ្ជាទូទាត់ ។

ការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទបញ្ញា ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មដូចខាងក្រោម÷

- ការព្រមាន
- ការស្តីបន្ទោស
- ការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ក្នុងការចេញផ្សាយឧបករណ៍អាចជួញដូរបានណាមួយ ឬគ្រប់ប្រភេទ ឬក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិធ្វើការផ្ទេរឥណពន្ធសម្រាប់រយៈពេលមិនលើសពីដប់ពីរ (១២)ខែ
- ការបង់ប្រាក់ពិន័យ ពីប្រាំភាគរយ (៥%) ទៅមួយរយភាគរយ (១០០%) នៃតម្លៃចារិករបស់ ឧបករណ៍ឬបញ្ជាទូទាត់ដែលមិនបានទូទាត់សងប្រាក់ ឬឧបករណ៍ ឬសិទ្ធិអំណាចចេញផ្សាយ ដោយរំលោភលើការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ។

នៅពេលដែលពុំមានចំនួនប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រដែលមានសុពលភាព ធនាគារ បហារិតដែលមិនទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រនេះ ត្រូវកត់ត្រាហេតុការណ៍មិនទូទាត់និងរាយការណ៍ក្នុងរយៈពេលពីរ (០២)ថ្ងៃ ស្តីពីការ

មិនទូទាត់សងប្រាក់ទៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ បហារិកនៃមូលប្បទានប័ត្រមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចេញផ្សាយមូលប្បទានប័ត្រ ឬមិនត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិធ្វើការផ្ទេរណពន្ធក្នុងរយៈពេលដប់ពីរ(១២)ខែ ។ ចំនួនប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងគណនី រួមមានមូលនិធិជាក់ស្តែងដែលបង្កើតបានជាសមតុល្យវិជ្ជមាននៅក្នុងគណនី ឬត្រូវបានផ្តល់ដោយឥណទានវិបារូបន៍ ដែលបហារិកបានទទួលពីធនាគារបហារិត ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវដំណើរការចុះបញ្ជីកត់ត្រារាល់គណនីធនាគារ ដែលតាមរយៈនោះ មូលប្បទានប័ត្រត្រូវបានចេញផ្សាយ និងការផ្ទេរឥណពន្ធត្រូវបានធ្វើ ក៏ដូចជាការរាយការណ៍អំពីហេតុការណ៍ទាំងអស់ ហើយចេញនូវការព្រមាន ការស្តីបន្ទោស ការហាមឃាត់និងការដាក់កំហិតក្រោមមាត្រានេះ។ នៅពេលចេញការព្រមាន ការស្តីបន្ទោស ការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវជូនដំណឹងដល់ធនាគារនីមួយៗ ដែលនៅក្នុងនោះ បុគ្គលដែលទទួលទណ្ឌកម្មទាំងនោះមានគណនី និងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះដល់ធនាគារ បើមានការស្នើសុំ ។

ធនាគារ ដោយដឹងពីការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ដែលបានដាក់ចេញក្រោមកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ត្រូវតម្រូវឱ្យបុគ្គលដែលទទួលរងការហាមឃាត់ ឬការដាក់កំហិត ប្រគល់ត្រឡប់មកវិញជាបន្ទាន់ នូវមូលប្បទានប័ត្រមិនទាន់សរសេរ និងមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបេឡានិច័យតាមការផ្ទេរឥណពន្ធ ដែលធនាគារបានប្រគល់ឱ្យខ្លួន ។ ធនាគារ ដោយដឹងពីការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ត្រូវតែទទួលខុសត្រូវចំពោះ អ្នកកាន់មូលប្បទានប័ត្រនិងអ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការនៃការផ្ទេរឥណពន្ធ ដែលត្រូវបានចេញផ្សាយឬត្រូវបានអនុញ្ញាត ដោយបុគ្គលដែលទទួលរងការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត តាមចំនួនប្រាក់ទាំងអស់នៃមូលប្បទានប័ត្រ ឬនៃការផ្ទេរឥណពន្ធ កាលបើមូលប្បទានប័ត្រមិនទាន់សរសេរឬការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបេឡានិច័យ តាមការផ្ទេរឥណពន្ធត្រូវបានប្រគល់ឱ្យទៅបុគ្គលដែលទទួលរងការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត នៅមុនពេលដែលធនាគារបានដឹងអំពីការហាមឃាត់ ឬការដាក់កំហិតនោះ បានចូលជាធរមាន ។

ការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ក្នុងការចេញផ្សាយមូលប្បទានប័ត្រ ឬ

ក្នុងការផ្ដល់សិទ្ធិធ្វើការផ្ទេរឥណពន្ធ ត្រូវបានដកចេញវិញ នៅពេលណាដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទទួលដំណឹងថា ការទូទាត់ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមសំណូមពរអ្នកកាន់ ។ ការទូទាត់នោះត្រូវរួមបញ្ចូលសោហ៊ុយចំណាយរបស់ធនាគារ ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យទៅធនាគារ បហារិត ការប្រាក់និងការខូចខាត តាមកម្រិតអប្បបរមាប្រាំភាគរយ(៥%)នៃចំនួនប្រាក់ដើម ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យអ្នកកាន់ និងប្រាក់ពិន័យចំនួនមួយលាន (១.០០០.០០០)រៀល ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវចេញបទបញ្ញាស្ដីពីការធ្វើឱ្យពេញលេញនូវកាតព្វកិច្ចនេះ ។

មាត្រា ២៣១.-

បុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើស ÷

- បទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃច្បាប់នេះ
- បទបញ្ញា សេចក្ដីណែនាំ ឬវិធានណាមួយដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនិងបញ្ញាណាមួយដែលមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញា សេចក្ដីណែនាំ ឬវិធានទាំងនោះ
- ដោយមិនព្រមផ្ដល់ព័ត៌មានតាមការស្នើសុំដោយស្របច្បាប់ ដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំ (០៥)លានរៀល ដល់ដប់ (១០)លានរៀល ឬត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារពី ពីរ (២) ឆ្នាំ ទៅប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ឬទទួលទោសទាំងពីរ។

បុគ្គលណាដែល ÷

- ប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងការហាមឃាត់ឬការដាក់កំហិត ដែលបានដាក់ចេញនៅក្រោមមាត្រា ២៣០ នៃច្បាប់នេះ
- ផ្ដល់សិទ្ធិអំណាចឱ្យធ្វើការផ្ទេរប្រាក់ចេញពីគណនីរបស់ខ្លួន ដោយមានបំណងឱ្យបញ្ញាទូទាត់នោះ មិនត្រូវបានទូទាត់សង ឬ
- កែបន្លំ ក្លែងក្លាយឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ការអនុញ្ញាតធ្វើបេឡានិច័យ ដោយការផ្ទេរឥណពន្ធ ឬបញ្ញាទូទាត់ និងកាន់ឬប្រើប្រាស់ដោយដឹងថា ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ការអនុញ្ញាត ឬបញ្ញា

ទូទាត់ទាំងនោះ ជាឧបករណ៍កែបន្លំឬក្លែងក្លាយ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពីប្រាំ (០៥)លាន ដល់ហាសិប (៥០)លានរៀល និងត្រូវផ្តន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារពី ពីរ (២)ឆ្នាំ ទៅប្រាំ (៥)ឆ្នាំ ។

បុគ្គលណាដែល ÷

- មានចេតនាធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ដោយការជំទាស់ ឬការដកប្រាក់ពីគណនីសម្រាប់ទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រ
- ជាប់បំណុលលើឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដោយមានចេតនាមិនទូទាត់សងឧបករណ៍នោះនៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន
- មិនបំពេញកាតព្វកិច្ចចំពោះឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន នៅពេលដល់ឥណប្រតិទាន ដោយមានបំណង និងដោយមានចេតនាធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍អ្នកដទៃ

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ពីរ(០២)លានដល់ប្រាំមួយ (០៦)លានរៀល និងត្រូវផ្តន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារ ពីមួយ (១) ឆ្នាំ ទៅបី (៣)ឆ្នាំ ដោយមិនទាន់គិតដល់កាតព្វកិច្ចទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ នៃឧបករណ៍អាចជួញដូរបាននោះទៅអ្នកកាន់។

គ្មានការប្តឹងណាមួយអាចត្រូវធ្វើប្រឆាំងនឹងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មន្ត្រី បុគ្គលិក ឬថ្នាក់ដឹកនាំណាមួយរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឬបុគ្គលណាមួយដែលធ្វើសកម្មភាពក្រោមការដឹកនាំរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឡើយ ចំពោះការងារណាមួយដែលបានធ្វើ ឬខកខានមិនបានធ្វើដោយសុចរិត នៅក្នុងការប្រតិបត្តិអំណាច ឬកាតព្វកិច្ចណាមួយ ដែលបំរុងដាក់ឱ្យ ឬត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្រោមច្បាប់នេះ។

មាត្រា ២៣២.-

ក្នុងជំពូកនេះ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដូចជា មូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ និងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា មានរួមទាំងឧបករណ៍ទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬត្រូវបានចាត់ទុកថាមានមុខងារដូចគ្នា ។

សម្រាប់ការរំលោភដោយនីតិបុគ្គល ការផ្តន្ទាទោសណាមួយក្នុងជំពូកនេះអាចត្រូវអនុវត្តចំពោះនាយកណាម្នាក់ និងមន្ត្រីតាមឋានានុក្រមនៃនីតិបុគ្គលនោះ។

កាលបើការរំលោភត្រូវបានធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងារណាម្នាក់ ការផ្តន្ទា

ទោសក្រោមជំពូកនេះអាចតម្រូវទៅលើ ឬអនុវត្តចំពោះប្រធាន ភ្នាក់ងារ ឬទាំងពីរព្រមគ្នា ។

ទោសក្រោមជំពូកនេះ អាចធ្វើឡើងត្រួតថែមលើគ្នា និងមិនទាន់គិតដល់ទោសក្រោមច្បាប់ផ្សេងទៀតឡើយ ។

ជំពូកទី ៧

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៣៣.–

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវដាក់ចេញនូវបទប្បបញ្ញត្តិ វិធាន បទបញ្ជា និងសេចក្តីណែនាំ ក៏ដូចជានីតិវិធីប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការអនុវត្តច្បាប់នេះ ជាពិសេសចំពោះ ÷

- រចនាសម្ព័ន្ធជាឯកសមោធានសម្រាប់ការសម្គាល់និងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់គណនី
- គំរូនៃបញ្ជាទូទាត់
- ស្តង់ដារសម្រាប់បញ្ជូនបញ្ជាទូទាត់
- ទម្រង់នៃមូលប្បទានប័ត្រ រូបិយាណត្តិ និងប័ណ្ណសងតាមបញ្ជា ក៏ដូចជាទម្រង់នៃឯកសារផ្សេងទៀត ដែលត្រូវចេញផ្សាយក្រោមច្បាប់នេះ ឬមួយដោយភាគី ឬមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ដូចជាសេចក្តីជូនដំណឹងឬវិវាទ និងនីតិវិធីដែលពាក់ព័ន្ធ
- ភារកិច្ច នីតិវិធី និងការអនុវត្តរបស់ធនាគារក្នុងការទទួលបញ្ជាទូទាត់ និងបញ្ជាផ្សេងទៀតរបស់អតិថិជន និងដំណើរការប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់
- កិច្ចព្រមព្រៀងគណនីរបស់ធនាគារ និងព័ត៌មានដែលធនាគារត្រូវផ្តល់ឱ្យអតិថិជន
- ព័ត៌មានស្ថិតិដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តនយោបាយរូបិយវត្ថុឱ្យបានសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពដែលធនាគារត្រូវផ្តល់

ឱ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង

- ប្រការផ្សេងទៀតដែលមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកនៃច្បាប់នេះ ។

បទបញ្ជានេះអាចត្រូវបានធ្វើសម្រាប់ការពារអតិថិជន ភាពសុចរិត និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដើម្បីគោលបំណងនេះ បទបញ្ជាអាចរឹតត្បិតដាក់កំហិតឬហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់មូលប្បទានប័ត្រ ឬបញ្ជាទូទាត់ផ្សេងទៀតចំពោះប្រភេទគណនី និងបុគ្គលដែលត្រូវបានកំណត់ ឬដាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌសម្រាប់ការប្រើប្រាស់នេះ ។ បទបញ្ជាដែលចេញក្រោមច្បាប់នេះ ក៏អាចដាក់កំហិតការទទួលខុសត្រូវរបស់ឯកត្តជន ឬដាក់កំហិតនិងដាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌដំបូងសម្រាប់ការទទួលខុសត្រូវនោះ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ពី ឬទៅគណនីដែលប្រើប្រាស់ជាបឋម ដើម្បីមូលហេតុបុគ្គល ឬគ្រួសារ និងមិនមែន សម្រាប់គោលដៅអាជីវកម្ម ។

បទបញ្ជាដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្រោមច្បាប់នេះ អាចកំណត់ស្តង់ដារ ដែលប្រើសម្រាប់វាស់វែងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនៅក្រោមច្បាប់នេះ និងកែប្រែក្នុងអំឡុងពេល ឬកាលកំណត់ចុងក្រោយណាមួយ សម្រាប់ការធ្វើ ឬមិនធ្វើសកម្មភាពដែលកំណត់ឡើងដោយច្បាប់នេះ ចំពោះប្រភេទទាំងអស់ ឬប្រភេទដោយឡែក នៃភាគីអ្នកចូលរួមឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ឬប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។

បទបញ្ជាដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្រោមច្បាប់នេះ ជាចំណង នីត្យានុកូលលើគ្រប់ភាគីទាំងអស់ដែលដំណើរការបញ្ជាទូទាត់ និងបដិសេធចោលកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលគ្មានសង្គតភាពរួមទាំងវិធានផាត់ទាត់អន្តរធនាគារទៅតាមកម្រិតមិនមានសង្គតភាពនោះ ។

បទប្បញ្ញត្តិ វិធាន បទបញ្ជា និងសេចក្តីណែនាំ ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្រោមច្បាប់នេះ អាចគ្រប់គ្រងលើនីតិវិធី និងផ្តល់សំរាប់កំរិតកំណត់ពេលវេលា សិទ្ធិ និងដំណោះស្រាយ ក្នុងករណីដែលមានហេតុការណ៍

បន្ទាន់ផ្សេងៗដូចជា កុំព្យូទ័រខូច ឬប្រព័ន្ធមិនដំណើរការ ដែលនាំឱ្យរាំងស្ទះដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ឬការអនុវត្តន៍បញ្ជាទូទាត់ ។ បទប្បញ្ញត្តិ វិធាន បទបញ្ជា និងសេចក្តីណែនាំទាំងនោះអាចព្យួរទុកនូវរាល់កាតព្វកិច្ច និងកំរិតកំណត់ពេលវេលាសំរាប់រយៈពេលនៃហេតុការណ៍បន្ទាន់នោះ ។

បទបញ្ជា និងសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់ សម្រាប់ការអនុវត្តទូទៅ ដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងរាជកិច្ច ។ បទបញ្ជា និងសេចក្តីប្រកាសនោះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃផ្សព្វផ្សាយ ឬនៅថ្ងៃក្រោយមកទៀតតាមការកំណត់ជាក់លាក់។

មាត្រា ២៣៤.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។ ក្នុងករណីមានទំនាស់រវាងច្បាប់នេះនិងច្បាប់ដទៃទៀត ក្រៅពីករណីដែលមានចែងជាពិសេសនៅក្នុងច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះត្រូវមានអានុភាព។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី